

A9-0223/2023

29.6.2023

***I

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo)
(COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Teisės reikalų komitetas

Nuomonės referentas: Tiemo Wölken

Susijusio komiteto pagal Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnį nuomonės referentė:
Ramona Strugariu, Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas

Procedūrų sutartiniai ženklai

- * Konsultavimosi procedūra
- *** Pritarimo procedūra
- ***I Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
- ***II Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
- ***III Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto projekto pakeitimai

Parlamento pakeitimai, išdėstomi dviejuose stulpeliuose

Išbrauktos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu* kairiajame stulpelyje. Pakeitimai žymimi *pusjuodžiu kursyvu* abiejuose stulpeliuose. Naujas tekstas žymimas *pusjuodžiu kursyvu* dešiniajame stulpelyje.

Kiekvieno pakeitimo antraštės pirmoje ir antroje eilutėse nurodoma atitinkama svarstomo teisės akto projekto dalis. Jei pakeitimas susijęs su esamu teisės aktu, kurį siekiama pakeisti teisės akto projektu, antraštėje pridedamos trečia ir ketvirta eilutės, kuriose atitinkamai nurodomas esamas teisės aktas ir keičiama šio teisės akto dalis.

Parlamento pakeitimai, pateikiami konsoliduoto teksto forma

Naujos teksto dalys žymimos *pusjuodžiu kursyvu*. Išbrauktos teksto dalys nurodomos simboliu „■“ arba perbraukiamos. Pakeistos teksto dalys nurodomos naują tekstą pažymint *pusjuodžiu kursyvu*, o ankstesnį nereikalingą tekstą išbraukiant arba perbraukiant. Nežymimi tik grynai techninio pobūdžio pakeitimai, kuriuos daro tarnybos, siekdamos parengti galutinį tekstą.

TURINYS

	Psl.
EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS	5
PILIEČIŲ LAISVIŲ, TEISINGUMO IR VIDAUS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ ...	53
KULTŪROS IR ŠVIETIMO KOMITETO NUOMONĖ.....	95
ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA	125
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	126

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo) (COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2022)0177),
  - Atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 81 straipsnio 2 dalies f punktą, pagal kuriuos Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0161/2022),
  - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
  - atsižvelgdamas į Čekijos Respublikos Senato ir Prancūzijos Respublikos Senato pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktas pagrįstas nuomones, kuriose tvirtinama, kad teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
  - atsižvelgdamas į 2022 m. spalio 26 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
  - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto ir Kultūros ir švietimo komiteto nuomones,
  - atsižvelgdamas į Teisės reikalų komiteto pranešimą (A9-0223/2023),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
  2. siūlo aktą nurodyti taip: Tiemo Wölkeno direktyva dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo)²;
  3. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
  4. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams

---

¹ Dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje.

² Tiemo Wölken ir ... vedė derybas dėl šio akto atitinkamai Parlamento ir Tarybos vardu.

parlamentams.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 a nurodomoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(2) Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę dalyvauti demokratiame Sąjungos gyvenime. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) numatytos, *inter alia*, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą (7 straipsnis), asmens duomenų apsaugą (8 straipsnis), saviraiškos ir informacijos laisvę, kuri apima pagarbą žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui (11 straipsnis), taip pat teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis);

(2) Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę dalyvauti demokratiame Sąjungos gyvenime. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) numatytos, *inter alia*, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą (7 straipsnis), asmens duomenų apsaugą (8 straipsnis), saviraiškos ir informacijos laisvę, kuri apima pagarbą žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui (11 **straipsnis**), **susirinkimų ir asociacijų laisvę (12 straipsnis)**, taip pat teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis);

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3a) teisė į saviraiškos laisvę yra viena pagrindinių teisių, kuria turi būti naudojamosi pareigingai ir atsakingai,

atsižvelgiant į pagrindinę asmenų teisę gauti nešališką informaciją, taip pat paisant pagrindinės teisės į asmens reputacijos ir asmens duomenų bei privatumo apsaugą. Kilus šių teisių kolizijai, visos šalys turi turėti galimybę kreiptis į teismą, tinkamai paisant teisingo bylos nagrinėjimo principo;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3b) savo 2021 m. lapkričio 11 d. rezoliucijoje dėl demokratijos ir žiniasklaidos laisvės bei pliuralizmo stiprinimo Sąjungoje Europos Parlamentas paragino Komisiją pasiūlyti neįpareigojančios teisės ir įpareigojančios teisės priemonių rinkinį, kuris padėtų spręsti didėjančio strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo, arba SLAPP, susijusių su žurnalistais, NVO, akademinės bendruomenės atstovais ir pilietine visuomene Sąjungoje, skaičiaus klausimą. Parlamentas pasiūlė teisėkūros priemonės civilinio ir baudžiamojo proceso teisės srityse, pavyzdžiui, proceso nutraukimo anksčiau laiko mechanizmą piktnaudžiaujamojo pobūdžio civilinių ieškinių atveju, teisę į tai, kad būtų priteistos visos atsakovo patirtos išlaidos, ir teisę į žalos atlyginimą. 2021 m. lapkričio 11 d. rezoliucijoje taip pat paraginta rengti tinkamus teisėjų ir praktikuojančių teisininkų mokymus apie SLAPP, įsteigti specialų fondą, skirtą finansinei paramai nuo SLAPP nukentėjusiems asmenims teikti, ir viešą teismo sprendimų SLAPP bylose registrą. Be to, Parlamentas paragino peržiūrėti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1215/2012^{1a} (Reglamentas „Briuselis I“) ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 864/2007^{1b} (Reglamentas „Roma II“),

kad būtų užkirstas kelias vadinamajam šmeižto turizmui arba parankios jurisdikcijos paieškoms;

---

^{1a} 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012 12 20, p. 1).

^{1b} 2007 m. liepos 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 864/2007 dėl nesutartinėms prievolėms taikytinos teisės (Roma II) (OL L 199, 2007 7 31, p. 40).

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(4) šios direktyvos tikslas – **suteikti apsaugą fiziniams ir juridiniams asmenims**, kurie užsiima visuomenine veikla sprendžiant viešojo intereso klausimus, **visų pirma žurnalistams** ir žmogaus teisių **gynėjams**, nuo prieš juos pradėtų teismo procesų, kuriais siekiama juos atgrasyti nuo visuomeninės veiklos (paprastai vadinamų strateginiais ieškiniais dėl visuomenės dalyvavimo arba SLAPP);

Pakeitimas

(4) šios direktyvos tikslas – **nustatyti minimalias Sąjungos lygmens taisykles, kuriomis siekiama užtikrinti fizinių ir juridinių asmenų**, kurie užsiima visuomenine veikla sprendžiant viešojo intereso klausimus, **įskaitant žurnalistus, žiniasklaidos priemones ir organizacijas, pranešėjus apie pažeidimus** ir žmogaus teisių **gynėjus, taip pat pilietinės visuomenės organizacijas, NVO, profesines sąjungas, menininkus, tyrėjus ir akademinės bendruomenės narius, apsaugą** nuo prieš juos pradėtų teismo procesų, kuriais siekiama juos atgrasyti nuo visuomeninės veiklos (paprastai vadinamų strateginiais ieškiniais dėl visuomenės dalyvavimo arba SLAPP), **arba nuo grasinimų pradėti tokius procesus;**

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) žurnalistai atlieka svarbų vaidmenį skatindami viešas diskusijas ir skleisdami bei priimdami informaciją, nuomones ir idėjas. Labai svarbu, kad **jiems** būtų suteikta reikiama erdvė prisidėti prie atvirų, laisvų ir sąžiningų diskusijų ir kovoti su dezinformacija, manipuliavimu informacija ir kišimusi. Žurnalistams turėtų būti suteikta galimybė veiksmingai vykdyti savo veiklą siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų susipažinti su nuomonių įvairove Europos demokratinėse valstybėse;

Pakeitimas

(5) žurnalistai atlieka svarbų vaidmenį skatindami viešas diskusijas ir skleisdami bei priimdami informaciją, nuomones ir idėjas. ***Nepriklausoma, profesionali ir atsakinga žurnalistika, taip pat galimybė gauti pliuralistinės informacijos yra pagrindiniai demokratijos ramsčiai.*** Labai svarbu, kad **žurnalistams** būtų suteikta reikiama erdvė prisidėti prie atvirų, laisvų ir sąžiningų diskusijų ir kovoti su dezinformacija, manipuliavimu informacija ir kišimusi. Žurnalistams turėtų būti suteikta galimybė veiksmingai ***ir nesibaiminant*** vykdyti savo veiklą siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų susipažinti su nuomonių įvairove Europos demokratinėse valstybėse;

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos 6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) tiriamosios žurnalistikos atstovai atlieka itin svarbų vaidmenį ***kovojant su organizuotu nusikalstamumu, korupcija ir ekstremizmu.*** Jų darbui kyla ypač didelė rizika ir jie ***patiria*** vis ***daugiau*** išpuolių ***ir priekabiavimo.*** ***Reikalinga tvirta apsaugos priemonių sistema,*** kad **jie** galėtų atlikti esminį savo, kaip ***teisėtų*** viešųjų interesų sergėtojų, vaidmenį;

Pakeitimas

(6) tiriamosios žurnalistikos atstovai ***ir žiniasklaidos organizacijos*** atlieka itin svarbų vaidmenį ***atskleidžiant organizuotą nusikalstamumą, piktnaudžiavimą valdžia, korupciją, pagrindinių teisių pažeidimus bei ekstremizmą*** ir ***kovojant su šiais reiškiniais.*** Jų darbui kyla ypač didelė rizika ir jie vis ***dažniau tampa*** išpuolių, ***nužudymo, grasinimų, bauginimo ir priekabiavimo aukomis.*** ***Tam,*** kad ***tiriamosios žurnalistikos atstovai*** galėtų atlikti esminį savo, kaip viešųjų interesų sergėtojų, vaidmenį ***nesibaimindami bausmių už tai, kad ieško tiesos ir ją atskleidžia visuomenei, reikalinga tvirta saugiklių ir apsaugos priemonių sistema,***

įskaitant jų fizinio saugumo apsaugą;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) žmogaus teisių gynėjai taip pat atlieka svarbų vaidmenį Europos demokratinėse valstybėse, ypač puoselėjant pagrindines teises, demokratines vertybes, socialinę įtrauktį, aplinkos apsaugą ir teisinę valstybę. **Jie** turėtų turėti galimybę aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir pareikšti savo nuomonę politikos klausimais ir sprendimų priėmimo procesuose nebijodami bauginimo. Žmogaus teisių gynėjai – asmenys ar organizacijos, ginantys pagrindines teises ir įvairias kitas teises, pavyzdžiui, teises į aplinką ir klimata, moterų teises, LGBTIQ asmenų teises, rasinėms ar etninėms mažumoms priklausančių asmenų teises, darbuotojų teises ar religines laisves. **Kiti viešų diskusijų dalyviai, pavyzdžiui, akademinės bendruomenės nariai ir tyrėjai, taip pat nusipelno tinkamos apsaugos;**

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7) žmogaus teisių gynėjai taip pat atlieka svarbų vaidmenį Europos demokratinėse valstybėse, ypač puoselėjant pagrindines teises, demokratines vertybes, socialinę įtrauktį, aplinkos apsaugą, **lyčių lygybę** ir teisinę valstybę. **Atsižvelgiant į Sąjungos aplinkos ir klimato politiką, dėmesys taip pat turėtų būti skiriamas aplinkos teisių gynėjų apsaugai. Žmogaus teisių gynėjai** turėtų turėti galimybę aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime, **skatinti atskaitomybę** ir pareikšti savo nuomonę politikos klausimais ir sprendimų priėmimo procesuose nebijodami bauginimo. Žmogaus teisių gynėjai – asmenys ar organizacijos, ginantys pagrindines teises ir įvairias kitas teises, pavyzdžiui, teises į aplinką ir klimata, moterų teises, LGBTIQ+ asmenų teises, rasinėms ar etninėms mažumoms priklausančių asmenų teises, darbuotojų teises ar religines laisves;

(7a) tinkamos apsaugos taip pat nusipelno ir viešų diskusijų dalyviai, kurie nėra žurnalistai, žiniasklaidos organizacijos ar žmogaus teisių gynėjai, pavyzdžiui, akademinės bendruomenės atstovai, tyrėjai ar menininkai.

Demokratinėje visuomenėje jie turėtų galėti vykdyti mokslinius tyrimus, mokytis, mokyti, užsiimti veikla ir palaikyti ryšius nebijodami atsakomųjų veiksmų. Akademinės bendruomenės atstovai ir tyrėjai iš esmės prisideda prie viešo diskurso ir žinių sklaidos, taip pat užtikrina, kad demokratinės diskusijos galėtų vykti remiantis informacija, ir kovoja su dezinformacija;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9) siekiant *skatinti* šią aplinką, svarbu apsaugoti *žurnalistus* ir *žmogaus teisių gynėjus* nuo teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo. Toks teismo procesas pradedamas ne siekiant užtikrinti teisę kreiptis į teismą, o siekiant nutildyti viešas diskusijas, paprastai naudojant priekabiavimą ir bauginimą;

Pakeitimas

(9) siekiant *puoselėti* šią aplinką, svarbu apsaugoti *fizinius* ir *juridinius asmenis* nuo teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo. Toks teismo procesas pradedamas ne siekiant užtikrinti teisę kreiptis į teismą, o siekiant nutildyti viešas diskusijas *ir užkirsti kelią Sąjungos ir nacionalinės teisės pažeidimų, įskaitant korupciją ar kitokią piktnaudžiaujamojo pobūdžio veiklą, tyrimui ir pranešimui apie juos*, paprastai naudojant priekabiavimą ir bauginimą;

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) SLAPP paprastai inicijuoja galingi subjektai, pavyzdžiui, asmenys, lobistų grupės, korporacijos ir valstybės organai. Dėl jų dažnai atsiranda šalių galios disbalansas, o ieškovo finansinė ar politinė padėtis yra stipresnė nei atsakovo. Nors galios disbalansas nėra būtinas tokių bylų elementas, jis gerokai padidina žalingą ir

Pakeitimas

(10) SLAPP paprastai inicijuoja galingi subjektai, pavyzdžiui, asmenys, lobistų grupės, korporacijos, *valstybės pareigūnai, valstybės kontroliuojami subjektai, politikai, teisminės institucijos* ir valstybės organai, *siekdami nutildyti viešus debatus*. Dėl jų dažnai atsiranda šalių galios disbalansas, o ieškovo finansinė ar politinė

atgrasomąjį teismo proceso poveikį visuomenės dalyvavimui;

padėtis yra stipresnė nei atsakovo. Nors galios disbalansas nėra būtinas tokių bylų elementas, jis gerokai padidina žalingą ir atgrasomąjį teismo proceso poveikį visuomenės dalyvavimui;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo gali turėti neigiamą poveikį **žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų** patikimumui bei reputacijai ir išsekinti jų finansinius ir kitus išteklius. Dėl tokių procesų informacijos, susijusios su viešojo intereso klausimu, paskelbimas gali būti atidėtas arba visiškai neįmanomas. Procedūrų trukmė ir finansinis spaudimas gali turėti **atgrasomojo poveikio žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams**. Todėl tokios praktikos buvimas gali turėti atgrasomojo poveikio jų darbui, nes gali būti prisidedama prie vidinės cenzūros laukiant galimo teismo proceso ateityje, dėl to nukenčia viešos diskusijos, ir tai nėra naudinga visai visuomenei;

Pakeitimas

(11) teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo gali turėti neigiamą poveikį **visuomenine veikla užsiimančių fizinių ir juridinių asmenų** patikimumui bei reputacijai ir išsekinti jų finansinius ir kitus išteklius. Dėl tokių procesų informacijos, susijusios su viešojo intereso klausimu, paskelbimas gali būti atidėtas arba visiškai neįmanomas. Procedūrų trukmė ir finansinis spaudimas gali turėti **atgrasomąjį poveikį visuomenine veikla užsiimantiems fiziniams ir juridiniams asmenims**. Todėl tokios praktikos buvimas gali turėti atgrasomojo poveikio jų darbui, nes gali būti prisidedama prie vidinės cenzūros laukiant galimo teismo proceso ateityje, dėl to nukenčia viešos diskusijos, ir tai nėra naudinga visai visuomenei;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) asmenims, kuriems pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, vienu metu gali būti iškeltos kelios bylos, kartais keliose jurisdikcijose. Vienos valstybės narės jurisdikcijoje pradėtas procesas prieš asmenį, gyvenantį kitoje valstybėje narėje, paprastai yra

Pakeitimas

(12) asmenims, kuriems pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, vienu metu gali būti iškeltos kelios **civilinės, administracinės ar baudžiamosios** bylos **arba jų derinys**, kartais keliose jurisdikcijose. Vienos valstybės narės jurisdikcijoje pradėtas

sudėtingesnis ir brangesnis atsakovui. Ieškovai teismo procesuose dėl visuomenės dalyvavimo taip pat gali naudotis procesinėmis priemonėmis, kad padidintų bylinėjimosi trukmę ir išlaidas, ir iškelti bylas jurisdikcijoje, kuri, jų nuomone, yra palanki jų bylai, o ne tinkamiausiame ieškiniui nagrinėti teisme. Tokia praktika taip pat sukuria nereikalingą ir žalingą našta nacionalinėms teismų sistemoms;

procesas prieš asmenį, gyvenantį kitoje valstybėje narėje, paprastai yra sudėtingesnis ir brangesnis atsakovui. Ieškovai teismo procesuose dėl visuomenės dalyvavimo taip pat gali naudotis procesinėmis priemonėmis, kad padidintų bylinėjimosi trukmę ir išlaidas, ir iškelti bylas jurisdikcijoje, kuri, jų nuomone, yra palanki jų bylai (***parankios jurisdikcijos paieškos***), o ne tinkamiausiame ieškiniui nagrinėti teisme. ***Teismo proceso trukmė, finansinis spaudimas ir sankcijų, visų pirma baudžiamųjų, grėsmė yra veiksmingos priemonės siekiant įbauginti ir nutildyti kritišką nuomonę.*** Tokia praktika taip pat sukuria nereikalingą ir žalingą našta nacionalinėms teismų sistemoms ***ir lemia netinkamą jų išteklių naudojimą ir yra piktnaudžiavimas teismine sistema;***

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos 13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(13) šioje direktyvoje numatytos apsaugos priemonės turėtų būti taikomos bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui dėl to, kad jis dalyvauja visuomenės gyvenime. Jomis taip pat turėtų būti apsaugomi fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie darbo reikalais arba asmeniškai remia kitą asmenį, jam padeda arba tiekia prekes ar paslaugas tiesiogiai su visuomenės dalyvavimu sprendžiant viešojo intereso klausimus susijusiais tikslais. Tai apima, pavyzdžiui, interneto paslaugų teikėjus, leidyklas ar spaustuves, dėl kurių yra pradėtas arba kuriems gresia teismo procesas dėl paslaugų asmeniui, kuriam iškelta byla, teikimo;

Pakeitimas

(13) šioje direktyvoje numatytos apsaugos priemonės turėtų būti taikomos bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui dėl to, kad jis ***tiesiogiai ar netiesiogiai*** dalyvauja visuomenės gyvenime. Jomis taip pat turėtų būti apsaugomi fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie darbo reikalais arba asmeniškai remia kitą asmenį, jam padeda arba tiekia prekes ar paslaugas tiesiogiai su visuomenės dalyvavimu sprendžiant viešojo intereso klausimus susijusiais tikslais. Tai apima, pavyzdžiui, ***teisininkus, šeimos narius,*** interneto paslaugų teikėjus, leidyklas ar spaustuves, dėl kurių yra pradėtas arba kuriems gresia teismo procesas dėl ***pagalbos, paramos ar*** paslaugų asmeniui, kuriam iškelta byla, teikimo;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos 15 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(15) direktyva netaikoma ieškiniams, kylantiems iš valstybės atsakomybės už veiksmus ar neveikimą vykdant valstybės įgaliojimus (*acta iure imperii*), taip pat ieškiniams prieš valstybės vardu veikiančius pareigūnus ir dėl atsakomybės už valdžios institucijų veiksmus, įskaitant valstybės paskirtų pareigūnų atsakomybę;

Pakeitimas

(15) direktyva netaikoma ieškiniams, kylantiems iš valstybės atsakomybės už veiksmus ar neveikimą vykdant valstybės įgaliojimus (*acta iure imperii*), taip pat ieškiniams prieš valstybės vardu veikiančius pareigūnus ir dėl atsakomybės už valdžios institucijų veiksmus, įskaitant valstybės paskirtų pareigūnų atsakomybę, ***išskyrus atvejus, kai tai nustatyta nacionalinėje teisėje. Vadovaujantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo suformuota praktika, teismo procesas vis tiek gali patekti į šioje direktyvoje nurodytų civilinių ir komercinių bylų sritį, kai viena iš šalių yra valstybė arba viešojo sektoriaus įstaiga, jei veiksmai ar neveikimas pasireiškė ne valstybės įgaliojimų vykdymo kontekste;***

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos 15 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(15a) šia direktyva nustatomos būtiniausios taisyklės, sudarančios sąlygas valstybėms narėms priimti arba toliau taikyti palankiausias nuostatas visuomenine veikla užsiimantiems asmenims, įskaitant nacionalinę teisę, kuria nustatomos veiksmingesnės procesinės garantijos, pavyzdžiui, dviguba sankcija, pagal kurią teismas, visapusiškai paisydamas teisės į teisingą bylos nagrinėjimą, gali ne tik atsakovo naudai priteisti išlaidas ar kompensaciją, bet ir ieškovui skirti baudą, kurią jis turi sumokėti valstybei, kai yra akivaizdu, kad jo inicijuotas bylinėjimasis yra

nepagrįstas, lengvabūdiškas ar nesąžiningas. Šios direktyvos įgyvendinimo faktų neturėtų būti remiamasi siekiant pateisinti kiekvienoje valstybėje narėje jau esamo apsaugos lygio pabloginimą;

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(16) visuomenės dalyvavimas turėtų būti suprantamas kaip bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, žurnalistinės, politinės, mokslinės, akademinės, meninės, komentarinės ar satyrinės komunikacijos, leidinių ar kūrinių kūrimas, rodymas, reklama ar kitoks populiarinimas, taip pat bet kokia su tuo tiesiogiai susijusi parengiamoji veikla. Visuomenės dalyvavimas taip pat gali apimti veiklą, susijusią su naudojimusi teise laisvai burtis į asociacijas ir rengti taikius susirinkimus, pavyzdžiui, lobistinės veiklos, demonstracijų ir protestų organizavimą arba dalyvavimą juose arba veiklą, susijusią su naudojimusi teise į gerą administravimą ir teise į veiksmingą teisinę gynybą, pavyzdžiui, skundų, peticijų, administracinių skundų ir teismo ieškinių pateikimą ir dalyvavimą viešuosiuose posėdžiuose. Visuomenės dalyvavimas taip pat turėtų apimti parengiamąją, rėmimo ar pagalbos veiklą, kuri yra tiesiogiai ir neatsiejamai susijusi su atitinkamu pareiškimu ar veikla ir kuria siekiama slopinti visuomenės dalyvavimą. Be to, visuomenės dalyvavimas gali apimti kitą veiklą, kuria siekiama informuoti visuomenę arba daryti jai įtaką, arba skatinti tolesnius visuomenės, įskaitant bet kokio privačiojo ar viešojo subjekto

Pakeitimas

(16) visuomenės dalyvavimas turėtų būti suprantamas kaip bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, **su jais tiesiogiai susiję parengiamieji, rėmimo ar paramos veiksmai**, padaromi arba vykdomi naudojantis **pagrindinėmis ir žmogaus teisėmis bei laisvėmis, kaip antai** teise į saviraiškos ir informacijos laisvę viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, žurnalistinės, politinės, mokslinės, akademinės, meninės, komentarinės ar satyrinės komunikacijos, leidinių ar kūrinių kūrimas, rodymas, reklama ar kitoks populiarinimas, taip pat bet kokia su tuo tiesiogiai susijusi parengiamoji veikla. Visuomenės dalyvavimas taip pat gali apimti veiklą, susijusią su naudojimusi **akademinė ir meno laisve**, teise laisvai burtis į asociacijas ir rengti taikius susirinkimus, pavyzdžiui, lobistinės veiklos, demonstracijų ir protestų organizavimą arba dalyvavimą juose arba veiklą, susijusią su naudojimusi teise į gerą administravimą ir teise į veiksmingą teisinę gynybą, pavyzdžiui, skundų, peticijų, administracinių skundų ir teismo ieškinių pateikimą ir dalyvavimą viešuosiuose posėdžiuose. Visuomenės dalyvavimas taip pat turėtų apimti parengiamąją, rėmimo ar pagalbos veiklą, kuri yra tiesiogiai ir neatsiejamai susijusi su atitinkamu pareiškimu ar veikla ir kuria siekiama slopinti visuomenės dalyvavimą. Be to,

veiksmus, susijusius su viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų, apklausų, kampanijų ar bet kokių kitų kolektyvinių veiksmų organizavimą arba dalyvavimą juose;

visuomenės dalyvavimas gali apimti kitą veiklą, kuria siekiama informuoti visuomenę arba daryti jai įtaką, arba skatinti tolesnius visuomenės, įskaitant bet kokio privačiojo ar viešojo subjekto veiksmus, susijusius su viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų, apklausų, kampanijų ar bet kokių kitų kolektyvinių veiksmų organizavimą arba dalyvavimą juose;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(18) sąvoka „viešojo intereso klausimas“ taip pat turėtų apimti prekių, produktų ar paslaugų kokybę, **saugą ar kitus svarbius aspektus**, kai tokie klausimai susiję su visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatu **ar naudojimusi pagrindinėmis** teisėmis. Visiškai individualus vartotojo ir gamintojo ar paslaugų teikėjo ginčas dėl prekės, produkto ar paslaugos turėtų būti įtraukiamas tik tada, kai klausimas susijęs su viešojo intereso elementu, pavyzdžiui, dėl aplinkos apsaugos ar saugos standartų neatitinkančio produkto ar paslaugos;

Pakeitimas

(18) sąvoka „viešojo intereso klausimas“ **turėtų apimti klausimus, turinčius reikšmės naudojimuisi pagrindinėmis teisėmis, įskaitant lyčių lygybę, apsaugą nuo smurto dėl lyties ir nediskriminavimą, taip pat teisinės valstybės, žiniasklaidos laisvės ir pliuralizmo bei aplinkos apsaugą. Ta sąvoka** taip pat turėtų apimti prekių, produktų ar paslaugų kokybę, kai tokie klausimai **yra** susiję su visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatu **ir vartotojų ir darbuotojų** teisėmis. Visiškai individualus vartotojo ir gamintojo ar paslaugų teikėjo ginčas dėl prekės, produkto ar paslaugos turėtų būti įtraukiamas tik tada, kai klausimas susijęs su viešojo intereso elementu, pavyzdžiui, dėl aplinkos apsaugos ar saugos standartų neatitinkančio produkto ar paslaugos;

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos 19 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(19a) įtarimai korupcija, sukčiavimu,

lėšų išekvojimu, pinigų plovimu, turto prievartavimu, prievarta, seksualiniu priekabiavimu ir smurtu dėl lyties ar kitokių formų bauginimu ir nusikaltimu arba bet koku kitu baudžiamuoju ar administraciniu nusižengimu, įskaitant finansinius nusikaltimus ir nusikaltimus aplinkai, laikomi viešojo intereso klausimais. Veikla, kuria siekiama apsaugoti ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes, nesikišimo į demokratinius procesus principą ir suteikti informaciją arba sudaryti palankesnes sąlygas visuomenei susipažinti su ja siekiant kovoti su dezinformacija, taip pat laikomi viešojo intereso klausimais;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos 20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(20) ***piktnaudžiaujant*** teismo ***procesais*** paprastai naudojamosi nesąžininga bylinėjimosi taktika, pavyzdžiui, vilkinamas procesas, todėl ***atsakovas patiria*** neproporcingų išlaidų ***procesu arba ieškoma palankesnio*** teisinio ***reglamentavimo***. Šia taktika ieškovas naudojasi kitais nei teisės kreiptis į teismą tikslais. Tokia taktika dažnai, nors ir ne visada, derinama su įvairių formų bauginimu, priekabiavimu ar grasinimais;

Pakeitimas

(20) ***SLAPP būdingas šalių galios disbalansas paprastai atsiranda dėl to, kad ieškovas atsakovo atžvilgiu pasinaudoja ekonominiu pranašumu ar politine įtaka, ir dėl to, kad nėra teisinio pagrindo. Kiti piktnaudžiavimo teismo procesu požymiai paprastai yra tai, kad naudojamosi nesąžininga bylinėjimosi taktika, pavyzdžiui, teikiamas vienas ar keli visiškai ar iš dalies nepagrįsti ieškiniai, reiškiami pernelyg dideli reikalavimai, vilkinamas procesas arba vėlesnėse proceso stadijose nutraukiama byla, reiškiami keli ieškiniai dėl to paties dalyko, todėl tai atsakovui sukelia neproporcingų procesinių išlaidų arba lemia parankios jurisdikcijos paieškas. Nustatant, ar teismo procesas yra piktnaudžiaujamojo pobūdžio, taip pat reikėtų atsižvelgti į ankstesnį ieškovo elgesį ir visų pirma į bet kokias teisinio bauginimo apraiškas praeityje. Šia taktika ieškovas naudojasi kitais nei teisės kreiptis***

į teismą *ar siekio iš tikrųjų pasinaudoti tam tikra teise* tikslais. Tokia taktika dažnai, nors ir ne visada, derinama su įvairių formų bauginimu, priekabiavimu ar grasinimais;

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos 20 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(20a) akivaizdžiai nepagrįstas ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai tampa vis sudėtingesni ir veiksmingesni, o vienas iš naudojamų metodų – keli ieškiniai tam pačiam asmeniui dėl to paties dalyko, o tai reiškia, kad visų jų gynyboje ir nagrinėjime vienu metu ir lygiagrečiai turi dalyvauti tas pats asmuo, todėl neproporcingai padidėja išlaidos;

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos 20 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(20b) SLAPP dažnai būdingas ieškovo ir atsakovo galios disbalansas finansinių ir teisinių išteklių atžvilgiu. Tai sukelia galios disbalansą, kuris kelia itin didelį susirūpinimą, jeigu piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškiniai yra tiesiogiai ar netiesiogiai finansuojami iš valstybės biudžeto ir yra derinami su kitomis netiesioginėmis ir tiesioginėmis valstybės priemonėmis, nukreiptomis prieš nepriklausomas žiniasklaidos organizacijas, nepriklausomą žurnalistiką ir pilietinę visuomenę;

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos 20 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(20c) piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo dažnai pažeidžia Chartijoje pripažįstamą atsakovų teisę į gynybą, taip pat gali daryti poveikį jų teisei į teisingą bylos nagrinėjimą ir nekaltumo prezumpcijai;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22) byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių, nebent abiejų šalių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra toje pačioje valstybėje narėje, kurioje yra bylą nagrinėjantis teismas. Net jei abiejų šalių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra toje pačioje valstybėje narėje kaip ir bylą nagrinėjantis teismas, byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių dviem kitais atvejais. Pirmasis atvejis – kai konkretus visuomenės dalyvavimo veiksmas, **susijęs su viešojo intereso reikalu**, yra svarbus daugiau nei vienai valstybei narei. Tai apima, pavyzdžiui, visuomenės **dalyvavimą** Sąjungos institucijų **organizuojamuose renginiuose, pavyzdžiui, pasirodymus** viešuosiuose svarstymuose arba pareiškimus ar veiklą klausimais, **kurie yra ypač svarbūs** daugiau nei **vienai valstybei narei**, pavyzdžiui, **dėl tarpvalstybinės taršos** arba dėl **įtarimų pinigų plovimu, kai tokioje veikloje gali būti dalyvaujama tarpvalstybiniu mastu**. Antrasis atvejis, kai byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių, yra atvejis, kai

(22) byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių, nebent abiejų šalių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra toje pačioje valstybėje narėje, kurioje yra bylą nagrinėjantis teismas. Net jei abiejų šalių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra toje pačioje valstybėje narėje kaip ir bylą nagrinėjantis teismas, byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių dviem kitais atvejais. Pirmasis atvejis – kai konkretus visuomenės dalyvavimo veiksmas **dėl savo paties tarpvalstybinio aspekto arba dėl teisėto intereso, kurį visuomenė gali turėti dėl su veiksmu susijusio klausimo**, yra svarbus daugiau nei vienai valstybei narei, **įskaitant tai, ar veiksmas yra prieinamas elektroninėmis priemonėmis. Tokie atvejai** apima, pavyzdžiui, **tokius visuomenės dalyvavimo veiksmus, kaip** Sąjungos institucijų **organizuojami renginiai, dalyvavimas** viešuosiuose svarstymuose arba **leidinių platinimas plačiu mastu. Jie taip pat galėtų apimti** pareiškimus ar veiklą **tokiais klausimais, kaip tarpvalstybinė tarša arba įtarimai**

ieškovas arba susiję subjektai kitoje valstybėje narėje yra pradėję lygiagrečių arba ankstesnį teismo procesą prieš tuos pačius arba susijusius atsakovus. Šiais dviem atvejais atsižvelgiama į specifinį SLAPP kontekstą;

pinigų plovimu, kai tokioje veikloje gali būti dalyvaujama tarpvalstybinio mastu. Turėtų būti laikoma, kad visuomenės dalyvavimo veiksmas yra prieinamas daugiau nei vienoje valstybėje narėje visų pirma tuo atveju, jei jis atliekamas internete, pavyzdžiui, socialinės žiniasklaidos kampanijų arba informavimo internete atveju. Dėl interneto neribotumo laikytina, kad visuomenės dalyvavimo veiksmai, kurie yra prieinami daugiau nei vienoje valstybėje narėje, yra tarpvalstybinių pasekmių turintys klausimai. Skaitmeninių ryšio priemonių poveikis tarpvalstybinių elementų sąvokai jau pripažintas Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje. Antrasis atvejis, kai byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių, yra atvejis, kai ieškovas arba susiję subjektai kitoje valstybėje narėje yra pradėję lygiagrečių arba ankstesnį teismo procesą prieš tuos pačius arba susijusius atsakovus. Šiais dviem atvejais atsižvelgiama į specifinį SLAPP kontekstą;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22a) atsižvelgiant į šioje direktyvoje nustatytas teises, asmenims, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, parama turėtų būti teikiama nuo to momento, kai kompetentingoms institucijoms tampa žinoma apie tokius asmenis, ir viso proceso metu. Parama turėtų būti teikiama įvairiomis priemonėmis, be kita ko, visuomenei lengvai prieinamu ir nemokamu būdu teikiant išsamią ir nešališką informaciją bei konsultacijas apie galimas procedūras ir teisių gynimo priemones, apie apsaugą nuo bauginimo,

priekabiavimo ar grasinimų imtis teisinių veiksmų ir apie atitinkamo asmens teises, taip pat teikiant teisinę pagalbą tarpvalstybinėse civilinėse bylose, teisinę pagalbą tolesniame procese ir teisines konsultacijas ar kitokią teisinę pagalbą, kuri laikoma tinkama. Asmenims, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, valstybės narės turėtų numatyti finansinę paramą ir paramos priemones, įskaitant psichologinę paramą;

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(22b) dalyvaudami procese dėl visuomenės dalyvavimo asmenys, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas, patiria ypatingą psichologinį stresą. Be to, pasirengimas tokiam procesui ir dalyvavimas jame papildomai suvaržo vertingus atsakovo išteklius, kurių jie dažnai neturi arba kurie priešingu atveju būtų buvę investuoti į visuomenės dalyvavimą. Todėl asociacijoms, organizacijoms ir kitoms kolektyvinėms įstaigoms, pavyzdžiui, profesinėms sąjungoms, ir bet kokiems kitiems juridiniams asmenims, kurie pagal jų nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus turi teisėtą interesą apsaugoti atsakovo teises, turėtų būti suteikta galimybė gavus atsakovo sutikimą atsakovo vardu arba jo pusėje dalyvauti procese arba teikti informaciją teismo procese, numatytame šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymui užtikrinti. Tokia teisinio atstovavimo galimybė neturėtų daryti poveikio profesinių sąjungų ir darbuotojų atstovų teisėms ir kompetencijai pagal kitas Sąjungos ir nacionalines taisykles dalyvauti teismo procese darbuotojų

vardu arba jų pusėje;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos 23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(23) atsakovams turėtų būti suteikta galimybė prašyti šių procesinių apsaugos priemonių: prašymas pateikti užtikrinimo priemonę, kad būtų padengtos procesinės išlaidos arba procesinės išlaidos ir žalos atlyginimas, prašymas anksčiau laiko nutraukti akivaizdžiai nepagrįstą teismo procesą, prašymas imtis teisių gynimo priemonių prieš piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesą (išlaidų priteisimas, žalos atlyginimas ir baudos) arba visi jie tuo pačiu metu;

Pakeitimas

(23) atsakovams turėtų būti suteikta galimybė prašyti šių procesinių apsaugos priemonių: prašymas pateikti užtikrinimo priemonę, kad būtų padengtos procesinės išlaidos arba procesinės išlaidos ir žalos atlyginimas, prašymas anksčiau laiko nutraukti akivaizdžiai nepagrįstą teismo procesą, prašymas imtis teisių gynimo priemonių prieš piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesą (išlaidų priteisimas, žalos atlyginimas ir baudos) arba visi jie tuo pačiu metu; ***Teismo procesai, pradėti prieš fizinius ar juridinius asmenis dėl jų visuomeninės veiklos, turėtų būti išnagrinėti greitai ir veiksmingai, atsižvelgiant į bylos aplinkybes ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą bei teisę į teisingą bylos nagrinėjimą;***

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos 26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(26) siekiant suteikti atsakovui papildomą apsaugos priemonę, turėtų būti numatyta galimybė suteikti jam užtikrinimo priemonę procesinėms išlaidoms ir (arba) žalai padengti, kai teismas mano, kad, net jei ieškinys nėra akivaizdžiai nepagrįstas, yra elementų, rodančių piktnaudžiavimą procedūra, ir tikimybė, kad pagrindinė byla bus sėkminga, yra menka. Užtikrinimo

Pakeitimas

(26) siekiant suteikti atsakovui papildomą apsaugos priemonę, turėtų būti numatyta galimybė suteikti jam užtikrinimo priemonę procesinėms išlaidoms ir (arba) žalai padengti, kai teismas mano, kad, net jei ieškinys nėra akivaizdžiai nepagrįstas, yra elementų, rodančių piktnaudžiavimą procedūra, ir tikimybė, kad pagrindinė byla bus sėkminga, yra menka. ***Kai numatyta***

priemonė reiškia ne sprendimą dėl bylos esmės, o apsaugos priemonę – *ja* užtikrinamas galutinio sprendimo, kuriuo konstatuojamas piktnaudžiavimas procedūra, poveikis. Valstybės narės turėtų pačios nuspręsti, ar pateikti užtikrinimo priemonę teismas turėtų nurodyti savo iniciatyva, ar atsakovo prašymu;

nacionalinėje teisėje, turėtų būti įmanoma bet kurioje teismo proceso stadijoje nustatyti atsakovui užtikrinimo priemonę, o teisėjas turėtų turėti galimybę atitinkamais atvejais atsižvelgdamas į šalių finansinę padėtį ir numatomas su procesu susijusias išlaidas nurodyti ieškovui sumokėti atsakovui priteistiną mokėti žyminį mokestį. Užtikrinimo priemonė reiškia ne sprendimą dėl bylos esmės, o apsaugos priemonę, *kuria* užtikrinamas galutinio sprendimo, kuriuo konstatuojamas piktnaudžiavimas procedūra, poveikis *ir kompensuojamos atsakovo patirtos išlaidos ir žala.* Valstybės narės turėtų pačios nuspręsti, ar pateikti užtikrinimo priemonę teismas turėtų nurodyti savo iniciatyva, ar atsakovo prašymu;

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos 29 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(29) siekdamas užtikrinti, kad, pateikus prašymą dėl proceso nutraukimo anksčiau laiko, skubos tvarka iš tikrųjų būtų taikoma skubiai, valstybės narės gali nustatyti terminus, iki kurių turi būti surengtas teismo posėdis arba teismas turi priimti nutartį. Jos taip pat gali patvirtinti sistemas, panašias į procedūras, susijusias su laikinosiomis priemonėmis. Valstybės narės turėtų stengtis užtikrinti, kad tais atvejais, kai atsakovas prašo kitų procesinių apsaugos priemonių, nutartis taip pat būtų priimama skubiai. Kad bylos nagrinėjimas vyktų greičiau, valstybės narės galėtų, be kita ko, atsižvelgti į tai, ar ieškovas pradėjęs kelis ar suderintus procesus panašiais klausimais, ir į bandymus įbauginti, priekabauti ar grasinti atsakovui;

Pakeitimas

(29) *teismas, kuriam pateiktas prašymas taikyti procesines apsaugos priemones, turėtų operatyviai imtis veiksmų dėl to prašymo ir taikyti nacionalinėje teisėje numatytas veiksmingiausias procedūras.* siekdamas užtikrinti, kad, pateikus prašymą dėl proceso nutraukimo anksčiau laiko, skubos tvarka iš tikrųjų būtų taikoma skubiai, valstybės narės gali nustatyti terminus, iki kurių turi būti surengtas teismo posėdis arba teismas turi priimti nutartį. Jos taip pat gali patvirtinti sistemas, panašias į procedūras, susijusias su laikinosiomis priemonėmis. Valstybės narės turėtų stengtis užtikrinti, kad tais atvejais, kai atsakovas prašo kitų procesinių apsaugos priemonių, nutartis taip pat būtų priimama skubiai. Kad bylos nagrinėjimas vyktų greičiau, valstybės narės galėtų, be kita ko, atsižvelgti į tai, ar ieškovas pradėjęs kelis

ar suderintus procesus panašiais klausimais, ir į bandymus įbauginti, priekabiauti ar grasinti atsakovui;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(30) jeigu atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas pagrindinėje byloje turi skubos tvarka įrodyti, kad ieškinys nėra akivaizdžiai nepagrįstas. Tai nereiškia teisės kreiptis į teismą apribojimo, atsižvelgiant į tai, kad ieškovui tenka prievolė įrodyti dėl to reikalavimo pagrindinėje byloje ir jis turi tik atitikti daug žemesnę ribą, t. y. įrodyti, kad reikalavimas nėra akivaizdžiai nepagrįstas, – tada procesas nebus nutraukiamas anksčiau laiko;

Pakeitimas

(30) jeigu atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas pagrindinėje byloje turi skubos tvarka įrodyti, kad ieškinys nėra akivaizdžiai nepagrįstas. Tai nereiškia teisės kreiptis į teismą apribojimo, atsižvelgiant į tai, kad ieškovui tenka pareiga įrodyti dėl to reikalavimo pagrindinėje byloje ir jis turi tik atitikti daug žemesnę ribą, t. y. įrodyti, kad reikalavimas nėra akivaizdžiai nepagrįstas, – tada procesas nebus nutraukiamas anksčiau laiko. ***Be to, sprendimą dėl proceso nutraukimo anksčiau laiko kiekvienu konkrečiu atveju turėtų priimti teisėjas, o ieškovas visada turėtų turėti teisę apskųsti sprendimą dėl proceso nutraukimo anksčiau laiko;***

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos 31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(31) išlaidos turėtų apimti visas proceso išlaidas, įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, nebent tokios išlaidos būtų pernelyg didelės. Teisinio atstovavimo išlaidos, viršijančios teisės aktais nustatytą mokesčių lentelėse nustatytas sumas, savaime neturėtų būti laikomos pernelyg didelėmis. ***Visiškas žalos atlyginimas turėtų apimti ir turtinę, ir neturtinę žalą, pavyzdžiui, fizinę ir***

Pakeitimas

(31) išlaidos turėtų apimti visas proceso išlaidas, įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, ***be kita ko, pasirengimo procesui išlaidas,*** nebent tokios išlaidos būtų pernelyg didelės. Teisinio atstovavimo išlaidos, viršijančios teisės aktais nustatytą mokesčių lentelėse nustatytas sumas, savaime neturėtų būti laikomos pernelyg didelėmis, ***tačiau turėtų sudaryti sąlygas priteisti visas išlaidas***

psichologinę žalą;

pagal nacionalinę teisę. Tais atvejais, kai nacionalinėje teisėje nėra numatyta galimybė priteisti visas išlaidas, viršijančias teisės aktais nustatytus mokesčius, teismas turėtų turėti galimybę priteisti visas išlaidas taikydamas bet kokias kitas turimas priemones pagal nacionalinę teisę, įskaitant žalos atlyginimą;

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl direktyvos 31 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(31a) visiškas žalos atlyginimas turėtų apimti ir turtinę, ir neturtinę žalą, pavyzdžiui, fizinę, reputacinę ir psichologinę žalą. Tam, kad atsakovas galėtų paprastai ir laiku pareikalauti atlyginti žalą, turėtų būti įmanoma reikalavimą dėl žalos atlyginimo pareikšti tame pačiame procese kaip ir atsakovui iškelta byla, atitinkamais atvejais pareiškiant priešpriešinį reikalavimą. Turtinė žala turėtų apimti visų pirma advokato honorarus, kai jie nekompensuojami kaip išlaidos, kelionės išlaidas ir medicinines išlaidas, ypač psichologinę pagalbą. Turtinė žala turėtų apimti pasirengimo procesui išlaidas, jei jų neapima išlaidos pagal nacionalinę teisę arba šią direktyvą. Pasirengimo procesui išlaidos taip pat turėtų apimti patirtas būtinas išlaidas, susijusias asmens teisių gynimu nuo piktnaudžiaujamojo pobūdžio reikalavimų, įskaitant advokato honorarus. Neturtinė žala turėtų apimti visų pirma įvairių formų fizinę ir (arba) psichologinę žalą, su teismo procesu susijusią neturtinę žalą arba emocinį stresą, žalą reputacijai ir apskritai bet kokios rūšies nematerialiąją žalą;

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl direktyvos 32 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(32) pagrindinis tikslas – suteikti teismams galimybę skirti baudas – atgrasyti potencialius ieškovus nuo piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo. Tokios baudos turėtų būti proporcingos nustatytiems piktnaudžiavimo elementams. Nustatydami baudų dydžius, teismai turėtų atsižvelgti į galimą žalingą ar atgrasomąjį proceso poveikį visuomenės dalyvavimui, be kita ko, susijusį su ieškinio pobūdžiu, į tai, ar ieškovas yra pradėjęs kelis ar suderintus procesus panašiais klausimais, ir į bandymus įbauginti, priekabiauti ar grasinti atsakovui;

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl direktyvos 32 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(32) pagrindinis tikslas – suteikti teismams galimybę skirti baudas – atgrasyti potencialius ieškovus nuo piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo. Tokios baudos turėtų būti **nustatomos kiekvienu konkrečiu atveju ir būti** proporcingos nustatytiems piktnaudžiavimo elementams. Nustatydami baudų dydžius, teismai turėtų atsižvelgti į galimą žalingą ar atgrasomąjį proceso poveikį visuomenės dalyvavimui, be kita ko, susijusį su ieškinio pobūdžiu, į tai, ar ieškovas yra pradėjęs kelis ar suderintus procesus panašiais klausimais, ir į bandymus įbauginti, priekabiauti ar grasinti atsakovui;

(32a) siekdamas užtikrinti, kad visuomenė galėtų sužinoti apie teismo sprendimus, laikydamosi Sąjungos ir nacionalinių asmens duomenų apsaugos taisyklių valstybės narės turėtų sukurti viešai prieinamą nacionalinį atitinkamų teismų sprendimų, kuriems taikoma ši direktyva, registrą. laikydamosi Sąjungos asmens duomenų apsaugos taisyklių Komisija turėtų sukurti viešai prieinamą Sąjungos registrą, grindžiamą valstybių narių registrų informacija apie atitinkamus teismo sprendimus, kuriems taikoma ši direktyva;

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos 33 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(33) tarpvalstybinėmis aplinkybėmis taip pat svarbu pripažinti trečiųjų šalių teismuose pareikštų SLAPP, nukreiptų prieš visuomenės gyvenime dalyvaujančius žurnalistus, žmogaus teisių gynėjus ir kitus asmenis, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Europos Sąjungoje, grėsmę. Jie gali būti susiję su pernelyg dideliu žalos atlyginimu, priteisiamu iš **ES žurnalistų, žmogaus teisių gynėjų ir kitų asmenų**. Teismo procesai trečiosiose šalyse SLAPP adresatams yra sudėtingesni ir brangesni. Siekiant apsaugoti demokratiją ir saviraiškos bei informacijos laisvę Europos Sąjungoje ir užtikrinti, kad šioje direktyvoje numatytoms apsaugos priemonėms nebūtų pakenkta kreipiantis į kitų jurisdikcijų teismus, taip pat svarbu užtikrinti apsaugą nuo akivaizdžiai nepagrįstų piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų trečiosiose šalyse;

Pakeitimas 36

Pasiūlymas dėl direktyvos 33 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(33) tarpvalstybinėmis aplinkybėmis taip pat svarbu pripažinti trečiųjų šalių teismuose pareikštų SLAPP, nukreiptų prieš visuomenės gyvenime dalyvaujančius žurnalistus, žmogaus teisių gynėjus ir kitus asmenis, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Europos Sąjungoje, grėsmę. Jie gali būti susiję su pernelyg dideliu žalos atlyginimu, priteisiamu iš **asmenų, užsiimančių visuomenės dalyvavimo veikloje**. Teismo procesai trečiosiose šalyse SLAPP adresatams yra sudėtingesni ir brangesni. Siekiant apsaugoti demokratiją ir saviraiškos bei informacijos laisvę Europos Sąjungoje ir užtikrinti, kad šioje direktyvoje numatytoms apsaugos priemonėms nebūtų pakenkta kreipiantis į kitų jurisdikcijų teismus, taip pat svarbu užtikrinti apsaugą nuo akivaizdžiai nepagrįstų piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų trečiosiose šalyse;

(33a) kalbant apie jurisdikciją nagrinėti šmeižimo bylas arba kitas civilinės ar komercinės teisės bylas, kurios galėtų būti laikomos piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo, vieninteliu jurisdikciją turinčiu teismu turėtų būti laikomas atsakovo nuolatinės gyvenamosios vietos (buveinės) valstybės narės teismas, tinkamai atsižvelgiant į atvejus, kai šmeižimo byloje atsakovai yra fiziniai asmenys. Išskyrus tą taisyklę dėl bylų,

patenkančių į šios direktyvos taikymo sritį, ši direktyva neturėtų daryti poveikio Reglamento „Briuselis I“ taikymui;

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl direktyvos 33 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(33b) Šia direktyva nustatomas specialus taikytinos teisės pagrindas, kiek tai susiję su leidiniais kaip visuomenės dalyvavimo veiksmu. Turėtų būti laikoma, kad ieškiniams dėl leidinio kaip visuomenės dalyvavimo veiksmo taikytina teisė yra vietos, kuriai tas leidinys skirtas, teisė. Jei tos vietos nustatyti neįmanoma, turėtų būti taikoma redakcinės kontrolės arba atitinkamos veiklos, susijusios su visuomenės dalyvavimo veiksmu, vietos teisė. Tais atvejais, kuriems netaikoma ta išimtis, ši direktyva neturėtų daryti poveikio Reglamento „Roma II“ taikymui;

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl direktyvos 34 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(34) Šia direktyva sukuriamas naujas specialus jurisdikcijos pagrindas siekiant užtikrinti, kad SLAPP adresatai, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Europos Sąjungoje, turėtų veiksmingą teisių gynimo priemonę Sąjungoje dėl trečiosios šalies teisme pradėto piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso. Šis specialus jurisdikcijos pagrindas leidžia SLAPP adresatams, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Europos Sąjungoje, jų nuolatinės

(34) Šia direktyva sukuriamas naujas specialus jurisdikcijos pagrindas siekiant užtikrinti, kad SLAPP adresatai, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Europos Sąjungoje, turėtų veiksmingą teisių gynimo priemonę Sąjungoje dėl trečiosios šalies teisme pradėto piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso. Šis specialus jurisdikcijos pagrindas leidžia SLAPP adresatams, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Europos Sąjungoje, jų nuolatinės

gyvenamosios vietos teismuose prašyti atlyginti žalą ir išlaidas, patirtas nagrinėjant bylą trečiosios šalies teisme. Ši teisė taikoma neatsižvelgiant į trečiojoje šalyje vykdomo teismo proceso ieškovo nuolatinę gyvenamąją vietą;

gyvenamosios vietos teismuose prašyti atlyginti žalą ir išlaidas, patirtas **arba pagrįstai numatomas patirti** nagrinėjant bylą trečiosios šalies teisme. Ši teisė taikoma neatsižvelgiant į trečiojoje šalyje vykdomo teismo proceso ieškovo nuolatinę gyvenamąją vietą;

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos 34 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(34a) valstybės narės turėtų skatinti pilietinės visuomenės organizacijas, įskaitant su asmenimis, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, dirbančias pripažintas ir aktyvias nevyriausybinės organizacijas, ir su jomis glaudžiai bendradarbiauti, visų pirma politikos formavimo iniciatyvų, informavimo ir informuotumo didinimo kampanijų, mokslinių tyrimų ir švietimo programų bei mokymo, taip pat tokių priemonių poveikio stebėjimo ir vertinimo srityse;

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos 34 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(34b) šios direktyvos nuostatos ir joje numatytos apsaugos priemonės turėtų būti taikomos visiems piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesams dėl visuomenės dalyvavimo, tebevykstantiems nacionalinės teisės akty, kuriais ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, įsigaliojimo momentu ir vėliau;

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos 34 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(34c) valstybės narės turėtų būti skatinamos imtis tinkamų veiksmų, kuriais sudaromos palankesnės sąlygos jų bendradarbiavimui, kad būtų pagerinta asmenų, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, prieiga prie informacijos apie šioje direktyvoje ir nacionalinėje teisėje nustatytas procesines apsaugos priemones. Toks bendradarbiavimas turėtų apimti keitimąsi informacija apie dabartinę valstybių narių praktiką tarpvalstybinėse bylose ir prireikus pagalbos teikimą Europos tinklams ir įstaigoms, pavyzdžiui, Pagrindinių teisių agentūrai, kurių veikla apima klausimus, tiesiogiai susijusius su asmenimis, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo;

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos 34 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(34d) tinkamai atsižvelgdamos į teisininko profesijos nepriklausomumą, valstybės narės turėtų skatinti profesines asociacijas nustatyti teisės specialistų veiklą reglamentuojančias deontologines taisykles, siekiant atgrasyti nuo piktnaudžiavimo ieškiniais dėl visuomenės dalyvavimo, įskaitant, kai tinkama, taikyti drausmines sankcijas už tų taisyklių pažeidimus. Tokios priemonės turėtų būti parengtos glaudžiai bendradarbiaujant su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant profesines asociacijas, socialinius partnerius ir

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos 34 e konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(34e) duomenų rinkimas itin svarbus siekiant dokumentuoti piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų atvejus ir pateikti sprendimus, kaip užkirsti jiems kelią. Šia direktyva turėtų būti nustatyti bendri kriterijai duomenų rinkimo procedūroms valstybėse narėse standartizuoti ir užtikrinti, kad būtų renkami palyginami duomenys; valstybės narės turėtų reguliariai teikti Komisijai turimus duomenis, iš kurių matyti, kaip asmenys, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, pasinaudojo šioje direktyvoje nustatytomis apsaugos priemonėmis. Remdamasi valstybių narių pateiktais duomenimis, Komisija turėtų kas penkerius metus teikti Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos vertinimo ir peržiūros ataskaitas. Tos ataskaitos turėtų būti skelbiamos viešai;

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos 36 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36) ši direktyva papildo Komisijos rekomendaciją dėl žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo). Minėta rekomendacija skirta valstybėms narėms ir

(36) ši direktyva papildo Komisijos rekomendaciją dėl žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo). Minėta rekomendacija skirta valstybėms narėms ir

joje pateikiamas išsamus priemonių rinkinys, įskaitant mokymą, informuotumo didinimą, paramą piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso adresatams ir duomenų rinkimą, ataskaitų teikimą ir teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo, stebėseną;

joje pateikiamas išsamus priemonių rinkinys, įskaitant mokymą, informuotumo didinimą, paramą piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso adresatams ir duomenų rinkimą, ataskaitų teikimą ir teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo, stebėseną. ***Perkeldamos šią direktyvą į nacionalinę teisę, valstybės narės turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į Komisijos rekomendacijų, visų pirma dėl apsaugos priemonių, panašių į numatytąsias šioje direktyvoje, įtraukimo nacionalinių bylų, nepatenkančių į direktyvos taikymo sritį, atveju ir teisinės pagalbos teikimo atsakovams už prieinamą kainą ir lengvai prieinamu būdu, įgyvendinimą, ir apsvarstyti galimybę į savo nacionalinius perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymus įtraukti atitinkamas tikslines nuostatas. Valstybės narės taip pat turėtų būti skatinamos apsvarstyti galimybę įsteigti fondą, skirtą nuo SLAPP nukentėjusiems asmenims remti, kuris turėtų būti tiesiogiai naudojamas teisinėms išlaidoms arba teisinei pagalbai ir psichologinei pagalbai teikti;***

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl direktyvos 36 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36a) šioje direktyvoje išdėstytos taisyklės dėl visapusiškos paramos ir prevencinių priemonių, nefinansinės paramos mechanizmų, pavyzdžiui, teisinės ir psichologinės pagalbos teikimo, taip pat mokymo, informuotumo didinimo ir duomenų rinkimo priemonių. Ja taip pat siekiama užtikrinti, kad duomenys būtų renkami nustatant bendrus Sąjungos lygmens kriterijus. Turėtų būti įsteigtas nacionalinis ryšių punktas, kuris rinktų informaciją apie visas organizacijas, teikiančias rekomendacijas ir paramą

asmenims, kurių atžvilgiu vyksta piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo, ir ja dalytusi. Tokios organizacijos galėtų būti teisės specialistų asociacijos, žiniasklaidos ir spaudos tarybos, žmogaus teisių gynėjų koordinavimo asociacijos, Sąjungos ir nacionalinio lygmens asociacijos, advokatų kontoros, pro bono ginančios asmenis piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesuose dėl visuomenės dalyvavimo, universitetų teisės klinikos ir kitos nevyriausybinės organizacijos;

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos 36 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36b) siekiant skatinti SLAPP inicijavimo prevenciją ir fizinių ar juridinių asmenų, kurių atžvilgiu vyksta procesas, apsaugą, labai svarbu remti atitinkamą informavimą, informuotumo didinimą, kampanijas, švietimą ir mokymą, be kita ko, apie jų teises bei apsaugos mechanizmus;

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos 36 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36c) žurnalistų, kitų žiniasklaidos specialistų ir žmogaus teisių gynėjų mokymas turėtų sustiprinti jų gebėjimus kovoti su piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesais, nukreiptais prieš visuomenės dalyvavimą. Jame turėtų būti sutelktas dėmesys į tokių teismo procesų pripažinimą, į tai, kaip spręsti problemą, kad jie bus nukreipti prieš minėtus

asmenis, ir informuoti juos apie jų teises ir pareigas, kad jie galėtų imtis būtinų priemonių apsisaugoti nuo tokių procesų. Taip pat turėtų būti rengiami mokymai teisės specialistams, kad būtų didinamas informuotumas apie piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus ir būtų galima juos nustatyti labai ankstyvu etapu;

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos 1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Šioje direktyvoje *numatytos* apsaugos priemonės nuo akivaizdžiai nepagrįstų *ar* piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų tarpvalstybinių pasekmių turinčiose civilinėse bylose, iškeltose fiziniams ir juridiniams asmenims, *visų pirma žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams, dėl jų visuomeninės veiklos.*

Pakeitimas

Šioje direktyvoje *nustatomi būtiniausi apsaugos standartai ir* apsaugos priemonės nuo akivaizdžiai nepagrįstų *ir* piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų tarpvalstybinių pasekmių turinčiose civilinėse bylose, iškeltose *visuomenine veikla užsiimantiems* fiziniams ir juridiniams asmenims, ir *grasinimų juos pradėti.*

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Ši direktyva taikoma tarpvalstybinių pasekmių turinčioms civilinėms ar komercinėms byloms, neatsižvelgiant į teismo pobūdį. Visų pirma ji netaikoma mokesčių, muitų ar administracinėms byloms arba valstybės atsakomybei už veiksmus ir neveikimą vykdant valstybės įgaliojimus (*acta iure imperii*).

Pakeitimas

Ši direktyva taikoma tarpvalstybinių pasekmių turinčioms civilinėms ar komercinėms byloms, *įskaitant laikinąsias apsaugos priemones, priešpriešinius reikalavimus ar kitas pagal kitus teisės aktus galimas taikyti konkrečių rūšių teisių gynimo priemones,* neatsižvelgiant į teismo pobūdį. Visų pirma ji netaikoma mokesčių, muitų ar administracinėms byloms arba valstybės atsakomybei už veiksmus ir neveikimą vykdant valstybės įgaliojimus (*acta iure imperii*).

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a straipsnis

Būtiniausi reikalavimai

- 1. Valstybės narės gali nustatyti arba toliau taikyti palankesnes nuostatas nei šioje direktyvoje numatytos apsaugos priemonės nuo akivaizdžiai nepagrįstų ir piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų civilinėse bylose.*
- 2. Šios direktyvos įgyvendinimas jokiomis aplinkybėmis nesuteikia pagrindo sumažinti apsaugos lygį, kurį valstybės narės jau užtikrina šios direktyvos taikymo srityse.*

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies 1 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. visuomenės dalyvavimas – bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę **viešojo intereso klausimu**, ir su tuo tiesiogiai susiję parengiamieji, rėmimo ar paramos veiksmai. Tai apima skundus, peticijas, administracinius skundus ar teismo ieškinius **ir** dalyvavimą viešuose svarstymuose;

1. visuomenės dalyvavimas – bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę, **akademinę laisvę arba susirinkimų ir asociacijų laisvę**, ir su tuo tiesiogiai susiję parengiamieji, rėmimo ar paramos veiksmai **viešojo intereso klausimu**. Tai apima skundus, peticijas, administracinius skundus ar teismo ieškinius, dalyvavimą viešuose svarstymuose **ir žurnalistinių, politinių, mokslinių, akademinų, meninių ar satyrinių pranešimų, leidinių ar kūrinių kūrimą, rodymą, reklamą ar kitokį reklamavimą**.

Pakeitimas 52

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto a papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

a) *visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatas arba naudojimas pagrindinėmis teisėmis;*

Pakeitimas

a) *pagrindinės teisės, įskaitant lyčių lygybę, žiniasklaidos laisvę ir vartotojų bei darbuotojų teises, taip pat visuomenės sveikata, sauga, aplinka ar klimatas;*

Pakeitimas 53

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

b) asmens ar subjekto veikla visuomenės gyvenime arba viešojo intereso labui;

Pakeitimas

b) asmens ar subjekto, *įskaitant vyriausybės pareigūnus ir privačius subjektus*, veikla visuomenės gyvenime arba viešojo intereso labui;

Pakeitimas 54

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto d papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

d) įtarimai korupcija, sukčiavimu ar *kitais nusikaltimais;*

Pakeitimas

d) įtarimai korupcija, sukčiavimu, *lėšų išekvojimu, pinigų plovimu, turto prievartavimu, prievarta, seksualiniu priekabiavimu ir smurtu dėl lyties ar kitokių formų bauginimu arba bet kokių kitu baudžiamuoju ar administraciniu nusižengimu, įskaitant nusikaltimus aplinkai;*

Pakeitimas 55

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto e papunktis**

Komisijos siūlomas tekstas

e) veikla, kuria siekiama kovoti su dezinformacija;

Pakeitimas

e) veikla, kuria siekiama ***apsaugoti ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes, nesikišimo į demokratinius procesus principą ir suteikti arba sudaryti palankesnes sąlygas visuomenei susipažinti su informacija siekiant kovoti su dezinformacija;***

Pakeitimas 56

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto e a papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ea) akademinė, mokslinė, tiriamoji ir kūrybinė veikla.

Pakeitimas 57

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo – dėl visuomenės dalyvavimo pradėtas teismo procesas, ***kuris yra visiškai arba iš dalies nepagrįstas*** ir kurio pagrindinis tikslas – užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti ar už jį bausti. Tokio tikslo požymiai gali būti šie:

piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo – dėl visuomenės dalyvavimo pradėtas teismo procesas, ***kuriam būdinga tai, kad teisminiu procesu netinkamai naudojamasi siekiant kitų tikslų, o ne realiai įrodyti, apginti teisę ar ja naudotis*** ir kurio pagrindinis tikslas – ***piktnaudžiaujant*** užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti ar už jį bausti. Tokio tikslo požymiai gali būti šie:

Pakeitimas 58

**Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto -a papunktis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-a) ieškovo netinkamas pasinaudojimas ekonominiu pranašumu ar politine įtaka atsakovo atžvilgiu, sukeliantis abiejų šalių galios disbalansą;

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto c papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) ieškovo ar jo atstovų bauginimas, priekabiavimas *prie jų* ar *grasinimai jiems*.

c) ieškovo ar jo atstovų **vykdomas** bauginimas, priekabiavimas **ar grasinimai iki proceso ar jam vykstant, taip pat praeityje ieškovo vykdyto teisinio bauginimo faktas;**

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto c a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) nesąžiningas procesinės taktikos taikymas, pavyzdžiui, bylos vilkinimas, ir pasirinkimas pareikšti ieškinį priklausomai nuo teismo, kuris ieškinį nagrinės palankiausiai, jurisdikcijos arba bylos nutraukimas vėlesnėje proceso stadijoje.

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

a) *su viešojo intereso klausimu susijusi visuomeninė veikla, dėl kurios*

a) **visuomenės dalyvavimo veiksmas dėl savo paties tarpvalstybinio aspekto**

pradedamas teismo procesas, yra aktuali
daugiau nei vienai valstybei narei, arba

arba dėl teisėto intereso, kurį visuomenė
gali turėti dėl su veiksmu susijusio
klausimo, yra svarbus daugiau nei vienai
valstybei narei, *įskaitant tai, ar veiksmas*
yra prieinamas elektroninėmis
priemonėmis, arba

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės ***gali numatyti***, kad procesinių apsaugos priemonių pagal III ir IV skyrius *ex officio* gali imtis bylą nagrinėjantis teismas.

Pakeitimas

3. Valstybės narės ***numato***, kad procesinių apsaugos priemonių pagal III ir IV skyrius *ex officio* gali imtis bylą nagrinėjantis teismas.

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a straipsnis

Spartus teismo procesas

Valstybės narės užtikrina, kad teismas, kuriam pateiktas 5 straipsnyje nurodytas prašymas, veiktų procese, dėl kurio pateiktas prašymas, taikydamas nacionalinėje teisėje numatytas didžiausios skubos procedūras, atsivėlgdamas į bylos aplinkybes, teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisę į teisingą bylos nagrinėjimą.

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 b straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5b straipsnis

***Pagalba visuomenine veikla
užsiimantiems fiziniais ar juridiniams
asmenims***

***Valstybės narės užtikrina, kad
visuomenine veikla užsiimantys fiziniai ar
juridiniai asmenys prireikus galėtų
naudotis paramos priemonėmis, visų
pirma:***

***a) visuomenei lengvai prieinamu ir
nemokamu būdu gauti išsamią ir
nešališką informaciją bei konsultacijas
apie galimas procedūras ir teisių gynimo
priemonės, apie apsaugą nuo bauginimo,
priekabiavimo ar grasinimų imtis teisinių
veiksmų ir apie atitinkamo asmens teises;***

***b) gauti teisinę pagalbą pagal
Tarybos direktyvą 2003/8/EB ir, laikantis
nacionalinės teisės, teisinę pagalbą
tolesniame procese ir teisinės
konsultacijas ar kitokią teisinę pagalbą;***

***c) gauti asmenims, kurių atžvilgiu
pradėtas teismo procesas dėl visuomenės
dalyvavimo, skirtą finansinę paramą ir
paramos priemones, įskaitant
psichologinę paramą.***

Pakeitimas 65

**Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų nagrinėjantis teismas, kuriame pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų sutikti, kad ***nevyriausybinės*** organizacijos, ***ginančios*** ar ***skatinančios*** visuomenine veikla užsiimančių asmenų teises, galėtų dalyvauti ***tokiame*** procese, ***palaikydamos***

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad būtų nagrinėjantis teismas, kuriame pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų sutikti, kad ***asociacijos***, organizacijos ***ir kitos kolektyvinės įstaigos, pavyzdžiui, profesinės sąjungos, ir bet kokie kiti juridiniai asmenys, kurie pagal***

atsakovą arba teikdamos informaciją.

*nacionalinėje teisėje nustatytus kriterijus turi teisėtą interesą ginti ar skatinti visuomenine veikla užsiimančių asmenų teises, galėtų **gavusios atsakovo sutikimą atsakovo vardu arba jo pusėje** dalyvauti **tame procese arba teikti informaciją teismo** procese, **numatytame šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymui užtikrinti. Ši nuostata nedaro poveikio esamoms atstovavimo ir įstojimo į procesą teisėms, kurias garantuoja kitos Sąjungos ar nacionalinėmis taisyklės.***

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nagrinėjantis teismas procese dėl visuomenės dalyvavimo turėtų įgaliojimus reikalauti, kad ieškovas pateiktų procesinių išlaidų **arba procesinių išlaidų** ir žalos **atlyginimo** užtikrinimo priemonę, jei mano, kad tokia užtikrinimo priemonė yra tinkama atsižvelgiant į tai, kad yra elementų, rodančių piktnaudžiavimą teismo procese.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nagrinėjantis teismas procese dėl visuomenės dalyvavimo turėtų įgaliojimus reikalauti, kad ieškovas pateiktų procesinių išlaidų, **įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas** ir žalos **atlyginimą**, užtikrinimo priemonę, jei mano, kad tokia užtikrinimo priemonė yra tinkama atsižvelgiant į tai, kad yra elementų, rodančių piktnaudžiavimą teismo procesu. **Tais atvejais, kai tokia galimybė yra numatyta nacionalinėje teisėje, garantija atsakovui gali būti suteikta bet kurioje teismo proceso stadijoje.**

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės **gali nustatyti** terminus, iki kurių galima **įgyvendinti teisę** pateikti prašymą dėl teismo proceso

Pakeitimas

2. Valstybės narės **nustato** terminus, iki kurių galima **pasinaudoti teise** pateikti prašymą dėl teismo proceso nutraukimo

nutraukimo anksčiau laiko. Terminai turi būti proporcingi ir dėl jų toks teisės įgyvendinimas neturi tapti neįmanomas arba pernelyg sudėtingas.

anksčiau laiko. Terminai turi būti proporcingi, **pagrįsti** ir dėl jų toks teisės įgyvendinimas neturi tapti neįmanomas arba pernelyg sudėtingas.

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl direktyvos 14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad ieškovui, kuris piktnaudžiauja teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo, būtų **galima nurodyti** padengti visas proceso išlaidas, įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, išskyrus atvejus, kai tokios išlaidos yra pernelyg didelės.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad ieškovui, kuris piktnaudžiauja teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo, būtų **nurodyta** padengti visas proceso išlaidas, įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, išskyrus atvejus, kai tokios išlaidos yra pernelyg didelės. **Tais atvejais, kai pagal nacionalinę teisę nėra užtikrinama, kad bus priteistos visos teisinio atstovavimo išlaidos, viršijančios teisės aktais nustatytų mokesčių lentelėse nurodytas sumas, valstybės narės užtikrina, kad tokios išlaidos būtų visiškai padengtos taikant kitas turimas priemones pagal nacionalinę teisę ir, kai tinkama, pagal atlyginant žalą pagal 15 straipsnį.**

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl direktyvos 15 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad fizinis ar juridinis asmuo, patyręs žalą dėl piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų reikalauti atlyginti visą minėtą žalą ir ta žala jam būtų atlyginama.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad fizinis ar juridinis asmuo, patyręs žalą dėl piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų reikalauti atlyginti visą minėtą žalą, **įskaitant turtinę ir neturtinę žalą**, ir ta žala jam būtų atlyginama **neprivalant inicijuoti atskiro teismo proceso tuo tikslu.**

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Valstybės narės užtikrina, kad sankcijas skiriančios teismai tinkamai atsižvelgtų į:

- i) ieškovo ekonominę padėtį;**
- ii) nustatyto piktnaudžiavimo požymių pobūdį ir skaičių.**

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

16a straipsnis

Nacionaliniai registrai

Kiekviena valstybė narė imasi tinkamų priemonių, kuriomis, laikantis Sąjungos ir nacionalinių asmens duomenų apsaugos taisyklių, sukuriamas viešai prieinamas nacionalinis atitinkamų teismų sprendimų, kuriems taikoma ši direktyva, registras.

Pakeitimas 72

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai trečiosios **šalies** teisme prieš fizinį ar juridinį asmenį, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra valstybėje narėje, pradedamas piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, tas asmuo **galėtų** savo

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai trečiosios **valstybės** teisme prieš fizinį ar juridinį asmenį, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra valstybėje narėje, pradedamas piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, tas asmuo **turėtų teisę** savo

nuolatinės gyvenamosios vietos teismuose prašyti atlyginti žalą ir išlaidas, patirtas dėl proceso trečiosios šalies teisme, neatsižvelgiant į trečiojoje *šalyje* nagrinėtos bylos ieškovo nuolatinę gyvenamąją vietą.

nuolatinės gyvenamosios vietos teismuose prašyti atlyginti žalą ir išlaidas, patirtas dėl proceso trečiosios šalies teisme, neatsižvelgiant į trečiojoje *valstybėje* nagrinėtos bylos ieškovo nuolatinę gyvenamąją vietą.

Pakeitimas 73

Pasiūlymas dėl direktyvos V a skyrius (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Va skyrius

*Jurisdikcija, taikytina teisė ir santykis su
Sajungos tarptautinės privatinės teisės
dokumentais*

Pakeitimas 74

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18a straipsnis

*Jurisdikcija nagrinėti ieškinius dėl
šmeižimo*

*Šmeižimo bylose arba kitose civilinės ar
komercinės teisės bylose, kuriose pareikšti
ieškiniai gali būti laikomi ieškinais pagal
šią direktyvą, vieninteliu jurisdikciją
turinčiu teismu laikomas atsakovo
nuolatinės gyvenamosios vietos (buveinės)
teismas, tinkamai atsižvelgiant į atvejus,
kai šmeižimo bylose nukentėjusieji yra
fiziniai asmenys.*

Pakeitimas 75

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 b straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18b straipsnis

Santykis su Reglamentu „Briuselis I“

Išskyrus šios direktyvos 18a straipsnį, ši direktyva nedaro poveikio Reglamentu „Briuselis I“ taikymui.

Pakeitimas 76

**Pasiūlymas dėl direktyvos
18 c straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18c straipsnis

Leidiniams kaip visuomenės dalyvavimo veiksmui taikytina teisė

Laikoma, kad ieškiniams dėl leidinio kaip visuomenės dalyvavimo veiksmo taikytina teisė yra vietos, kuriai tas leidinys skirtas, teisė. Tais atvejais, kai vietos, kuriai leidinys skirtas, nustatyti neįmanoma, taikoma redakcinės kontrolės arba atitinkamos redakcinės veiklos, susijusios su visuomenės dalyvavimo veiksmu, vietos teisė.

Pakeitimas 77

**Pasiūlymas dėl direktyvos
18 d straipsnis (naujas)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18d straipsnis

Santykis su Reglamentu „Roma II“

Išskyrus šios direktyvos 18c straipsnį, ši direktyva nedaro poveikio Reglamentu „Roma II“ taikymui.

Pakeitimas 78

Pasiūlymas dėl direktyvos V b skyrius (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Vb skyrius

Kitos nuostatos

Pakeitimas 79

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 e straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18e straipsnis

Sjungos registras

Laikydamosi Sąjungos asmens duomenų apsaugos taisyklių Komisija imasi tinkamų priemonių sukurti viešai prieinamą Sąjungos registrą, grindžiamą pagal 16a straipsnį teikiama informacija apie atitinkamus teismo sprendimus, kuriems taikoma ši direktyva.

Pakeitimas 80

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 f straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18f straipsnis

Informuotumo didinimas

Valstybės narės imasi tinkamų veiksmų, be kita ko, elektroninėmis priemonėmis, kuriais siekiama didinti informuotumą apie strateginius ieškinius dėl visuomenės

dalyvavimo ir šioje direktyvoje nustatytas procesines apsaugos priemonės nuo jų. Tokie veiksmai gali apimti informavimo ir informuotumo didinimo kampanijas, mokslinių tyrimų ir švietimo programas, prireikus bendradarbiaujant su atitinkamomis pilietinės visuomenės organizacijomis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais.

Pakeitimas 81

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 g straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18 g straipsnis

Vieno langelio sistema

Valstybės narės, padedamos Komisijos, imasi tinkamų priemonių, kad sukurtų vieno langelio principu veikiančią sistemą, apimančią specialius nacionalinius specializuotų teisininkų, teisės specialistų ir psichologų tinklus, į kuriuos gali kreiptis asmenys, kurių atžvilgiu pareikštas SLAPP ir per kuriuos jiems galėtų būti teikiamos konsultacijos bei jie galėtų lengvai gauti informaciją apie SLAPP ir apsaugą nuo jų, be kita ko, susijusią su teisine, finansine ir psichologine pagalba.

Pakeitimas 82

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 h straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18h straipsnis

Specialistų mokymai

1. *Tinkamai atsižvelgdamos į teisininko profesijos nepriklausomumą, valstybės narės rekomenduoja, kad už teisininkų mokymą atsakingi subjektai rengtų tiek bendruosius, tiek specialius mokymus, kuriais siekiama didinti informuotumą apie strateginius ieškinius dėl visuomenės dalyvavimo ir šioje direktyvoje numatytas procedūrinės apsaugos priemones nuo jų.*

2. *Nedarydamos poveikio teismų nepriklausomumui ir skirtingam Sąjungoje veikiančių teisminių institucijų organizavimui, valstybės narės turi reikalauti, kad už teisėjų mokymą atsakingi subjektai rengtų tiek bendro pobūdžio, tiek specialius mokymus, kuriais siekiama didinti teisėjų informuotumą apie visuomenine veikla užsiimančių fizinių ar juridinių asmenų poreikius.*

3. *Valstybės narės, pasitelkdamos savo viešąsias paslaugas arba finansuodamos kovos su SLAPP rėmimo organizacijas, skatina iniciatyvas, kuriomis subjektai, kurie teikia paramą asmenims, kurių atžvilgiu pradėtas akivaizdžiai nepagrįstas arba piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų dalyvauti tinkamuose mokymuose.*

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 i straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18i straipsnis

Bendradarbiavimas ir paslaugų koordinavimas

Valstybės narės imasi tinkamų veiksmų, kuriais sudaromos palankesnės sąlygos jų tarpusavio bendradarbiavimui, kad būtų

pagerinta asmenų, kurių atžvilgiu pradėtas akivaizdžiai nepagrįstas arba piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, prieiga prie informacijos apie šioje direktyvoje ir nacionalinėje teisėje nustatytas procesines apsaugos priemones. Tokiu bendradarbiavimu siekiama bent:

a) keistis geriausios patirties pavyzdžiais ir

b) teikti pagalbą Europos tinklams, kurių veikla apima klausimus, tiesiogiai susijusius su asmenimis, kurių atžvilgiu pradėtas akivaizdžiai nepagrįstas arba piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo.

Pakeitimas 84

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 j straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

18j straipsnis

Teisės specialistams taikomos deontologinės taisyklės

Tinkamai atsižvelgdamos į teisininko profesijos nepriklausomumą, valstybės narės skatina profesines asociacijas nustatyti teisės specialistų veiklą reglamentuojančias deontologines taisykles, siekiant atgrasyti nuo piktnaudžiavimo ieškiniais dėl visuomenės dalyvavimo ir, kai tinkama, apsvarstyti galimybę taikyti priemones tų taisyklių pažeidimams pašalinti.

Pakeitimas 85

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 k straipsnis (naujas)

18k straipsnis

Duomenų rinkimas

- 1. Valstybės narės, atsižvelgdamos į savo institucinius susitarimus dėl teismų statistikos, paveda vienai ar daugiau institucijų, visapusiškai laikantis duomenų apsaugos reikalavimų, rinkti ir apibendrinti duomenis apie jų jurisdikcijos nacionaliniuose teismuose pradėtus piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą.**
- 2. 1 dalyje nurodyti duomenys apima, be kita ko, šiuos kriterijus:**
  - a) atitinkamais metais pradėtų piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo skaičių;**
  - b) piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo, kurie buvo nutraukti anksčiau laiko dėl to, kad buvo grindžiami visiškai arba iš dalies nepagrįstais ieškiniais, skaičių;**
  - c) teismo procesų, suskirstytų pagal atsakovo tipą (pavyzdžiui, žurnalistas, žmogaus teisių gynėjas, spaudos priemonė), skaičių;**
  - d) teismo procesų, suskirstytų pagal ieškovo tipą (pavyzdžiui, politikas, privatus asmuo, bendrovė, tai, ar ieškovas yra užsienio subjektas), skaičių;**
  - e) duomenis apie visuomenės dalyvavimo veiksmus, dėl kurių buvo pradėtas teismo procesas;**
  - f) sumas, susijusias su ieškovų prašomo pradinės žalos atlyginimo apskaičiuotąja suma;**
  - g) skirtingų teisinių pagrindų, kuriais remiasi ieškovai, aprašymą ir susijusias sumas;**

- h) duomenys apie procesų trukmę, įskaitant visas instancijas;*
- i) duomenis apie tarpvalstybinius aspektus;*
- j) jei yra, kitus duomenis, įskaitant duomenis apie bylinėjimosi išlaidas, ir, kai taikytina ir tinkama, atitinkamus duomenis apie istorines bylų aplinkybes;*
- k) ieškinio, pareikšto remiantis šia direktyva ir, kai tinkama, prie ją papildančia Komisijos rekomendacija, rūšis.*

Pakeitimas 86

Pasiūlymas dėl direktyvos 20 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės pateikia Komisijai visą svarbią informaciją apie šios direktyvos taikymą **iki [5 metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę dienos]**. Remdamasi pateikta informacija, Komisija ne vėliau kaip [6 metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] **pateikia** Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo **ataskaitą**. Ataskaitoje pateikiamas piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo raidos ir šios direktyvos poveikio valstybėse narėse vertinimas. Prireikus prie ataskaitos pridedami dalinio šios direktyvos keitimo pasiūlymai.

Pakeitimas

Ne vėliau kaip [3 metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] valstybės narės pateikia Komisijai visą svarbią informaciją apie šios direktyvos taikymą, **visų pirma turimus duomenis, iš kurių matyti, kaip asmenys, kurių atžvilgiu pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, pasinaudojo šioje direktyvoje numatytomis apsaugos priemonėmis**. Remdamasi pateikta informacija, Komisija ne vėliau kaip [4 metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę dienos], **o vėliau – kas penkerius metus teikia** Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo **ataskaitas**. Ataskaitoje pateikiamas piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo raidos ir šios direktyvos poveikio valstybėse narėse vertinimas, **kartu atsižvelgiant į kiekvienos valstybės narės nacionalinį kontekstą, įskaitant Komisijos rekomendacijos įgyvendinimą**. Prireikus prie ataskaitos pridedami dalinio šios direktyvos keitimo pasiūlymai. **Tos ataskaitos skelbiamos viešai.**

Pakeitimas 87

Pasiūlymas dėl direktyvos 21 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės ne vėliau kaip [2 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Pakeitimas

Valstybės narės ne vėliau kaip [1 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą. ***Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.***

Pakeitimas 88

Pasiūlymas dėl direktyvos 21 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Valstybės narės šią direktyvą taip pat taiko byloms, kurių nacionalinis teismas nacionalinių taisyklių, kuriomis ši direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, įsigaliojimo momentu dar nėra išnagrinėjęs.

24.5.2023

PILIEČIŲ LAISVIŲ, TEISINGUMO IR VIDAUS REIKALŲ KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Teisės reikalų komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo) (COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Nuomonės referentė: Ramona Strugariu

(*) Susijusių komitetų procedūra. Darbo tvarkos taisyklių 57 straipsnis

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo (SLAPP) nėra nauja Europos Sąjungos problema. Tokių ieškinių skaičius Europoje nuolat auga, kaip užfiksavo kelios šį reiškinį stebinčios nepriklausomos organizacijos. 2017 m. spalio mėn. po Maltos tiriamosios žurnalistės Daphne Caruanos Galizios nužudymo padaugėjo mokslinių tyrimų ir informuotumo šiuo klausimu. Tuo metu, kai Daphne Caruana Galizia buvo nužudyta, jos atžvilgiu buvo pateikti 48 tokie ieškiniai. Šie piktnaudžiaujamojo pobūdžio procesai tęsėsi net po jos mirties: jie buvo perduoti jos šeimai, todėl šių procesų taikiniams teko didžiulė finansinė ir psichologinė našta.

Koalicijos prieš SLAPP Europoje (CASE) atlikti tyrimai parodė, kad nuo 2016 m. SLAPP skaičius nuolat didėja, o 2021 m. šis skaičius padidėjo daugiau kaip 400 proc. CASE tyrime pabrėžiamas problemos mastas ir pabrėžiama, kad vien Kroatijoje iki 2021 m. balandžio mėn. ji nustatė beveik 1000 aktyvių ieškinių prieš žiniasklaidą. Tyrime buvo pateikta įvairių pavyzdžių iš įvairių valstybių narių, pavyzdžiui, Lenkijos, Prancūzijos, Italijos, Maltos ar Slovėnijos, ir pabrėžtas šio klausimo europinis aspektas bei poreikis rasti bendrą europinį sprendimą.

SLAPP gali būti visiškai arba iš dalies nepagrįsti reikalavimai. Tačiau du bendri ieškinio pripažinimo SLAPP aspektai yra piktnaudžiavimas teisiniu procesu ir jo naudojimas visuomenės dalyvavimo srityje. Taigi, SLAPP pateikiami kitais tikslais nei iš tikrųjų siekiant įrodyti, apginti ar įgyvendinti tam tikrą teisę ir veikiau siekiant užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti ar bausti už jį. Piktnaudžiaujant teismų sistema SLAPP ne tik daro didelę finansinę ir psichologinę žalą nukentėjusiesiems, bet ir apriboja kitų piliečių teisę kreiptis į teismą, nes pernelyg apsunkina teismų sistemą. Tokiems ieškiniams dažnai būdingas galios disbalansas, tačiau ne visada. Kelių teismo procesų egzistavimas, ieškinio neproporcingumas, taip pat vilkinimo ir bylos iškėlimo be pagrindo taktikos naudojimas yra dar vienas požymis, kad SLAPP yra piktnaudžiaujamojo pobūdžio. Siūloma sukurti aiškia apibrėžtį, kuri apimtų tiek akivaizdžiai nepagrįstus ieškinius, tiek ieškinius, turinčius tam tikrą

teisinį pagrindumą, tačiau turinčius pirmiau minėtų požymių ir lemiančius piktnaudžiavimą teisėmis.

SLAPP aukos nagrinėja įvairiausias temas. Aukos gali būti ir fiziniai, ir juridiniai asmenys, pradedant žurnalistais ir žiniasklaidos priemonėmis, baigiant aktyvistais, redaktorais, žmogaus teisių gynėjais ir net pavieniais privačiais asmenimis. Bendras šių kategorijų asmenų bruožas – dalyvavimas visuomenės gyvenime. SLAPP gali būti tiesiogiai arba netiesiogiai naudojami prieš bet kurį asmenį, dalyvaujantį visuomenės gyvenime, ir taip pat gali būti nukreipti į subjektus, dalyvaujančius parengiamojoje ar pagalbinėje veikloje. Šia direktyva turi būti užtikrinama tinkama visų šių kategorijų asmenų apsauga.

Siekiant veiksmingai ir visapusiškai spręsti šį klausimą, taip pat reikia išplėsti visuomenės dalyvavimo apibrėžtį, kad ji apimtų ne tik saviraiškos ir informacijos laisvę, bet ir veiklą, vykdomą naudojantis įvairiomis teisėmis. Praktiniai atvejai parodė, kad į apibrėžtį turėtų būti įtrauktas nebaigtinis sąrašas, kuris, be kita ko, apimtų asociacijų ir susirinkimų laisves, taip pat akademinės laisvės. Atsižvelgiant į didelį prieš žurnalistus ir žiniasklaidos darbuotojus nukreiptų SLAPP skaičių, labai svarbu, kad žiniasklaidos pliuralizmas ir žiniasklaidos laisvė būtų įtraukti į viešojo intereso klausimo, susijusio su visuomenės dalyvavimu, apibrėžtį.

Kad šia direktyva būtų pasiektas norimas visuomenės dalyvavimo apsaugos nuo piktnaudžiaujamojo pobūdžio bylinėjimosi, jos nuostatose turi būti nurodytos kelios procedūrinės garantijos, įskaitant veiksmingą teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko mechanizmą, kurį galima taikyti *ex officio* arba atsakovo prašymu. Teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko mechanizmo priimtinumui negali būti taikoma aukštesni reikalavimai nei kitoms procedūrinėms garantijoms. Direktyva neturi būti taikomi skirtingi reikalavimai skirtingų kategorijų SLAPP. Siekiant šio tikslo, mechanizmas turi būti išplėstas ir prieinamas visoms SLAPP aukoms. Siūlomas požiūris į procedūrinės garantijas ir ypač į teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko mechanizmą, yra atsisakyti Komisijos siūlomo skirstymo į akivaizdžiai nepagrįstas ir piktnaudžiaujamojo pobūdžio bylas.

Taikant veiksmingą teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko mechanizmą, įrodinėjimo pareiga teismui vertinant bylą tenka ieškovui. Siūloma prašyti ieškovo pateikti *prima facie* argumentus dėl kiekvieno esminio ieškinio pagrindo elemento įsitikinant, kad ieškinys neturi piktnaudžiavimo požymių. Šiuo reikalavimu užtikrinama pusiausvyra tarp atsakovo teisių ir ieškovo teisės kreiptis į teismą, atsižvelgiant į tai, kad atsisakoma pradinės galimybės taikyti teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko mechanizmą tik akivaizdžiai nepagrįstose bylose.

Komisijos pasiūlymas yra puikus pirmas žingsnis siekiant nutraukti piktnaudžiaujamojo pobūdžio bylinėjimąsi dėl visuomenės dalyvavimo ir jis pateikiamas tokiu metu, kai statistiniai duomenys parodė, kad reikia bendro europinio sprendimo. Tačiau pasiūlymu būtų išspręsta tik nedidelė šios problemos dalis, nes Sąjungos lygmens kompetencija procesinės teisės klausimais yra ribota. Todėl labai svarbu, kad valstybės narės imtųsi tolesnių priemonių, papildančių priemones, kurių imamasi Sąjungos lygmeniu. Įsigaliojus šiai direktyvai, valstybės narės neturėtų apriboti šių nuostatų taikymo srities, kad jos būtų taikomos tik tarpvalstybinėms civilinėms ir komercinėms byloms, bet šias nuostatas taikyti ir nacionalinėms byloms bei baudžiamosios teisės reglamentuojamiems atvejams. Be to, pasibaigus peržiūros laikotarpiui, Komisija taip pat turėtų atsižvelgti į galimybę nagrinėti SLAPP baudžiamąsias bylas taikant tinkamas teises priemones.

Kartu su šiuo pasiūlymu dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pateiktos rekomendacijos įgyvendinimas taip pat yra labai svarbus jo veiksmingumui užtikrinti. Šiuo atžvilgiu valstybės narės taip pat turėtų apsvarstyti galimybę nustatyti specialias taisykles, kuriomis būtų reglamentuojami advokatų ir kitų praktikuojančių teisininkų etikos kodeksai, kad būtų taikomos sankcijos už dalyvavimą inicijuojant SLAPP arba užmaskuojant juos kaip pagrįstus ieškinius.

Galiausiai, dar vienas žingsnis į priekį – Komisija turėtų peržiūrėti reglamentus „Briuselis Ia“ ir „Roma II“, kad būtų atsižvelgta į visus kitus galimus palankesnio teisinio reglamentavimo ieškojimo atvejus, kuriems ši direktyva netaikoma.

PAKEITIMAI

Piliečių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komitetas ragina atsakingą Teisės reikalų komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **Pavadinimas**

Komisijos siūlomas tekstas

Pasiūlymas
EUROPOS PARLAMENTO IR
TARYBOS DIREKTYVA
dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo *akivaizdžiai nepagrįstų ar* piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo)

Pakeitimas

Pasiūlymas
EUROPOS PARLAMENTO IR
TARYBOS DIREKTYVA
dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo)

Pakeitimas 2 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **2 a nurodomoji dalis (nauja)**

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,

Pakeitimas 3 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **2 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(2) Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę dalyvauti demokratiniame Sąjungos gyvenime. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) numatytos, inter alia, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą (7 straipsnis), asmens duomenų apsaugą (8 straipsnis), saviraiškos ir informacijos laisvę, kuri apima pagarbą žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui (11 straipsnis), taip pat *teisę* į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis);

Pakeitimas

(2) Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę dalyvauti demokratiniame Sąjungos gyvenime. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) numatytos, inter alia, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą (7 straipsnis), asmens duomenų apsaugą (8 straipsnis), saviraiškos ir informacijos laisvę, kuri apima pagarbą žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui (11 straipsnis), *susirinkimų ir asociacijų laisvė (12 straipsnis), meno ir mokslo laisvė (13 straipsnis)*, taip pat *teisė* į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis). ***Chartijos 12 straipsnyje aiškiai garantuojama kiekvieno asmens teisė steigti profesines sąjungas ir stoti į jas savo interesams ginti, kuri dar kartą įtvirtinta Chartijos 28 straipsnyje, kuriuo garantuojama teisė į kolektyvines derybas ir kolektyvinių veiksmų teisė;***

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) teisė į saviraiškos ir informacijos laisvę, kaip nustatyta Chartijos 11 straipsnyje, apima teisę turėti nuomonę ir gauti bei skleisti informaciją ir idėjas valdžios institucijoms nesikišant ir nepaisant valstybių sienų. Chartijos 11 straipsniui turėtų būti suteikta Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) 10 straipsnio dėl teisės į saviraiškos laisvę, kaip jį aiškina Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT), reikšmė ir taikymo sritis;

Pakeitimas

(3) teisė į saviraiškos ir informacijos laisvę, kaip nustatyta Chartijos 11 straipsnyje, apima teisę turėti nuomonę ir gauti bei skleisti informaciją ir idėjas valdžios institucijoms nesikišant ir nepaisant valstybių sienų. Chartijos 11 straipsniui turėtų būti suteikta Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) 10 straipsnio dėl teisės į saviraiškos laisvę, kaip jį aiškina Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT), reikšmė ir taikymo sritis. ***Teisę į saviraiškos laisvę EŽTT nuolat laikė vienu iš esminių demokratinės visuomenės pagrindų. Chartija ir EŽTK numato labai plačią teisę laisvai reikšti***

savo nuomonę;

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3a) kaip pripažįstama nuoseklioje EŽTT jurisprudencijoje, susijusioje su atitinkamų EŽTK, į kurią atsižvelgiant Chartija turi būti aiškinama ir taikoma pagal jos 52 straipsnio 3 dalį, nuostatų aiškinimu, teisė į saviraiškos ir informacijos laisvę taip pat glaudžiai susijusios su kitų teisių ir laisvių įgyvendinimu, įskaitant teisę į susirinkimų ir asociacijų laisvę, taip pat meno ir mokslo laisvę, įskaitant akademinę laisvę. EŽTK susitariančiosioms valstybėms taip pat nustatyta pozityvi pareiga apsaugoti žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą ir sukurti palankią aplinką dalyvauti viešose diskusijose;

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(3b) teisė į saviraiškos laisvę yra pagrindinė teisė, kuria turi būti naudojama laikantis teisių pusiausvyros principo, kaip nustatyta EŽTT jurisprudencijoje, ir Chartijos 54 straipsnio;

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4) šios direktyvos tikslas – **suteikti**

(4) šios direktyvos tikslas – **pateikti**

apsaugą fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie užsiima visuomenine veikla sprendžiant viešojo intereso klausimus, **visų pirma žurnalistams** ir žmogaus teisių **gynėjams**, nuo prieš juos pradėtų teismo procesų, kuriais siekiama juos atgrasyti nuo visuomeninės veiklos (paprastai vadinamų strateginiais ieškiniais dėl visuomenės dalyvavimo arba SLAPP);

minimalias taisykles Sąjungos lygmeniu siekiant užtikrinti fizinių arba juridinių asmenų, kurie užsiima visuomenine veikla sprendžiant viešojo intereso klausimus, **ypač žurnalistus, žiniasklaidos priemones ir organizacijas, skelbėjus** ir žmogaus teisių **gynėjus, įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas, nevyriausybinės organizacijas, ir profesines sąjungas, taip pat tyrėjus, akademinės bendruomenės narius arba menininkus, žmogaus teisių, aplinkos apsaugos, moterų ir LGBTIQ+ asmenų teisių gynėjus, aktyvistus, profesines sąjungas, tinklaraštininkus, informatorius arba politinę opoziciją, apsaugą** nuo prieš juos pradėtų teismo procesų **arba grasinimų jais**, kuriais siekiama juos atgrasyti nuo visuomeninės veiklos (paprastai vadinamų strateginiais ieškiniais dėl visuomenės dalyvavimo arba SLAPP);

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4a) fiziniai ir juridiniai asmenys, kurie dalyvauja visuomeninėje veikloje, atlieka svarbų vaidmenį skatinant viešus debatus, pagrindines teises ir demokratines vertybes, socialinę įtrauktį, aplinkos apsaugą ir teisinę valstybę, taip pat stiprinant demokratiją, lyčių lygybę, žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą Sąjungoje;

Pakeitimas 9
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5) žurnalistai atlieka svarbų vaidmenį skatindami viešas diskusijas ir skleisdami

(5) žurnalistai atlieka svarbų vaidmenį skatindami viešas diskusijas ir skleisdami

bei priimdami informaciją, nuomones ir idėjas. Labai svarbu, kad **jiems** būtų suteikta reikiama erdvė prisidėti prie atvirų, laisvų ir sąžiningų diskusijų ir **kovoti** su dezinformacija, manipuliavimu informacija ir kišimusi. Žurnalistams turėtų būti suteikta galimybė veiksmingai vykdyti savo veiklą siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų susipažinti su nuomonių įvairove Europos demokratinėse valstybėse;

bei priimdami informaciją, nuomones ir idėjas. **Nepriklausoma, nešališka, profesionali ir atsakinga žurnalistika, taip pat galimybė gauti pliuralistinės informacijos yra pagrindiniai demokratijos ramsčiai.** Labai svarbu, kad **žurnalistams** būtų suteikta reikiama erdvė prisidėti prie atvirų, laisvų ir sąžiningų diskusijų ir **be spaudimo nepriklausomai teikti informaciją. Visa tai itin svarbu kovojant** su dezinformacija, manipuliavimu informacija ir kišimusi. Žurnalistams turėtų būti suteikta galimybė veiksmingai **ir nesibaiminant** vykdyti savo veiklą siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų susipažinti su nuomonių įvairove Europos demokratinėse valstybėse. **Nepaisant to, žurnalistai susiduria su vis sudėtingesnėmis sąlygomis užsiimti savo profesija, kurioje SLAPP, kartu su komerciniu ir politiniu spaudimu, dideliu darbo krūviu, karjeros nesaugumu ar savicenzūra, kelia didelę grėsmę visuomenės prieigai prie informacijos;**

Pakeitimas 10 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **6 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(6) tiriamosios žurnalistikos atstovai atlieka itin svarbų vaidmenį **kovojant su organizuotu nusikalstamumu, korupcija ir ekstremizmu.** Jų darbui kyla ypač didelė rizika ir jie patiria vis daugiau išpuolių ir priekabiavimo. Reikalinga tvirta apsaugos priemonių sistema, kad **jie** galėtų atlikti esminį savo, kaip **teisėtų** viešųjų interesų sergėtojų, vaidmenį;

Pakeitimas

(6) tiriamosios žurnalistikos atstovai **ir žiniasklaidos organizacijos** atlieka itin svarbų vaidmenį, **be kita ko, atskleidžiant organizuotą nusikalstamumą, piktnaudžiavimą valdžia, korupciją, netinkamą veiklą, nepotizmą, „sukamųjų durų“ reiškinius, žmogaus teisių pažeidimus ir smurtinį ekstremizmą.** Jų darbui kyla ypač didelė rizika ir jie patiria vis daugiau išpuolių, **žudymų, grasinimų, bauginimo** ir priekabiavimo. Reikalinga tvirta **saugiklių ir** apsaugos priemonių sistema, **apimanti jų fizinio saugumo ir gyvybės apsaugą bei žmogžudysčių tyrimą,** kad **tiriamosios žurnalistikos atstovai** galėtų atlikti esminį savo, kaip viešųjų interesų sergėtojų, vaidmenį,

nesibaimindami bausmių už tai, kad ieško informacijos ir pateikia ją visuomenei;

Pakeitimas 11
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(7) žmogaus teisių gynėjai taip pat atlieka svarbų vaidmenį Europos demokratinėse valstybėse, ypač puoselėjant pagrindines teises, demokratines vertybes, socialinę įtrauktį, aplinkos apsaugą ir teisinę valstybę. Jie turėtų turėti galimybę aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir pareikšti savo nuomonę politikos klausimais ir sprendimų priėmimo procesuose nebijodami bauginimo. Žmogaus teisių gynėjai – asmenys ar organizacijos, ginantys pagrindines teises ir įvairias kitas teises, pavyzdžiui, teises į aplinką ir klimata, moterų teises, LGBTIQ asmenų teises, rasinėms ar etninėms mažumoms priklausančių asmenų teises, darbuotojų teises ar religines laisves. Kiti viešų diskusijų dalyviai, pavyzdžiui, akademinės bendruomenės nariai ir **tyrėjai**, taip pat nusipelno tinkamos apsaugos;

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7) žmogaus teisių gynėjai taip pat atlieka svarbų vaidmenį Europos demokratinėse valstybėse, ypač puoselėjant pagrindines teises, demokratines vertybes, socialinę įtrauktį, aplinkos apsaugą, **lyčių lygybę** ir teisinę valstybę. Jie turėtų turėti galimybę aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime, **užtikrinti atskaitomybę** ir pareikšti savo nuomonę politikos klausimais ir sprendimų priėmimo procesuose nebijodami bauginimo. Žmogaus teisių gynėjai – asmenys, **grupės** ar organizacijos, ginantys pagrindines teises ir įvairias kitas teises, pavyzdžiui, **civilines, politines, ekonomines, socialines, kultūrinės**, teises į aplinką ir klimata, moterų teises, LGBTIQ asmenų teises, rasinėms ar etninėms mažumoms priklausančių asmenų teises, darbuotojų **teises, profesinių sąjungų** teises ar religines laisves; Kiti viešų diskusijų dalyviai, pavyzdžiui, akademinės bendruomenės nariai, **tyrėjai, menininkai, informatoriai** ir **politinė opozicija bei atskiri asmenys**, taip pat nusipelno tinkamos apsaugos, **nes SLAPP nukreipti ir prieš juos**;

Pakeitimas

(7a) akademinės bendruomenės nariai ir tyrėjai, pasinaudodami savo teise ir pareiga pareikšti nuomonę savo

kompetencijos srityje, iš esmės prisideda prie viešojo diskurso ir žinių sklaidos, taip pat užtikrina, kad demokratinės diskusijos būtų pagrįstos informacija. Teisinių priemonių naudojimas bauginimui, kuriuo mėginama neleisti akademinės bendruomenės nariams ir tyrėjams teikti pranešimų su jų moksline veikla susijusiais klausimais, yra tiesioginis akademinės laisvės pažeidimas ir kelia pavojų esminiam mokslininkų vaidmeniui visose jų veiklos srityse, be kita ko, kovojant su dezinformacija ir klaidinga informacija;

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7b) aplinkos gynėjai taip pat atlieka pagrindinį vaidmenį ginant pagrindines teises ir siekiant Europos Sąjungos nustatytų aplinkosaugos tikslų ir jokia būdu negali būti persekiojami ir prie jų neturi būti priekabiuojama dėl jų dalyvavimo žmogaus teisių, aplinkos ir klimato teisių apsaugos veikloje. Pastaraisiais metais aplinkos gynėjai vis dažniau žudomi, jiems grasinama, prie jų priekabiuojama, jie gąsdinami, prieš juos vykdomos šmeižto kampanijos, keliamos baudžiamosios bylos ir jie susiduria su teisiniu priekabiavimu;

Pakeitimas 14
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7c) moterų ir LGBTIQ+ asmenų teisių gynėjai taip pat atlieka svarbų vaidmenį skatinant ir ginant lyčių lygybę, taip pat teikiant paramą ir apsaugą smurto dėl

lyties aukoms. Moterų teisių ir LGBTIQ+ teisių gynėjai ir organizacijos vis dažniau puolami ir patiria grasinimus, be kita ko, jų gyvybei, ir smurtą, kuris sukelia savicenzūrą. Bėgant metams SLAPP buvo vis dažniau naudojami siekiant kriminalizuoti solidarumą, taip pat aktyvistus, ginančius moterų teises, lyčių lygybę ir LGBTIQ+ asmenų teises, siekiant stabdyti pažangą siekiant lyčių lygybės, vis labiau ginčijant jų, kaip visuomenės sergėtojų, vaidmenį ir prisidedant prie mažėjančios erdvės pilietinei visuomenei Sąjungoje;

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9) siekiant skatinti šią aplinką, svarbu apsaugoti žurnalistus ir žmogaus teisių gynėjus nuo teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo. Toks teismo procesas pradedamas ne siekiant užtikrinti teisę kreiptis į teismą, o siekiant nutildyti viešas diskusijas, ***paprastai naudojant priekabiavimą ir bauginimą;***

Pakeitimas

(9) siekiant skatinti šią aplinką, svarbu apsaugoti ***fizinius arba juridinius asmenis, kurie dalyvauja visuomenės gyvenime, visų pirma žurnalistus, pranešėjus, aktyvistus, akademinės bendruomenės narius, tyrėjus, menininkus*** ir žmogaus teisių gynėjus, ***įskaitant pilietinės visuomenės organizacijas ir profesines sąjungas,*** nuo teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo. Toks teismo procesas pradedamas ne siekiant užtikrinti teisę kreiptis į teismą ***tam, kad būtų realiai įrodyta, apginta ar įgyvendinta tam tikra teisė, o užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti ar bausti už jį, galiausiai*** siekiant nutildyti viešas diskusijas ***ir išvengti tyrimų ir pranešimų apie Sąjungos ir nacionalinės teisės pažeidimus, korupciją ar kitokius piktnaudžiavimus. Tokiu atveju dažnai naudojamas priekabiavimas ir bauginimas;***

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) SLAPP paprastai inicijuoja galingi subjektai, pavyzdžiui, **asmenys**, lobistų grupės, korporacijos ir **valstybės organai**. **Dėl jų** dažnai **atsiranda** šalių galios disbalansas, o ieškovo finansinė ar politinė padėtis yra stipresnė nei atsakovo. Nors galios disbalansas **nėra būtinas** tokių bylų elementas, jis gerokai padidina žalingą ir atgrasomąjį teismo proceso poveikį visuomenės dalyvavimui;

Pakeitimas

(10) SLAPP paprastai inicijuoja galingi **asmenys ar** subjektai, pavyzdžiui, lobistų grupės, korporacijos, **valstybės pareigūnai, valstybės kontroliuojami subjektai bei valdžios institucijos, įskaitant politikus ir teismines institucijas, mėginant nutildyti viešus debatus. SLAPP aukoms gali būti pareiškiama ieškiniai už kritiškos nuomonės apie elgesį reiškimą arba neteisėtų veiksmų pasmerkimą ir ieškiniams** dažnai **būdingas** šalių galios disbalansas, o ieškovo finansinė ar politinė padėtis yra stipresnė nei atsakovo. Galios disbalansas **yra reikšmingas ir dažnai pasitaikantis** tokių bylų elementas, **tačiau kai kuriais atvejais, atitinkančiais SLAPP kriterijus, jo gali ir nebūti, jei yra kiti SLAPP būdingi elementai. Atvejai, kai nėra galios disbalanso, turėtų būti aiškinami atsargiai, kad SLAPP atveju pateikti kaltinimai nebūtų piktybiškai nukreipiami prieš NVO, žmogaus teisių gynėjus, aktyvistus, žurnalistus ir kitus asmenis, kurie sąžiningai kreipiasi į teismus, kad apsigintų nuo šmeižikiškų galingų subjektų komentarų. Kai toks disbalansas yra,** jis gerokai padidina žalingą ir atgrasomąjį teismo proceso poveikį visuomenės dalyvavimui;

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo gali turėti neigiamą poveikį **žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų** patikimumui bei reputacijai ir išsekinti jų finansinius ir kitus išteklius. Dėl tokių procesų informacijos, susijusios su viešojo

Pakeitimas

(11) teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo gali turėti neigiamą poveikį **visuomenine veikla užsiimančių fizinių ar juridinių asmenų** patikimumui bei reputacijai ir išsekinti jų finansinius ir kitus išteklius **bei sukelti jiems psichologinės**

intereso klausimu, paskelbimas gali būti atidėtas arba visiškai neįmanomas. Procedūrų trukmė ir finansinis spaudimas gali turėti atgrasomojo poveikio žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams. Todėl tokios praktikos buvimas gali turėti atgrasomojo poveikio jų darbui, nes gali būti prisidedama prie vidinės cenzūros laukiant galimo teismo proceso ateityje, dėl to nukenčia viešos diskusijos, ir tai nėra naudinga visai visuomenei;

žalos. Dėl tokių procesų informacijos, susijusios su viešojo intereso klausimu, paskelbimas gali būti atidėtas arba visiškai neįmanomas. Procedūrų trukmė ir finansinis spaudimas gali turėti atgrasomojo poveikio žurnalistams, **informatoriams, aktyvistams, akademinės bendruomenės nariams, tyrėjams, menininkams** ir žmogaus teisių gynėjams, **įskaitant pilietinės visuomenės atstovus, nevyriausybinės organizacijas ir profesines sąjungas, užsiimančius visuomenine veikla.** Todėl tokios praktikos buvimas gali turėti atgrasomojo poveikio jų darbui, nes gali būti prisidedama prie vidinės cenzūros laukiant galimo teismo proceso ateityje, dėl to nukenčia viešos diskusijos, ir tai nėra naudinga visai visuomenei;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos

12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) asmenims, kuriems pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, vienu metu gali būti iškeltos kelios bylos, kartais keliose jurisdikcijose. Vienos valstybės narės jurisdikcijoje pradėtas procesas prieš asmenį, gyvenantį kitoje valstybėje narėje, paprastai yra sudėtingesnis ir brangesnis atsakovui. Ieškovai teismo procesuose dėl visuomenės dalyvavimo taip pat gali naudotis procesinėmis priemonėmis, kad padidintų bylinėjimosi trukmę ir išlaidas, ir iškelti bylas jurisdikcijoje, kuri, jų nuomone, yra palanki jų bylai, o ne tinkamiausiame ieškiniui nagrinėti teisme. Tokia praktika taip pat sukuria nereikalingą ir žalingą našą nacionalinėms teismų sistemoms;

Pakeitimas

(12) asmenims, kuriems pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, vienu metu gali būti iškeltos kelios bylos, **ir tai gali būti civilinės, administracinės ar baudžiamosios bylos arba jų derinys,** kartais keliose jurisdikcijose. **Pranešama, kad dauguma piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo atvejų yra baudžiamosios ir nacionalinės bylos.** Vienos valstybės narės jurisdikcijoje pradėtas procesas prieš asmenį, gyvenantį kitoje valstybėje narėje, paprastai yra sudėtingesnis ir brangesnis atsakovui. Ieškovai teismo procesuose dėl visuomenės dalyvavimo taip pat gali naudotis procesinėmis priemonėmis, kad padidintų bylinėjimosi trukmę ir išlaidas, ir iškelti bylas jurisdikcijoje, kuri, jų nuomone, yra palanki jų bylai, o ne tinkamiausiame ieškiniui nagrinėti teisme. **Teismo procesų trukmė, finansinis spaudimas ir sankcijų, visų pirma**

baudžiamųjų, grėsmė yra veiksmingos priemonės siekiant įbauginti ir nutildyti kritišką nuomonę. Tokia praktika taip pat sukuria nereikalingą ir žalingą našta nacionalinėms teismų sistemoms ***ir sukelia netinkamą jų išteklių naudojimą;***

Pakeitimas 19
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(13) šioje direktyvoje numatytos apsaugos priemonės turėtų būti taikomos bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui dėl to, kad jis dalyvauja visuomenės gyvenime. Jomis taip pat turėtų būti apsaugomi fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie darbo reikalais arba asmeniškai remia kitą asmenį, jam padeda arba tiekia prekes ar paslaugas tiesiogiai su visuomenės dalyvavimu sprendžiant viešojo intereso klausimus susijusiais tikslais. Tai apima, pavyzdžiui, interneto paslaugų teikėjus, leidyklas ar spaustuves, dėl kurių yra pradėtas arba kuriems gresia teismo procesas dėl paslaugų asmeniui, kuriam iškelta byla, teikimo;

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(13) šioje direktyvoje numatytos apsaugos priemonės turėtų būti taikomos bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui dėl to, kad jis ***tiesiogiai ar netiesiogiai*** dalyvauja visuomenės gyvenime. Jomis taip pat turėtų būti apsaugomi fiziniai ar juridiniai asmenys, kurie darbo reikalais arba asmeniškai remia kitą asmenį, jam padeda arba tiekia prekes ar paslaugas tiesiogiai su visuomenės dalyvavimu sprendžiant viešojo intereso klausimus susijusiais tikslais. Tai apima, pavyzdžiui, ***šeimos narius, žiniasklaidos priemones,*** interneto paslaugų teikėjus, leidyklas ar spaustuves, dėl kurių yra pradėtas arba ***pagalbos, paramos ar*** paslaugų asmeniui, kuriam iškelta byla, teikimo;

Pakeitimas

(13a) šia direktyva taip pat siekiama atgrasyti nuo piktnaudžiavimo ikiteisminio tyrimo procedūromis, tokiomis kaip įspėjamieji laiškai ir įsakymai dėl veiklos sustabdymo bei nutraukimo, kurie naudojami fiziniams ir juridiniams asmenims, užsiimantiems visuomenine veikla, nutildyti. Suteikiant

*fiziniam ir juridiniam asmenims,
užsiimantiems visuomenine veikla,
priemonės veiksmingai kovoti su tokiais
piktnaudžiavimais ieškiniams teisme,
direktyva taip pat padedama užkirsti kelią
tokiai bauginimo taktikai;*

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(14) ši direktyva turėtų būti taikoma bet kokios rūšies teisiniams ieškiniams arba civilinio ar komercinio pobūdžio ieškiniams, **turintiems** tarpvalstybinių pasekmių, neatsižvelgiant į teismo pobūdį. Tai apima ir baudžiamuosiuose procesuose pareikštus civilinius ieškinius. Direktyva taip pat apima laikinąsias ir apsaugos priemones, priešieškinius ar kitas konkrečias teisių gynimo priemones, kuriomis galima pasinaudoti pagal kitus aktus;

Pakeitimas

(14) ši direktyva turėtų būti taikoma bet kokios rūšies teisiniams ieškiniams arba civilinio ar komercinio pobūdžio ieškiniams, **įskaitant ieškinius, kurie jos įsigaliojimo metu yra nagrinėjami nacionaliniame teisme, nepriklausomai nuo to, ar jie turi** tarpvalstybinių pasekmių, neatsižvelgiant į teismo pobūdį. **Teismo procesai pagal šią direktyvą apima visus civilinių bylų teismo procesus, įskaitant ieškinius, nagrinėjamus taikant pagreitintą procedūrą, pvz., teismo draudimus.** Tai apima ir baudžiamuosiuose procesuose pareikštus civilinius ieškinius, **nes jie iš esmės yra civiliniai, o ne baudžiamieji ieškiniai.** Direktyva taip pat apima laikinąsias ir apsaugos priemones, priešieškinius ar kitas konkrečias teisių gynimo priemones, kuriomis galima pasinaudoti pagal kitus aktus;

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(16) visuomenės dalyvavimas turėtų būti suprantamas kaip bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui,

Pakeitimas

(16) visuomenės dalyvavimas turėtų būti suprantamas kaip bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi naudojantis **pagrindinėmis ir žmogaus teisėmis ir laisvėmis, be kita ko,** teise į saviraiškos ir

*žurnalistinės, politinės, mokslinės, akademinės, meninės, komentarinės ar satyrinės komunikacijos, leidinių ar kūrinių kūrimas, rodymas, reklama ar kitoks populiarinimas, taip pat bet kokia su tuo tiesiogiai susijusi parengiamoji veikla. Visuomenės dalyvavimas taip pat gali apimti veiklą, susijusią su naudojimusi teise laisvai burtis į asociacijas ir rengti taikius susirinkimus, pavyzdžiui, lobistinės veiklos, demonstracijų ir protestų organizavimą arba dalyvavimą juose arba veiklą, susijusią su naudojimusi teise į gerą administravimą ir teise į veiksmingą teisinę gynybą, pavyzdžiui, skundų, peticijų, administracinių skundų ir teismo ieškinių pateikimą ir dalyvavimą viešuosiuose posėdžiuose. **Visuomenės dalyvavimas taip pat turėtų apimti parengiamąją, rėmimo ar pagalbos veiklą, kuri yra tiesiogiai ir neatsiejamai susijusi su atitinkamu pareiškimu ar veikla ir kuria siekiama slopinti visuomenės dalyvavimą. Be to, visuomenės dalyvavimas gali apimti kitą veiklą, kuria siekiama informuoti visuomenę arba daryti jai įtaką, arba skatinti tolesnius visuomenės, įskaitant bet kokio privačiojo ar viešojo subjekto veiksmus, susijusius su viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų, apklausų, kampanijų ar bet kokių kitų kolektyvinių veiksmų organizavimą arba dalyvavimą juose;***

Pakeitimas 23
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

informacijos laisvę viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, **žurnalistinio turinio, naujienų ir einamųjų reikalų**, politinės, mokslinės, akademinės, meninės, komentarinės ar satyrinės komunikacijos, leidinių ar kūrinių kūrimas, rodymas, reklama ar kitoks populiarinimas, taip pat bet kokia su tuo tiesiogiai susijusi parengiamoji veikla. **Būsimas viešasis interesas reiškia, kad klausimas dar gali nebūti susijęs su viešuoju interesu, bet gali tokiu tapti, kai visuomenė apie tai sužino, pvz., paskelbus informaciją ar pateikus individualų skundą.** Visuomenės dalyvavimas taip pat gali apimti veiklą, susijusią su naudojimusi **akademinė ir meno laisve**, teise laisvai burtis į asociacijas ir rengti taikius susirinkimus, pavyzdžiui, lobistinės veiklos, demonstracijų ir protestų organizavimą arba dalyvavimą juose arba veiklą, susijusią su naudojimusi teise į gerą administravimą ir teise į veiksmingą teisinę gynybą, pavyzdžiui, skundų, peticijų, administracinių skundų ir teismo ieškinių pateikimą ir dalyvavimą viešuosiuose posėdžiuose;

Pakeitimas

(16a) visuomenės dalyvavimas taip pat turėtų apimti parengiamąją, rėmimo ar pagalbos veiklą, kuri yra tiesiogiai ir neatsiejamai susijusi su atitinkamu pareiškimu ar veikla. Tokia veikla turėtų būti tiesiogiai susijusi su konkrečiu visuomenės dalyvavimo veiksmu, įskaitant pagrįsta sutartiniu ryšiu tarp joje

dalyvaujančio asmens ir asmens, vykdančio parengiamąją, rėmimo ar pagalbos veiklą. Be to, visuomenės dalyvavimas gali apimti kitą veiklą, kuria siekiama informuoti visuomenę arba daryti jai įtaką, arba skatinti tolesnius visuomenės, įskaitant bet kokio privačiojo ar viešojo subjekto veiksmus, susijusius su viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų, apklausų, kampanijų ar bet kokių kitų kolektyvinių veiksmų organizavimą arba dalyvavimą juose. Ieškinių pareiškimas ne visuomeninėje veikloje dalyvaujančiam asmeniui, o žiniasklaidos organizacijai, pvz., interneto platformai, kurioje jie skelbia savo darbus, arba tekstą spausdinančiai bendrovei ar tekstą parduodančiai parduotuvei, gali būti veiksmingas būdas nuslopinti visuomenės dalyvavimą, nes be tokių paslaugų nuomonės negali būti skelbiamos ir todėl negali turėti įtakos viešiesiems debatams;

Pakeitimas 24
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(17) visuomenės dalyvavimas paprastai neturėtų apimti komercinės reklamos ir rinkodaros veiklos, ***kuri paprastai nevykdoma naudojantis saviraiškos ir informacijos laisve;***

Pakeitimas

(17) visuomenės dalyvavimas paprastai neturėtų apimti komercinės reklamos ir rinkodaros veiklos;

Pakeitimas 25
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(18) sąvoka „viešojo intereso klausimas“ taip pat turėtų apimti prekių, produktų ar paslaugų kokybę, saugą ar kitus svarbius aspektus, kai tokie klausimai susiję su

Pakeitimas

(18) sąvoka „viešojo intereso klausimas“ taip pat turėtų apimti prekių, produktų ar paslaugų kokybę, saugą ar kitus svarbius aspektus, ***įskaitant sąlygas, kuriomis tos***

visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatu ar naudojimusi pagrindinėmis teisėmis. Visiškai individualus vartotojo ir gamintojo ar paslaugų teikėjo ginčas dėl prekės, produkto ar paslaugos turėtų būti įtraukiamas tik tada, kai klausimas susijęs su viešojo intereso elementu, pavyzdžiui, dėl aplinkos apsaugos ar saugos standartų neatitinkančio produkto ar paslaugos;

prekės ir produktai yra gaminami ir kuriomis teikiamos tos paslaugos, kai tokie klausimai susiję su visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatu, ***teisine valstybe*** ar naudojimusi pagrindinėmis teisėmis, ***įskaitant darbo teises, žiniasklaidos laisvę ir pliuralizmą, nediskriminavimą, lyčių lygybę ir apsaugą nuo smurto dėl lyties***. Visiškai individualus vartotojo ir gamintojo ar paslaugų teikėjo ginčas dėl prekės, produkto ar paslaugos turėtų būti įtraukiamas tik tada, kai klausimas susijęs su viešojo intereso elementu, pavyzdžiui, dėl aplinkos apsaugos ar saugos standartų neatitinkančio produkto ar paslaugos, ***darbuotojų teisių, vartotojų teisių ar žmogaus teisių, įskaitant nediskriminavimo principą***;

Pakeitimas 26
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(19a) įtarimai dėl korupcijos, sukčiavimo, pinigų plovimo, lėšų pasisavinimo, turto prievartavimo, prievartos, seksualinio priekabiavimo ir smurto dėl lyties ar kitokių bauginimo ir nusikalstamumo formų, įskaitant nusikaltimus aplinkai, taip pat yra viešojo intereso klausimai. Viešojo intereso klausimais taip pat laikoma veikla, kuria siekiama apsaugoti ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes, suteikti arba sudaryti palankesnes sąlygas visuomenei susipažinti su informacija siekiant kovoti su dezinformacija, taip pat vykdyti mokslinę ir mokslinių tyrimų veiklą;

Pakeitimas 27
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 konstatuojamoji dalis

(20) piktnaudžiaujant teismo procesais paprastai naudojamosi nesąžininga bylinėjimosi taktika, pavyzdžiui, vilkinamas procesas, todėl atsakovas patiria neproporcingų išlaidų procese arba ieškoma palankesnio teisinio reglamentavimo. Šia taktika ieškovas naudojami *kitais nei* teisės kreiptis į teismą tikslais. Tokia taktika dažnai, nors ir ne visada, derinama su įvairių formų bauginimu, priekabiavimu ar grasinimais;

(20) ***piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesams būdingai tai, kad jų pagrindinis tikslas – užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti ar už jį bausti, arba siekti atgrasomojo poveikio visuomenės dalyvavimui nagrinėjamu klausimu. Taigi jie yra piktnaudžiavimas materialine ar procesine teise.***

Bendruosiuose teisės principuose teigiama, kad teisėmis negali būti naudojamosi piktnaudžiaujant, kaip nustatyta Chartijos 54 straipsnyje ir EŽTK 17 straipsnyje. Piktnaudžiavimas teismo procesu nustatomas remiantis visomis bylos aplinkybėmis.

Piktnaudžiaujant teismo procesais paprastai naudojamosi nesąžininga bylinėjimosi taktika, pavyzdžiui, ***teikiama perdėti ar pernelyg dideli reikalavimai atlyginti žalą, prašymai taikyti neproporcingas išankstinio apribojimo priemones, vilkinamas procesas arba pateikiami keletas ieškinių dėl panašaus dalyko***, todėl atsakovas patiria neproporcingų išlaidų procese arba ieškoma palankesnio teisinio reglamentavimo. ***Nustatant, ar ieškinyje yra piktnaudžiaujamojo pobūdžio, taip pat reikėtų atsižvelgti į ankstesnį ieškovo elgesį ir visų pirma į bet kokias teisinio bauginimo apraiškas praeityje. Ankstesnis panašaus ieškinių, pateikto piktnaudžiaujant, atmetimas anksčiau laiko turėtų būti prima facie piktnaudžiavimo požymis.*** Šia taktika ieškovas naudojami *ne* teisės kreiptis į teismą tikslais, ***kad būtų iš tikrųjų įrodyta, apginta ar įgyvendinta tam tikra teisė, ir dėl to piktnaudžiaujama materialine ar procesine teise.*** Tokia taktika dažnai, nors ir ne visada, derinama su įvairių formų bauginimu, priekabiavimu ar grasinimais, ***pavyzdžiui, grasinant pasinaudoti SLAPP. Atsakovo mirties atveju tokie piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškiniai gali būti nagrinėjami net ir jų įpėdinių***

atžvilgiu;

Pakeitimas 28
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(20a) kita pasikartojanti SLAPP savybė yra ieškovo naudojimas dominuojančia ekonomine galia, teisiniais ištekliais ar politine įtaka siekiant apriboti atsakovo dalyvavimą visuomenės veikloje. Tai sukelia galios disbalansą, kuris kelia itin didelį susirūpinimą, jeigu piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškiniai yra tiesiogiai ar netiesiogiai finansuojami iš valstybės biudžeto ir yra derinami su kitomis netiesioginėmis ir tiesioginėmis valstybės priemonėmis, nukreiptomis prieš nepriklausomas žiniasklaidos priemones, nepriklausomą žurnalistiką ir pilietinę visuomenę. Kai kuriais atvejais, kurie atitinka kitus SLAPP kriterijus, tokio galios disbalanso gali nebūti;

Pakeitimas 29
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(23) atsakovams turėtų būti suteikta galimybė prašyti šių procesinių apsaugos priemonių: prašymas pateikti užtikrinimo priemonę, kad būtų padengtos procesinės išlaidos arba procesinės išlaidos ir žalos atlyginimas, prašymas anksčiau laiko nutraukti **akivaizdžiai nepagrįstą** teismo procesą, prašymas imtis teisių gynimo priemonių prieš piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesą (išlaidų priteisimas, žalos atlyginimas ir baudos) arba visi jie tuo pačiu metu;

(23) atsakovams turėtų būti suteikta galimybė prašyti šių procesinių apsaugos priemonių: prašymas pateikti užtikrinimo priemonę, kad būtų padengtos procesinės išlaidos arba procesinės išlaidos ir žalos atlyginimas, prašymas anksčiau laiko nutraukti **piktnaudžiaujamojo pobūdžio** teismo procesą, prašymas imtis teisių gynimo priemonių prieš piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesą (išlaidų priteisimas, žalos atlyginimas ir baudos) arba visi jie tuo pačiu metu. **Teismo procesai, pradėti prieš fizinius ar juridinius asmenis dėl jų**

visuomeninės veiklos, turėtų būti išnagrinėti greitai ir veiksmingai, atsižvelgiant į bylos aplinkybes ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą bei teisę į teisingą bylos nagrinėjimą;

Pakeitimas 30
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(23a) bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, saugantis ar skatinantis visuomenės veikloje dalyvaujančių asmenų teises arba kitaip suinteresuotas apginti visuomenės dalyvavimo veiklą, dėl kurios pateiktas SLAPP, turi turėti galimybę dalyvauti tame teismo procese arba teikti jame informaciją, palaikydamas atsakovą arba veikdamas jo vardu atsakovo sutikimu . Tokia teisinio atstovavimo galimybė neturėtų pažeisti profesinių sąjungų ir darbuotojų atstovų teisės ir kompetencijos dalyvauti teismo procese darbuotojų vardu arba juos remiant pagal kitas Sąjungos ir nacionalines taisykles;

Pakeitimas 31
Pasiūlymas dėl direktyvos
25 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(25a) teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo sukelia atsakovams didelę finansinę ir psichologinę žalą, o kartu jiems tenka įrodyti dažnai sunkiai įrodomus faktus, pvz., piktnaudžiaujamąjį teismo proceso pobūdį. Tokiais atvejais atsakovai turėtų turėti teisę gauti būtiną paramą, kad galėtų, gavus išankstinį jų sutikimą, pateikti savo argumentus. Tai apima, be kita ko, paramą ir informacijos teikimą. Atsakovas turėtų turėti teisę prašyti tokios paramos iš bet kurio fizinio

ar juridinio asmens, turinčio teisėtą interesą arba patirties apsaugoti ar skatinti asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, teises. Tai apima, pavyzdžiui, žurnalistus ir mokslininkus, taip pat nevyriausybinės organizacijos, Sąjungos įstaigas arba agentūras, tarptautines organizacijas ir jų organus, profesines ir atstovaujamas asociacijas, profesines sąjungas ir kitas kolektyvines organizacijas, veikiančias atsakovo interesais arba turinčias specialių žinių apie ieškovo, visų pirma apie jo veiklą prieš visuomenės dalyvavimą;

Pakeitimas 32
Pasiūlymas dėl direktyvos
30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(30) jeigu atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas pagrindinėje byloje turi skubos tvarka įrodyti, kad ieškinys nėra **akivaizdžiai nepagrįstas**. Tai nereiškia teisės kreiptis į teismą apribojimo, atsižvelgiant į tai, kad ieškovui tenka prievolė įrodyti dėl to reikalavimo pagrindinėje byloje ir jis turi **tik atitikti daug žemesnę ribą, t. y. įrodyti, kad reikalavimas nėra akivaizdžiai nepagrįstas, – tada procesas nebus nutraukiamas anksčiau laiko;**

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl direktyvos
30 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(30) jeigu atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas pagrindinėje byloje turi skubos tvarka įrodyti, kad ieškinys nėra **piktnaudžiaujamojo pobūdžio**. Tai nereiškia teisės kreiptis į teismą apribojimo, atsižvelgiant į tai, kad ieškovui tenka prievolė įrodyti dėl to reikalavimo pagrindinėje byloje ir jis turi **įrodyti, kad ieškiniu nėra piktnaudžiaujama, kad būtų išvengta proceso nutraukimo anksčiau laiko, taip pat į tai, kad teikdamas prašymą dėl ieškinio atmetimo atsakovas turėtų pateikti teismui informaciją, rodančią piktnaudžiavimą;**

Pakeitimas

(30a) visiškai ar iš dalies nepagrįstų ieškinių atmetimas anksčiau laiko nėra nepagrįstas teisės kreiptis į teismą

pažeidimas. Pagal šią direktyvą valstybės narės turėtų suteikti savo teismams galimybę priimti sprendimus nutraukti teismo procesą anksčiau laiko, tačiau tokius sprendimus teisėjas turėtų priimti kiekvienu konkrečiu atveju, kai ieškovo tikslas nėra iš tikrųjų įrodyti, apginti ar įgyvendinti tam tikrą teisę. Be to, ieškovai turėtų visada turėti teisę apskusti sprendimą nutraukti teismo procesą anksčiau laiko;

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl direktyvos
34 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(34a) šios direktyvos nuostatos ir apsaugos priemonės, vadovaujantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pateiktu principo „tempus regit actum“ aiškinimu^{1a}, taikomos visiems nebaigtiems teismo procesams dėl visuomenės dalyvavimo nacionalinės teisės akto, kuriuo įgyvendinama direktyva, įsigaliojimo dieną ir vėliau;

-----
^{1a} *Byla Nr. C-610/10, Europos Komisija prieš Ispanijos Karalystę.*

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl direktyvos
35 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(35a) ši direktyva turėtų nedaryti poveikio esamoms atstovavimo ir įsikišimo teisėms, kurios garantuojamos kitomis Sąjungos ar nacionalinėmis teisės nuostatomis;

Pakeitimas 36
Pasiūlymas dėl direktyvos
36 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(36) ši direktyva papildo Komisijos rekomendaciją dėl žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo). Minėta rekomendacija skirta valstybėms narėms ir joje pateikiamas išsamus priemonių rinkinys, įskaitant mokymą, informuotumo didinimą, paramą piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso adresatams ir duomenų rinkimą, ataskaitų teikimą ir teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo, stebėseną;

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl direktyvos
36 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36) ši direktyva papildo Komisijos rekomendaciją dėl žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo). Minėta rekomendacija skirta valstybėms narėms ir joje pateikiamas išsamus priemonių rinkinys, įskaitant mokymą, informuotumo didinimą, paramą piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso adresatams ir duomenų rinkimą, ataskaitų teikimą ir teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo, stebėseną; ***Perkeldamos šią direktyvą į nacionalinę teisę, valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad būtų įgyvendinta Komisijos rekomendacija. Šiuo atveju valstybės narės turėtų atkreipti ypatingą dėmesį į rekomendacijų, visų pirma dėl apsaugos priemonių, panašių į numatytąsias šioje direktyvoje, įtraukimo nacionalinių bylų, nepatenkančių į dabartinės direktyvos taikymo sritį, atveju ir teisinės pagalbos teikimo atsakovams už prieinamą kainą ir lengvai prieinamu būdu, įgyvendinimą, ir užtikrinti galimybę į savo nacionalinius perkėlimo į nacionalinę teisę įstatymus įtraukti atitinkamas tikslines nuostatas;***

Pakeitimas

(36a) šioje direktyvoje numatytos paramos ir prevencinės priemonės, įskaitant valstybių narių įsteigiamus nepriklausomo organo, pavyzdžiui, pilietinės visuomenės organizacijų,

valdomus nacionalinius fondus, remiant Komisijai kuriamus nefinansinės paramos mechanizmus, pvz., teisinės ir psichologinės pagalbos teikimą, taip pat mokymo, informuotumo didinimo ir duomenų rinkimo priemones. Ja taip pat siekiama užtikrinti duomenų rinkimą nustatant bendrus kriterijus ES lygmeniu. Turėtų būti įsteigti Komisijos koordinuojami ir Sąjungos lėšas valdančių nepriklausomų pilietinės visuomenės organizacijų valdomi nacionaliniai ryšių punktai, kurie rinktu informaciją apie visas organizacijas, teikiančias rekomendacijas ir paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, ir ja dalyvūsi. Tokios organizacijos galėtų būti teisės specialistų asociacijos, žiniasklaidos ir spaudos tarybos, žmogaus teisių gynėjų koordinavimo asociacijos, Sąjungos ir nacionalinio lygmens asociacijos, advokatų kontoros, pro bono ginančios asmenis piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesuose, nukreiptuose prieš visuomenės dalyvavimą, universitetų teisės klinikos ir kitos nevyriausybinės organizacijos;

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl direktyvos
36 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36b) šia direktyva nesiekama išspręsti visų SLAPP, nukreiptų prieš asmenis, dalyvaujančius visuomeninėje veikloje. Ypač daug dėmesio turėtų būti skiriama piktnaudžiavimui baudžiamosios teisės ir administracinės teisės sistemomis. Visų pirma, nusikaltimas dėl šmeižto kelia ypatingą pavojų, kad juo bus piktnaudžiaujama kaip SLAPP pagrindu. Komisija ir valstybės narės turėtų ieškoti

sprendimų, kaip pašalinti šiuos pavojus;

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl direktyvos
36 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36c) žurnalistų, kitų žiniasklaidos specialistų ir žmogaus teisių gynėjų mokymas turėtų sustiprinti jų gebėjimus kovoti su piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesais, nukreiptais prieš visuomenės dalyvavimą. Jame turėtų būti sutelktas dėmesys į tokių teismo procesų pripažinimą, į tai, kaip spręsti problemą, kad jie bus nukreipti prieš minėtus asmenis, ir informuoti juos apie jų teises ir pareigas, kad jie galėtų imtis būtinų priemonių apsisaugoti nuo tokių procesų. Taip pat turėtų būti rengiami mokymai teisės specialistams, kad būtų didinamas informuotumas apie piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus ir būtų galima juos nustatyti labai ankstyvu etapu;

Pakeitimas 40
Pasiūlymas dėl direktyvos
36 d konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36d) valstybės narės turėtų įsteigti specialius nacionalinius fondus, kuriuos valdytų nepriklausoma įstaiga, pvz., pilietinės visuomenės organizacijos, ir kuriuos remtų Komisija, kad būtų galima paremti piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų aukas ir atlyginti jų patirtą žalą. Nacionaliniai fondai turėtų būti iš dalies finansuojami baudomis; Iš nacionalinių fondų skiriami išteklių taip pat turėtų būti paskirstyti organizacijoms, teikiančioms konsultacijas ir paramą asmenims, prieš kuriuos nukreipti SLAPP, siekiant užtikrinti, kad tokioms

organizacijoms būtų suteikta pakankamai išteklių, kad jos galėtų tinkamai atlikti savo užduotis;

Pakeitimas 41
Pasiūlymas dėl direktyvos
36 e konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(36e) duomenų rinkimas itin svarbus siekiant dokumentuoti piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų atvejus ir pateikti sprendimus, kaip užkirsti jiems kelią. Šia direktyva turėtų būti nustatyti bendri kriterijai duomenų rinkimo procedūroms valstybėse narėse standartizuoti ir užtikrinti, kad būtų renkami palyginami duomenys; Tokius duomenis turėtų sudaryti ši informacija:

i) atitinkamais metais pradėtų piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, skaičius;

ii) anksčiau laiko nutrauktų piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo, remiantis visiškai arba iš dalies nepagrįstais ieškiniais atitinkamais metais, pradedant 2022 m., kurie nutraukti iš esmės ir dėl procesinių priežasčių, skaičius;

iii) teismo procesų, suskirstytų pagal atsakovo tipą (pvz., žurnalistas, žmogaus teisių gynėjas, spaudos priemonė), skaičius;

iv) teismo procesų, suskirstytų pagal ieškovo tipą (pvz., politikas, privatus asmuo, bendrovė, tai, ar ieškovas yra užsienio subjektas), skaičius;

v) duomenys apie visuomenės dalyvavimo veiksmus, dėl kurių buvo pradėtas teismo procesas;

vi) *skaičiai, susiję su ieškovų prašomo pradinės žalos atlyginimo apskaičiuotąja suma;*

vii) *ieškovų naudojamų skirtingų teisinių pagrindų aprašymas ir susiję skaičiai;*

viii) *duomenys apie procesų trukmę, įskaitant visas instancijas;*

ix) *duomenys apie tarpvalstybinius aspektus;*

x) *jei yra, kiti duomenys, įskaitant duomenis apie bylinėjimosi išlaidas, ir, kai taikytina ir tinkama, atitinkamus duomenis apie bylų istoriją;*

xi) *ieškinio, pateikto remiantis šia direktyva ir prie jos pridedama rekomendacija, rūšis.*

Pakeitimas 42 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **1 straipsnio 1 dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

Šioje direktyvoje numatytos apsaugos priemonės nuo **akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio** teismo **procesų** tarpvalstybinių pasekmių turinčiose civilinėse bylose, iškeltose fiziniams **ir** juridiniams asmenims, **visų pirma** žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams, dėl jų visuomeninės veiklos.

Pakeitimas

Šioje direktyvoje numatytos **procesinės ir teisinės** apsaugos priemonės nuo **piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų arba grasinimų pradėti teismo procesus** tarpvalstybinių pasekmių turinčiose civilinėse bylose, **tiesiogiai ar netiesiogiai** iškeltose fiziniams **ar** juridiniams asmenims, **kaip antai** žurnalistams, **žiniasklaidos priemonėms ir teisių gynėjams, ypač** žmogaus teisių, **aplinkosaugos, moterų ir LGBTIQ+ asmenų teisių** gynėjams, **taip pat pilietinės visuomenės organizacijoms, NVO, aktyvistams, profesinėms sąjungoms, menininkams, tyrėjams, akademinės bendruomenės nariams, tinklaraštininkams, informatoriams ar politinei opozicijai**, dėl jų visuomeninės veiklos, **įskaitant internete.**

Pakeitimas 43
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a) Šia direktyva nustatomi būtiniausi fizinių ir juridinių asmenų, dalyvaujančių visuomenės veikloje, apsaugos civilinėse bylose standartai. Šios direktyvos įgyvendinimas jokiais aplinkybėmis nesuteikia pagrindo sumažinti apsaugos lygį, kurį valstybės narės jau užtikrina šios direktyvos taikymo srityse.

Pakeitimas 44
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 1 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. visuomenės dalyvavimas – bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi naudojantis **teise į saviraiškos ir informacijos laisvę** viešojo intereso klausimu, ir **su tuo tiesiogiai susiję parengiamieji, rėmimo ar paramos veiksmai**. Tai apima skundus, peticijas, administracinius **skundus** ar **teismo** ieškinius ir dalyvavimą viešuose svarstymuose;

1. visuomenės dalyvavimas – bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi naudojantis **pagrindinėmis teisėmis ir laisvėmis, pavyzdžiui**, saviraiškos ir informacijos laisve viešojo intereso klausimu, **asociacijų ir susirinkimų laisve, žiniasklaidos laisve, akademinė ir meno laisve, mokslo ir kultūros laisve, teise į kolektyvines derybas ir kolektyvinių veiksmų teise, teise į veiksmingą teisinę gynybą ir teise į gerą administravimą**. Tai apima **bet kokią veiklą, neatsižvelgiant į jos pobūdį, terpę ar pavidalą, kuri padeda vykdyti visuomenės kontrolę, atskleisti, skleisti ar reklamuoti informaciją visuomenei, pavyzdžiui**, skundus, peticijas, administracinius ar **teisminius** ieškinius ir dalyvavimą viešuose svarstymuose, **taip pat bet kokias žurnalistinių, politinių, mokslinių, akademinų, meninių, komentarų ar satyrinių pranešimų, leidinių ar darbų kūrimo, rodymo, reklamos ar kitokio skatinimo formas. Tai taip pat apima bet kokią pagalbinę ir parengiamąją veiklą, ypač žiniasklaidos organizacijų veiklą, pavyzdžiui, fizinių ar**

*juridinių asmenų profesinį ar asmeninį
pagalbos tiekimą tiesiogiai su visuomenės
dalyvavimu viešojo intereso klausimu
susijusiais tikslais;*

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto a papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

a) visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatas arba naudojimasis pagrindinėmis teisėmis;

Pakeitimas

a) visuomenės sveikata, sauga, **žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas**, aplinka, klimatas arba naudojimasis pagrindinėmis **ir žmogaus** teisėmis, **įskaitant darbo teises, nediskriminavimą, lyčių lygybę ir apsaugą nuo smurto dėl lyties**;

Pakeitimas 46
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

c) klausimai, **kuriuos** viešai **svarsto** arba **peržiūri** įstatymų leidžiamoji, vykdomoji ar teisminė institucija, arba bet koks kitas oficialus procesas;

Pakeitimas

c) klausimai, **kurie** viešai **svarstomi** arba **kuriuos svarsto** įstatymų leidžiamoji, vykdomoji ar teisminė institucija, arba bet koks kitas oficialus procesas, **taip pat viešosios valdžios institucijų veiksmai arba neveikimas**;

Pakeitimas 47
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto d papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

d) įtarimai korupcija, sukčiavimu ar **kitais nusikaltimais**;

Pakeitimas

d) įtarimai korupcija, sukčiavimu, **lėšų išėikvojomu, pinigų plovimu, turto prievartavimu, prievarta, seksualiniu priekabiavimu ir smurtu dėl lyties** ar **kitokių formų bauginimu arba bet kokių kitu baudžiamuoju ar administraciniu nusižengimu, įskaitant nusikaltimus**

aplinkai;

Pakeitimas 48
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto e papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

e) veikla, kuria siekiama kovoti su dezinformacija;

Pakeitimas

e) veikla, kuria siekiama ***apsaugoti ES sutarties 2 straipsnyje įtvirtintas vertybes, nesikišimo į demokratinius procesus principą ir suteikti arba sudaryti palankesnes sąlygas visuomenei susipažinti su informacija siekiant kovoti su dezinformacija;***

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto e a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

ea) akademinė, mokslinė ir tiriamoji veikla;

Pakeitimas

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto e b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

eb) meninė veikla;

Pakeitimas

Pakeitimas 51
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo – dėl visuomenės dalyvavimo pradėtas teismo procesas, ***kuris yra visiškai arba iš dalies nepagrįstas*** ir kurio

Pakeitimas

3. piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo – dėl visuomenės dalyvavimo pradėtas teismo procesas, ***kuriam teisiniu procesu naudojamosi siekiant***

pagrindinis tikslas – užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti ar už jį bausti. Tokio tikslo požymiai gali būti šie:

kitų tikslų, o ne realiai įrodyti, apginti teisę ar ja naudotis ir kurio pagrindinis tikslas – užkirsti kelią visuomenės dalyvavimui, jį apriboti ar už jį bausti. Tokio tikslo požymiai gali būti šie:

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 dalies 3 punkto -a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

-a) mastas, kuriuo reikalavimas yra akivaizdžiai nepagrįstas;

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 dalies 3 punkto b papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) tai, kad ieškovas arba su juo susijusios šalys dėl panašių klausimų yra inicijavę daug bylų;

Išbraukta.

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 dalies 3 punkto c a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ca) bylinėjimosi taktikos, dėl kurios atsakovas patiria nepagrįstų išlaidų, įskaitant jurisdikcijos pasirinkimą arba pareiškimus dėl vilkinimo, taikymas;

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 dalies 3 punkto c b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

cb) dominuojančios ekonominės galios, teisinių išteklių arba politinės ar

socialinės įtakos išnaudojimas siekiant apriboti atsakovo dalyvavimą visuomenės veikloje, dėl kurio atsiranda ieškinio šalių galios disbalansas;

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto c c papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

cc) tai, kad ieškovas arba su juo susijusios šalys dėl visuomenės dalyvavimo klausimų yra inicijavę daug nagrinėjamų arba išnagrinėtų bylų;

Pakeitimas 57
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto c d papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

cd) ankstesnis panašaus ieškinio atmetimas, nustačius kad jis pateiktas piktnaudžiaujant.

Pakeitimas 58
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) *akivaizdžiai nepagrįsto* teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko pagal III skyrių;

b) *piktnaudžiaujamojo pobūdžio* teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko pagal III skyrių;

Pakeitimas 59
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Valstybės narės *gali numatyti*, kad procesinių apsaugos priemonių pagal III ir

3. Valstybės narės *numato*, kad procesinių apsaugos priemonių pagal III ir

IV skyrius *ex officio* gali imtis bylą nagrinėjantis teismas.

IV skyrius *ex officio* gali imtis bylą nagrinėjantis teismas. ***Valstybės narės užtikrina, kad teismas, kuriame nagrinėjama byla, ex officio imtųsi priemonių pagal 8, 14 ir 15 straipsnius.***

Pakeitimas 60
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a. Valstybės narės užtikrina, kad teismo procesai, pradėti prieš fizinius ar juridinius asmenis dėl jų visuomeninės veiklos, būtų išnagrinėti greitai ir veiksmingai, atsižvelgiant į bylos aplinkybes ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą bei teisę į teisingą bylos nagrinėjimą.

Pakeitimas 61
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Trečiosios šalies įstojimas į bylą

Trečiosios šalies įstojimas į bylą ***atsakovo pusėje***

Pakeitimas 62
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad bylą nagrinėjantis teismas, kuriame pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų sutikti, kad ***nevyriausybinių*** organizacijos, ***ginančios*** ar ***skatinančios visuomeninę veiklą*** ***užsiimančių asmenų teises***, galėtų dalyvauti tokiaame procese, palaikydamos atsakovą arba ***teikdamos informaciją***.

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad bylą nagrinėjantis teismas, kuriame pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų sutikti, kad ***Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra, tarptautinės organizacijos ir jų organai, kaip antai Europos Taryba, nevyriausybinių organizacijos ar kolektyviniai organai, pavyzdžiui,***

profesinės sąjungos ar profesinės organizacijos, galėtų dalyvauti tokiaame procese arba teikti jame informaciją, palaikydamos atsakovą arba, atsakovui paprašius, veikdamos jo vardu.

Pakeitimas 63
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

7a straipsnis

Trečiųjų šalių atstovavimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad bet kokiame šioje direktyvoje numatytaime procese atsakovas turėtų teisę į tai, kad jam paprašius jo vardu veiktų institucija, organizacija arba asociacija.

Pakeitimas 64
Pasiūlymas dėl direktyvos
III skyriaus pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Akivaizdžiai nepagrįsto teismo proceso nutraukimas anksčiau laiko

Piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso dėl visuomenės dalyvavimo nutraukimas anksčiau laiko

Pakeitimas 65
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės įgalioja teismus anksčiau laiko priimti sprendimą visiškai arba iš dalies nutraukti teismo procesą dėl visuomenės dalyvavimo kaip *akivaizdžiai nepagrįstą*.

1. Valstybės narės įgalioja teismus anksčiau laiko priimti sprendimą visiškai arba iš dalies nutraukti *piktnaudžiaujamojo pobūdžio* teismo procesą dėl visuomenės dalyvavimo kaip *apibrėžta 3 straipsnio 3 dalyje*.

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės gali nustatyti terminus, iki kurių galima įgyvendinti teisę pateikti prašymą dėl teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko. Terminai turi būti proporcingi ir dėl jų toks teisės įgyvendinimas neturi tapti neįmanomas arba pernelyg sudėtingas.

Pakeitimas

2. Atsakovas gali pateikti prašymą dėl teismo proceso nutraukimo bet kurioje proceso stadijoje. Kai nacionalinėse civilinio proceso teisės sistemose numatytas atskiras priimtumo etapas, valstybės narės gali nustatyti terminus, iki kurių galima įgyvendinti teisę pateikti prašymą nutraukti procesą tame proceso etape.

Pakeitimas 67
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas turi įrodyti, kad ieškinys nėra **akivaizdžiai nepagrįstas**.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas turi įrodyti, kad ieškinys nėra **piktnaudžiaujamojo pobūdžio, kaip apibrėžta šios direktyvos 3 straipsnio 3 dalyje**.

Pakeitimas 68
Pasiūlymas dėl direktyvos
V a skyrius (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Va skyrius

PARAMOS PRIEMONĖS

18a straipsnis

Nacionalinis fondas

1. Valstybės narės, remiant Komisijai, įsteigia nepriklausomo organo valdomą nacionalinį fondą, skirtą kompensuoti bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui, patyrusiam žalą dėl

piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo proceso dėl visuomenės dalyvavimo, kai netaikomos jau esančios nacionalinės kompensacijų aukoms sistemos, ir remti organizacijoms, teikiančioms rekomendacijas ir paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą.

2. Nacionaliniai fondai iš dalies finansuojami taikant šios direktyvos 16 straipsnyje numatytas baudas. Valstybės narės nusprendžia dėl baudų sumos, kuri turi būti skirta nacionaliniams fondams.

18b straipsnis

Nefinansinės paramos mechanizmai

1. Valstybės narės užtikrina, kad visuomeninėje veikloje dalyvaujantiems asmenims būtų taikomi nefinansinės paramos mechanizmai. Tokios priemonės apima teisinės pagalbos ir psichologinės pagalbos teikimą, taip pat informaciją apie organizacijas, teikiančias rekomendacijas ir paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą. Parama ir pagalba turi būti prieinama ir nemokama.

2. Valstybės narės įsteigia nepriklausomų pilietinės visuomenės organizacijų valdomą nacionalinį ryšių punktą, kuris renka informaciją apie visas organizacijas, teikiančias rekomendacijas ir paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, ir ja dalijasi.

3. Valstybės narės palengvina organizacijų, teikiančių rekomendacijas ir paramą asmenims, kurių atžvilgiu vyksta piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai, nukreipti prieš visuomenės dalyvavimą, keitimąsi informacija ir geriausia patirtimi.

Pakeitimas 69
Pasiūlymas dėl direktyvos
V b skyrius (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Vb skyrius

PREVENCINĖS PRIEMONĖS

18c straipsnis

Mokymas

- 1. Tinkamai atsižvelgdamos į teisminių institucijų nepriklausomumą, teisininko profesijos nepriklausomumą ir teisminių institucijų organizavimo skirtumus visoje Sąjungoje, valstybės narės remia teisės specialistų, pvz., teisminių institucijų ir teismų darbuotojų visais teismų lygmenimis, kvalifikuotų teisininkų ir potencialių asmenų, kurių atžvilgiu gali vykti tokie teismo procesai, mokymo galimybes, siekiant padidinti informuotumą apie strateginius ieškinius dėl visuomenės dalyvavimo ir šioje direktyvoje numatytas procesines jų apsaugos priemones, taip pat informuotumą apie fizinių ar juridinių asmenų, dalyvaujančių visuomeninėje veikloje, poreikius.**
- 2. Valstybės narės užtikrina, kad mokymo galimybės būtų suteiktos ir asmenims ir organizacijoms, dalyvaujantiems visuomenės veikloje, kad jie įgytų konkrečių žinių, leidžiančių atpažinti piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą, ir atitinkamai į juos reaguoti. Valstybės narės užtikrina, kad piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo visų pirma būtų įtraukti į teisės ir žurnalistikos mokymo programas.**
- 3. Valstybės narės gauna paramą iš Komisijos, kuri siekia palengvinti mokymą ir keitimąsi patirtimi, kad būtų kuo labiau užtikrinti bendri tikslai ir metodika ES lygmeniu. Šiuo atžvilgiu jos**

turėtų užtikrinti praktikuojančių teisininkų ir jų profesinių asociacijų dalyvavimą.

18d straipsnis

Informuotumo didinimas

1. Valstybės narės imasi atitinkamų veiksmų, pvz., rengia informavimo ir informuotumo didinimo kampanijas, skirtas visiems susijusiems suinteresuotiesiems subjektams iš viešojo ir privačiojo sektorių, taip pat įgyvendina mokslinių tyrimų ir švietimo programas, siekdamos plėsti žinias apie strateginius ieškinius dėl visuomenės dalyvavimo ir procesines apsaugos priemones, nustatytas šioje direktyvoje, kad būtų galima didinti visuomenės informuotumą ir rimtai sumažinti tokių ieškinių riziką ar grėsmę. Valstybės narės, kai tinkama, bendradarbiauja su visais susijusiais suinteresuotaisiais subjektais.

2. Valstybės narės teikia paramą ir informaciją apie informuotumo didinimo veiklą, susijusią su esamomis paramos struktūromis ES ir nacionaliniu lygmenimis, įskaitant nuorodas į nacionalinius ryšių punktus, kurie renka informaciją apie turimus išteklius, įskaitant teisinę pagalbą ir prieinamas teisinės gynybos priemones, ir ja dalijasi.

18e straipsnis

Duomenų rinkimas

1. Valstybės narės, atsižvelgdamos į savo institucinius susitarimus dėl teismų statistikos, turėtų pavesti vienai ar daugiau institucijų, visapusiškai laikantis duomenų apsaugos reikalavimų, rinkti ir apibendrinti duomenis apie jų jurisdikcijos nacionaliniuose teismuose pradėtus piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą.

2. Taikydamos šio straipsnio 1 dalį, valstybės narės sukuria teismų sprendimų, susijusių su klausimais, kuriems taikoma

ši direktyva ir prie jos pridedama rekomendacija, registrą. Toks registras turi būti viešai ir nemokamai prieinamas jo naudojimo vietoje ir atitikti Sąjungos ir nacionalines asmens duomenų apsaugos taisykles.

Pakeitimas 70
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

19a straipsnis

Taikymas

Šios direktyvos nuostatos taikomos visiems piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesams dėl visuomenės dalyvavimo, kaip apibrėžta 3 straipsnio 3 dalyje, pradėtiems arba tęsiamiems nacionalinės teisės, kuria įgyvendinama ši direktyva, įsigaliojimo metu ir vėliau.

Pakeitimas 71
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės pateikia Komisijai visą svarbią informaciją apie šios direktyvos taikymą iki [5 metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę dienos]. Remdamasi pateikta informacija, Komisija ne vėliau kaip [6 metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamas piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo raidos ir šios direktyvos poveikio valstybėse narėse vertinimas. Prireikus prie ataskaitos pridedami dalinio šios direktyvos keitimo pasiūlymai.

Pakeitimas

Valstybės narės pateikia Komisijai visą svarbią informaciją apie šios direktyvos taikymą iki [3 metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę dienos], **o vėliau – kasmet**. Remdamasi pateikta informacija, Komisija ne vėliau kaip [4 metai nuo perkėlimo į nacionalinę teisę dienos] pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai **metinę** šios direktyvos taikymo ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamas piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo raidos ir šios direktyvos poveikio valstybėse narėse vertinimas. Prireikus prie ataskaitos pridedami dalinio šios direktyvos keitimo pasiūlymai. **Tos ataskaitos skelbiamos viešai.**

Pakeitimas 72
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija, remdamasi šios direktyvos taikymu dėl SLAPP civiliniuose ieškiniuose, pareikštuose baudžiamosiose bylose, ir kita turima informacija, įvertina, ar būtina imtis tolesnių veiksmų prieš SLAPP baudžiamajame procese.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsauga nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo)
Nuorodos	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	JURI 5.5.2022
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	LIBE 5.5.2022
Susiję komitetai - paskelbimo plenariniame posėdyje data	15.12.2022
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Ramona Strugariu 12.1.2023
Pakeistas (-a) nuomonės referentas (-ė)	Anna Júlia Donáth
Svarstymas komitete	22.3.2023
Priėmimo data	23.5.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+ : 51 - : 5 0 : 4
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Malin Björk, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Annika Bruna, Damien Carême, Clare Daly, Lena Düpont, Lucia Āuriš Nicholsonová, Laura Ferrara, Nicolaus Fest, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Fabienne Keller, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Nuno Melo, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Emil Radev, Paulo Rangel, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Sara Skyttedal, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Ramona Strugariu, Tomas Tobé, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Susanna Ceccardi, Gwendoline Delbos-Corfield, Loucas Furlas, José Gusmão, Alessandra Mussolini, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Paul Tang, Róza Thun und Hohenstein, Loránt Vincze, Tomáš Zdechovský
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Marie Dauchy, Vlad Gheorghe

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

51	+
NI	Laura Ferrara
PPE	Magdalena Adamowicz, Vasile Blaga, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Loucas Fourlas, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Nuno Melo, Alessandra Mussolini, Emil Radev, Paulo Rangel, Sara Skyttedal, Tomas Tobé, Loránt Vincze, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Malik Azmani, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Vlad Gheorghe, Sophia in 't Veld, Fabienne Keller, Moritz Körner, Maite Pagazaurtundúa, Ramona Strugariu, Róza Thun und Hohenstein
S&D	Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Sylvie Guillaume, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Matjaž Nemeč, Carina Ohlsson, Thijs Reuten, Isabel Santos, Birgit Sippel, Paul Tang, Elena Yoncheva
The Left	Malin Björk, Clare Daly, José Gusmão
Verts/ALE	Patrick Breyer, Saskia Briemont, Damien Carême, Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

5	-
ECR	Patryk Jaki, Vincenzo Sofo
ID	Susanna Ceccardi, Nicolaus Fest
NI	Milan Uhrík

4	0
ECR	Assita Kanko
ID	Annika Bruna, Marie Dauchy, Tom Vandendriessche

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

7.6.2023

KULTŪROS IR ŠVIETIMO KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Teisės reikalų komitetui

dėl pasiūlymo Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo) (COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD))

Nuomonės referentas: Stelios Kouloglou

TRUMPAS PAGRINDIMAS

2022 m. balandžio 27 d. Europos Komisija paskelbė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamos direktyvos dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo).

Apskritai nuomonės referentas palankiai vertina pasiūlymą, tačiau norėtų pasiūlyti keletą pakeitimų, kad būtų patikslintos tam tikros nuostatos, ypač susijusios su terminologija, apibrėžtimis ir direktyvos taikymo sritimi, siekiant sustiprinti piliečių apsaugą ES.

Nuomonės referentas norėtų pabrėžti, kad vadinamieji SLAPP, t. y. ieškiniai, pateikti siekiant netinkamo tikslo, dėl savo pobūdžio yra piktnaudžiavimas. Jei byla yra „akivaizdžiai nepagrįsta“, tai rodo jos piktnaudžiaujamąjį pobūdį. Kadangi visi piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškiniai turėtų būti pašalinami iš teismų sistemos ir jiems turėtų būti taikomos sankcijos, nuomonės referentas siūlo panaikinti „akivaizdžiai nepagrįstų“ ir „piktnaudžiaujamojo pobūdžio“ ieškinių atskyrimą, užtikrinant, kad abiem atvejais būtų taikomos visos procedūrinės apsaugos priemonės, ypač daug dėmesio skiriant proceso nutraukimui anksčiau laiko, teismo išlaidų apmokėjimo užtikrinimui, žalos atlyginimui ir sankcijoms. Kadangi paprastai vartojamas terminas „strateginiai ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo“ gali pasirodyti neaiškus teisėkūros tikslais, atsižvelgiant į tai, kad ypač ES civilinės teisės sistemose sudėtinga vartoti ir apibrėžti terminą „strateginis“, nuomonės referentas siūlo visame tekste kaip bendrą terminą vartoti terminą „piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškiniai dėl visuomenės dalyvavimo“, tačiau vis dėlto palikti nusistovėjusią santrumpą „SLAPP“, kad būtų užtikrinta geresnė komunikacija, išvengta painiavos ir išlaikytos sąsajos su atitinkamais Tarybos ir JT dokumentais.

Be to, nuomonės referento nuomone, svarbu pabrėžti plačią direktyvos subjektinę taikymo sritį, kuri apima ieškinius, pateiktus dėl bet kurio fizinio ar juridinio asmens, tiesiogiai ar netiesiogiai dalyvaujančio visuomenės veikloje. Aiškus konkrečių SLAPP tikslinių aukų kategorijų, pavyzdžiui, pilietinės visuomenės, nevyriausybinų organizacijų ir profesinių sąjungų, taip pat tyrėjų, mokslininkų, akademikų, menininkų, informatorių ir leidėjų, paminėjimas atspindi platų

subjektų, kuriems šis reiškinys daro poveikį visoje ES, ratą. Kartu tam tikrose konstatuojamosiose dalyse daugiausia dėmesio skiriama žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams, kad būtų išlaikytas pirminis teksto tikslas, nes būtent jie sudaro didžiąją dalį nuo SLAPP nukentėjusių asmenų. Pridedama speciali nuoroda, kad būtų atsižvelgta į nerimą keliantį išaugusį lyties pagrindu pateiktų SLAPP skaičių. Taip pat siūloma išplėsti trečiųjų šalių, įskaitant profesines asociacijas, teisinį įsikišimą, kad būtų sustiprintas atstovavimas visuomenės dalyvavimo veikloje dalyvaujančių asmenų teisėms.

Nuomonės referentui labai svarbus aspektas – užtikrinti, kad naujoji direktyva būtų taikoma nagrinėjamos byloms, kurios jos įsigaliojimo metu pradedamos nagrinėti arba yra tebenagrinėjamos nacionaliniame teisme, taip pat civiliniams ieškiniams, pareikštiems baudžiamosiose bylose, o administracinės bylos turi būti aiškinamos siaurai, siekiant sustiprinti piliečių apsaugą nuo ieškinių, kurie piktnaudžiaujant grindžiami administracinio pobūdžio nuostatomis.

Be to, nuomonės referentas siūlo įtraukti nuorodas į keletą kitų teisių ir laisvių, kurios neatsiejamai susijusios su saviraiškos ir informacijos laisve, pavyzdžiui, teisę į asociacijų ir susirinkimų laisvę, taip pat meno, kultūros ir mokslo laisvę, siekiant įtvirtinti priemonę pagal išsamią ir teisėmis grindžiamą sąvokos „visuomenės dalyvavimas“ apibrėžtį, kuri turėtų būti suprantama kaip dalyvavimas viešajame gyvenime ir sprendimų priėmime, taip pat kaip dalyvavimas atliekant stebėtojo vaidmenį siekiant skatinti atsakomybę už veiklą, kuri laikoma neteisėta, amoralia, neleistina, nesaugia ar nesąžininga.

Visuomenės dalyvavimas turėtų aiškiai apimti ir meno, kultūros, tyrimų ir mokslinę veiklą, taip pat ir skaitmeninę aplinką, siekiant užtikrinti, kad saugoma visuomenės dalyvavimo veikla apimtų ir saviraiškos internete teisę.

Be to, nuomonės referentas mano, kad svarbu užtikrinti teisėmis pagrįstą „viešojo intereso klausimo“ sąvoką. Kalbant, pavyzdžiui, apie visuomenės sveikatą ir tvarų vartojimą, didelio masto darbo sąlygų ar žmogaus teisių pažeidimai tiekimo grandinėse taip pat gali būti viešojo intereso klausimas. Tai turi būti aiškiai nurodyta, siekiant užtikrinti, kad darbuotojai ar organizacijos, pranešantys apie tokius pažeidimus, netaptų SLAPP taikiniu, laikantis Pranešėjų apsaugos direktyvos, ir padėti veiksmingai stebėti ir įgyvendinti svarstomus pasiūlymus dėl ES direktyvos dėl įmonių deramo tvarumo patikrinimo ir ES reglamento dėl priverčiamojo darbo. Be to, nuomonės referentas palankiai vertina naujovišką direktyvos „tarpvalstybinio“ pobūdžio perspektyvą, apimančią tam tikras nacionalines bylas, ir siūlo ją aiškinti plačiai, atsižvelgiant į jos svarbą „viešojo intereso klausimo“ sąvokai, o ne vien į praktines pasekmes skirtingoms valstybėms narėms, ypač šiuolaikiniame skaitmeniniame pasaulyje, ir sustiprinti ES apsaugos priemones nuo palankesnio teisinio reglamentavimo ieškojimo ir SLAPP iš trečiųjų šalių.

Aiški ieškovo įrodinėjimo pareiga yra labai svarbi, todėl nuomonės referentas pakeičia „akivaizdžiai nepagrįsto“ ieškinio ribą reikalavimu, kad ieškovas pateiktų *prima facie* argumentus dėl kiekvieno esminio ieškinio pagrindo elemento.

Galiausiai kaip veiksmingo direktyvos įgyvendinimo priemonės nuomonės referentas taip pat siūlo švietimą ir informuotumo didinimą, taip pat teisininkų deontologinių standartų peržiūrą.

Pažymėtina, kad pranešėjo pasiūlymai buvo parengti tinkamai pasikonsultavus su pilietinės

visuomenės organizacijomis, įskaitant:

- organizaciją „The Coalition against SLAPPs in Europe“;
- organizaciją „Transparency International EU“;
- Europos pilietinių laisvių sąjungą;
- Žurnalistų Apsaugos Komitetą;
- organizaciją „Greenpeace International“;
- Daphnės Caruanos Galizios fondą;
- tinklą „Culture Action Europe“;
- organizaciją „News Media Europe“.

PAKEITIMAI

Kultūros ir švietimo komitetas ragina atsakingą Teisės reikalų komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos Pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR
TARYBOS DIREKTYVA

dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo *akivaizdžiai* nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (*strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo*)

Pakeitimas

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR
TARYBOS DIREKTYVA

dėl asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsaugos nuo nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (*SLAPP*)

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę dalyvauti demokratiame Sąjungos gyvenime. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) numatytos, *inter alia*, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą (7 straipsnis), asmens duomenų apsaugą (8 straipsnis), saviraiškos ir informacijos laisvę, kuri apima pagarbą žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui (11 straipsnis), taip pat teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis);

Pakeitimas

(2) Europos Sąjungos sutarties 10 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad kiekvienas Sąjungos pilietis turi teisę dalyvauti demokratiame Sąjungos gyvenime. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje (toliau – Chartija) numatytos, *inter alia*, teisės į privatų ir šeimos gyvenimą (7 straipsnis), asmens duomenų apsaugą (8 straipsnis), saviraiškos ir informacijos laisvę, kuri apima pagarbą žiniasklaidos laisvei ir pliuralizmui (11 straipsnis), *susirinkimų ir asociacijų laisvę (12 straipsnis)*, taip pat teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą (47 straipsnis);

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) teisė į saviraiškos ir informacijos laisvę, kaip nustatyta Chartijos 11 straipsnyje, apima teisę turėti nuomonę ir gauti bei skleisti informaciją ir idėjas valdžios institucijoms nesikišant ir nepaisant valstybių sienų. Chartijos 11 straipsniui turėtų būti suteikta Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) 10 straipsnio dėl teisės į saviraiškos laisvę, kaip jį aiškina Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT), reikšmė ir taikymo sritis;

Pakeitimas

(3) teisė į saviraiškos ir informacijos laisvę, kaip nustatyta Chartijos 11 straipsnyje, apima teisę turėti nuomonę ir gauti bei skleisti informaciją ir idėjas valdžios institucijoms nesikišant ir nepaisant valstybių sienų, ***kas demokratinėje visuomenėje yra būtina.*** Chartijos 11 straipsniui turėtų būti suteikta Europos žmogaus teisių konvencijos (EŽTK) 10 straipsnio dėl teisės į saviraiškos laisvę, ***kuri, be kita ko, apima kitų asmenų reputacijos ar teisių apsaugą ir konfidencialiai gautos informacijos, pvz., susirašinėjant, atskleidimo prevenciją,*** kaip jį aiškina Europos Žmogaus Teisių Teismas (EŽTT), reikšmė ir taikymo sritis. ***Teisė į saviraiškos ir informacijos laisvę yra susijusi su kitomis teisėmis ir laisvėmis, įskaitant susirinkimų ir asociacijų laisvę, kaip nustatyta Chartijos 12 straipsnyje, ir menų ir mokslo laisvę, įskaitant akademinę laisvę, kaip nustatyta Chartijos 13 straipsnyje;***

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(4) šios direktyvos tikslas – suteikti apsaugą fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie užsiima visuomenine veikla sprendžiant viešojo intereso klausimus, visų pirma žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams, nuo prieš juos pradėtų teismo procesų, kuriais siekiama juos atgrasyti nuo visuomeninės veiklos (paprastai vadinamų strateginiais ieškiniais dėl

Pakeitimas

(4) šios direktyvos tikslas – suteikti apsaugą fiziniams ir juridiniams asmenims, kurie užsiima visuomenine veikla sprendžiant viešojo intereso klausimus, ***įskaitant internetu,*** visų pirma žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams, ***įskaitant pilietinę visuomenę, NVO ir profesines sąjungas, taip pat tyrėjus, akademinės bendruomenės narius, menininkus, informatorius ir***

visuomenės dalyvavimo arba SLAPP);

žurnalistinių bei meno kūrinijų leidėjus, nuo prieš juos pradėtų piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, kuriais siekiama juos atgrasyti nuo visuomeninės veiklos (paprastai vadinamų strateginiais ieškiniais dėl visuomenės dalyvavimo arba SLAPP), ir užtikrinti teisę į veiksmingą teisinę gynybą ir teisingą bylos nagrinėjimą;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) žurnalistai atlieka svarbų vaidmenį skatindami viešas diskusijas ir skleisdami bei priimdami informaciją, nuomones ir idėjas. Labai svarbu, kad jiems būtų suteikta reikiama erdvė prisidėti prie atvirų, laisvų ir sąžiningų diskusijų ir kovoti su dezinformacija, manipuliavimu informacija ir kišimusi. Žurnalistams turėtų būti suteikta galimybė veiksmingai vykdyti savo veiklą siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų susipažinti su nuomonių įvairove Europos demokratinėse valstybėse;

Pakeitimas

(5) ***būtina nedelsiant užtikrinti žiniasklaidos nepriklausomumą nuo politinio ir ekonominio spaudimo, pvz., dėl SLAPP.*** žurnalistai ***ir spaudos leidėjai*** atlieka svarbų vaidmenį skatindami viešas diskusijas ir skleisdami bei priimdami informaciją, nuomones ir idėjas. Labai svarbu, kad ***jie savo veiklą vykdytų laikydamiesi žurnalistikos standartų ir chartijų ir kad*** jiems būtų suteikta reikiama erdvė prisidėti prie atvirų, laisvų ir sąžiningų diskusijų ir kovoti su dezinformacija, manipuliavimu informacija ir kišimusi. Žurnalistams turėtų būti suteikta galimybė veiksmingai vykdyti savo veiklą siekiant užtikrinti, kad piliečiai galėtų susipažinti su nuomonių įvairove Europos demokratinėse valstybėse. ***Žurnalistams turėtų būti suteikta laisvė kritikuoti nebijant, kad jie bus persekiojami arba kad bus pažeista jų teisė į saviraiškos laisvę ir jiems turi būti užtikrinta apsauga, saugumas ir įgalėjimas;***

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 konstatuojamoji dalis

(7) žmogaus teisių gynėjai taip pat atlieka svarbų vaidmenį Europos demokratinėse valstybėse, ypač puoselėjant pagrindines teises, demokratines vertybes, socialinę įtrauktį, aplinkos apsaugą ir teisinę valstybę. Jie turėtų turėti galimybę aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime ir pareikšti savo nuomonę politikos klausimais ir sprendimų priėmimo procesuose nebijodami bauginimo. Žmogaus teisių gynėjai – asmenys ar organizacijos, ginantys pagrindines teises ir įvairias kitas teises, pavyzdžiui, teises į aplinką ir klimatą, moterų teises, LGBTIQ asmenų teises, rasinėms ar etninėms mažumoms priklausančių asmenų teises, darbuotojų teises ar religines laisves. Kiti viešų diskusijų dalyviai, **pavyzdžiui**, akademinės bendruomenės nariai ir tyrėjai, **taip pat nusipelno tinkamos apsaugos**;

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(7) žmogaus teisių gynėjai taip pat atlieka svarbų vaidmenį Europos demokratinėse valstybėse, ypač puoselėjant pagrindines teises, demokratines vertybes, socialinę įtrauktį, aplinkos apsaugą ir teisinę valstybę. Jie turėtų turėti galimybę aktyviai dalyvauti visuomeniniame gyvenime, **skatinti atskaitomybę** ir pareikšti savo nuomonę politikos klausimais ir sprendimų priėmimo procesuose nebijodami bauginimo. Žmogaus teisių gynėjai – asmenys ar organizacijos, ginantys pagrindines teises ir įvairias kitas teises, pavyzdžiui, teises į aplinką ir klimatą, moterų teises, LGBTIQ asmenų teises, rasinėms ar etninėms mažumoms priklausančių asmenų teises, **migrantų, pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų teises**, darbuotojų **teises**, **profesinių sąjungų** teises ar religines laisves. Kiti viešų diskusijų **internete ir realiaame gyvenime** dalyviai **gali būti akademinės bendruomenės nariai ir tyrėjai, mokslininkai, pedagogai, menininkai, kultūros darbuotojai, socialinės žiniasklaidos aktyvistai ir informatoriai**;

(7a) moterys, LGBTIQ asmenys ir lyčių teisių gynėjai atlieka lemiamą vaidmenį siekiant lyčių lygybės Europoje. Jiems turėtų būti suteikta galimybė skatinti atskaitomybę ir būti išgirstiems visais priekabiavimo dėl lyties, smurto, įžeidinėjimo ar piktnaudžiavimo galiomis atvejais, nepatiriant antrosios priekabiavimo dėl lyties bangos dėl SLAPP. Todėl šios direktyvos tikslai ir nuostatos yra susiję ir turėtų būti aiškinami siekiant kuo didesnės asmenų,

nukentėjusių nuo su lytimi susijusių SLAPP, apsaugos, išvien su visomis atitinkamomis ES politikos sritimis ir teisės aktais;

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7b) ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas tam, kad būtų užtikrinta, kad ši direktyva veiksmingai padėtų kovoti su diskriminacija, su kuria dažnai susiduria rasinės, religinės ir etninės mažumos;

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(8) kad demokratija būtų sveika ir klestinti, žmonės turi turėti galimybę aktyviai dalyvauti viešose diskusijose be nederamo valdžios institucijų ar kitų įtakingų veikėjų, nesvarbu, ar jie būtų iš tos šalies ar iš užsienio, kišimosi. Siekiant užtikrinti prasmingą dalyvavimą, žmonės turėtų turėti galimybę gauti patikimą informaciją, kuri leistų jiems susidaryti savo nuomonę ir naudotis savo sprendimu viešojoje erdvėje, kurioje galima laisvai reikšti skirtingą požiūrį;

(8) kad demokratija būtų sveika ir klestinti, žmonės turi turėti galimybę aktyviai dalyvauti viešose diskusijose be nederamo valdžios institucijų ar kitų įtakingų veikėjų, nesvarbu, ar jie būtų iš tos šalies ar iš užsienio, kišimosi. Siekiant užtikrinti prasmingą dalyvavimą, žmonės turėtų turėti galimybę gauti patikimą, **objektyvią ir nešališką** informaciją, kuri leistų jiems susidaryti savo nuomonę ir naudotis savo sprendimu viešojoje erdvėje, kurioje galima laisvai reikšti skirtingą požiūrį. **Todėl labai svarbu skatinti ir remti informuotumo apie jų teises ir laisves didinimą, kritinį mąstymą ir gebėjimą naudotis žiniasklaidos priemonėmis, be kita ko, pasitelkiant valstybių narių švietimo ir mokymo programas, kartu sudarant horizontalias sąlygas įgyvendinti visas susijusias ES politikos kryptis, pvz., 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų planą ir Europos švietimo erdvę. Reikia investuoti pakankamai išteklių, kad piliečiai būtų**

veiksmingai informuojami apie jų pilietines teises užsiimti visuomenine veikla, ir turėtų būti skatinama dalytis geriausia patirtimi ES lygmeniu. Konkrečiai žiniasklaidos priemonių naudojimo raštingumo programos turėtų būti esminė priemonė, kuria valstybės narės apsaugotų savo piliečius nuo netinkamo kišimosi į viešas diskusijas;

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(9)

(9) siekiant skatinti sveiką ir klestinčią aplinką, svarbu apsaugoti *visus fizinius arba juridinius asmenis, kurie dalyvauja visuomenės gyvenime, visų pirma žurnalistus ir žmogaus teisių gynėjus, ir suteikti prieigą prie patikimos informacijos iš teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo. Tokie teismo procesai pradedami ne siekiant užtikrinti teisę kreiptis į teismą, o pasinaudoti procesinėmis priemonėmis* siekiant nutildyti viešas diskusijas, paprastai naudojant priekabiavimą ir bauginimą. *Jie riboja tyrimus ir teisėtą visuomenės informavimą, taigi trukdo priežiūros institucijų vaidmeniui ir kenkia demokratijai;*

Pakeitimas

(9) siekiant skatinti sveiką ir klestinčią aplinką, svarbu apsaugoti *visus fizinius arba juridinius asmenis, kurie dalyvauja visuomenės gyvenime, visų pirma žurnalistus ir žmogaus teisių gynėjus, ir suteikti prieigą prie patikimos informacijos iš teismo procesų dėl visuomenės dalyvavimo. Tokie teismo procesai pradedami ne siekiant užtikrinti teisę kreiptis į teismą, o pasinaudoti procesinėmis priemonėmis* siekiant nutildyti viešas diskusijas, paprastai naudojant priekabiavimą ir bauginimą. *Jie riboja tyrimus ir teisėtą visuomenės informavimą, taigi trukdo priežiūros institucijų vaidmeniui ir kenkia demokratijai;*

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos 10 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(10) SLAPP paprastai inicijuoja galingi subjektai, pavyzdžiui, asmenys, lobistų grupės, korporacijos ir valstybės organai. Dėl jų dažnai atsiranda šalių galios disbalansas, o ieškovo finansinė ar politinė padėtis yra stipresnė nei atsakovo. Nors galios disbalansas nėra būtinas tokių bylų

Pakeitimas

(10) SLAPP paprastai inicijuoja galingi subjektai, pavyzdžiui, asmenys, lobistų grupės, korporacijos, *politinės partijos* ir valstybės organai. Dėl jų dažnai atsiranda šalių galios disbalansas, o ieškovo finansinė ar politinė padėtis yra stipresnė nei atsakovo. Nors galios disbalansas nėra

elementas, jis gerokai padidina žalingą ir **atgrasomąjį** teismo *procesą poveikį* visuomenės *dalyvavimui*;

būtinai tokių bylų elementas, jis gerokai padidina žalingą *šių teismo procesų poveikį, sumažina pilietinės visuomenės erdvę veikti ir dalyvauti visuomenės gyvenime, o tai labai kenkia demokratijai. SLAPP, kaip nepagrįsti arba piktnaudžiaujantys teismo procesai, gali būti naudojami civiliniame procese, taip pat civiliniuose ieškiniuose, pareikštuose baudžiamajame procese, nukreiptuose prieš visuomenės dalyvavimą, siekiant nutildyti kritiką ir užkirsti kelią visuomenės kontrolei, pakenkiant viešoms diskusijoms*;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos 11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo gali turėti neigiamą poveikį **žurnalistų ir žmogaus teisių gynėjų** patikimumui bei reputacijai ir išsekinti jų finansinius ir kitus išteklius. Dėl tokių procesų informacijos, susijusios su viešojo intereso klausimu, paskelbimas gali būti atidėtas arba visiškai neįmanomas. Procedūrų trukmė ir finansinis spaudimas gali turėti atgrasomojo poveikio žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams. Todėl tokios praktikos buvimas gali turėti **atgrasomojo poveikio** jų darbui, nes **gali būti prisidedama prie vidinės cenzūros laukiant galimo teismo proceso ateityje**, dėl **to** nukenčia viešos diskusijos, **ir tai nėra naudinga visai visuomenei**;

Pakeitimas

(11) teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo gali turėti neigiamą poveikį **tikslinių fizinių ar juridinių asmenų** patikimumui bei reputacijai ir išsekinti jų finansinius ir kitus išteklius. Dėl tokių procesų informacijos, susijusios su viešojo intereso klausimu, paskelbimas gali būti atidėtas arba visiškai neįmanomas. **Be to, teismo procesai dėl visuomenės dalyvavimo dažnai grindžiami nepagrįstais kaltinimais.** Procedūrų trukmė ir finansinis spaudimas gali turėti atgrasomojo poveikio žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams, **mokslininkams, tyrėjams, menininkams ir visiems, kurie aktyviai dalyvauja visuomenės veikloje.** Todėl tokios praktikos buvimas gali turėti **atgrasomąjį poveikį** jų darbui, nes **ji prisideda prie kritiškų balsų nutildymo ir skatina savicenzūrą numatant galimus būsimus teismo procesus, nes ne visi SLAPP pasiekia teismą ir dažnai išlieka grasinimu ieškiniiais**, dėl **ko visos visuomenės nenaudai** nukenčia viešos diskusijos. **Be to, tokie atvejai gali sukurti precedentus, kurie galiausiai privedų prie visuomenės dalyvavimo trukdymo,**

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos 16 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(16) visuomenės dalyvavimas turėtų būti suprantamas kaip bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, **žurnalistinės**, politinės, mokslinės, akademinės, meninės, komentarinės ar satyrinės komunikacijos, leidinių ar kūrinių kūrimas, rodymas, reklama ar kitoks populiarinimas, taip pat bet kokia su tuo tiesiogiai susijusi parengiamoji veikla. Visuomenės dalyvavimas taip pat gali apimti veiklą, susijusią su naudojimusi teise laisvai burtis į asociacijas ir rengti taikius susirinkimus, pavyzdžiui, lobistinės veiklos, demonstracijų ir protestų organizavimą arba dalyvavimą juose arba veiklą, susijusią su naudojimusi teise į gerą administravimą ir teise į veiksmingą teisinę gynybą, pavyzdžiui, skundų, peticijų, administracinių skundų ir teismo ieškinių pateikimą **ir** dalyvavimą viešuosiuose posėdžiuose. Visuomenės dalyvavimas taip pat turėtų apimti parengiamąją, rėmimo ar pagalbos veiklą, kuri yra tiesiogiai ir neatsiejamai susijusi su atitinkamu pareiškimu ar veikla ir kuria siekiama slopinti visuomenės dalyvavimą. Be to, visuomenės dalyvavimas gali apimti kitą veiklą, kuria siekiama informuoti visuomenę arba daryti jai įtaką, arba skatinti tolesnius visuomenės, įskaitant bet kokio privačiojo ar viešojo subjekto veiksmus, susijusius su viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų, apklausų, kampanijų ar bet kokių kitų kolektyvinių veiksmų organizavimą arba

Pakeitimas

(16) visuomenės dalyvavimas turėtų būti suprantamas kaip bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi, **be kita ko, skaitmeninėje aplinkoje**, naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, **žurnalistinio turinio, naujienų ir einamųjų reikalų**, politinės, mokslinės, akademinės, meninės, **dokumentinės**, komentarinės ar satyrinės komunikacijos, leidinių ar kūrinių, **nepriklausomai nuo laikmenos ar formato**, kūrimas, rodymas, reklama ar kitoks populiarinimas, taip pat bet kokia su tuo tiesiogiai susijusi parengiamoji veikla. Visuomenės dalyvavimas taip pat gali apimti veiklą, susijusią su naudojimusi teise laisvai burtis į asociacijas ir rengti taikius susirinkimus, pavyzdžiui, lobistinės veiklos, demonstracijų ir protestų organizavimą arba dalyvavimą juose arba veiklą, susijusią su naudojimusi teise į gerą administravimą ir teise į veiksmingą teisinę gynybą, pavyzdžiui, skundų, peticijų, administracinių skundų ir teismo ieškinių pateikimą **bei** dalyvavimą viešuosiuose posėdžiuose **ir bet kokią kitą veiklą, kuria siekiama viešai atskleisti, skleisti ar propaguoti informaciją**. Visuomenės dalyvavimas taip pat turėtų apimti parengiamąją, rėmimo ar pagalbos veiklą, kuri yra tiesiogiai ir neatsiejamai susijusi su atitinkamu pareiškimu ar veikla ir kuria siekiama slopinti visuomenės dalyvavimą. Be to, visuomenės dalyvavimas gali apimti kitą veiklą, kuria siekiama informuoti visuomenę arba daryti jai įtaką, arba

dalyvavimą juose;

skatinti tolesnius visuomenės, įskaitant bet kokio privačiojo ar viešojo subjekto veiksmus, susijusius su viešojo intereso klausimu, pavyzdžiui, mokslinių tyrimų, apklausų, kampanijų ar bet kokių kitų kolektyvinių veiksmų organizavimą arba dalyvavimą juose;

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos 18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(18) sąvoka „viešojo intereso klausimas“ taip pat turėtų apimti prekių, produktų ar paslaugų kokybę, saugą ar kitus svarbius aspektus, kai tokie klausimai susiję su visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatu ar naudojimusi pagrindinėmis teisėmis. Visiškai individualus vartotojo ir gamintojo ar paslaugų teikėjo ginčas dėl prekės, produkto ar paslaugos turėtų būti įtraukiamas tik tada, kai klausimas susijęs su viešojo intereso elementu, pavyzdžiui, dėl aplinkos apsaugos ar saugos standartų neatitinkančio produkto ar paslaugos;

Pakeitimas

(18) sąvoka „viešojo intereso klausimas“ taip pat turėtų apimti prekių, produktų ar paslaugų kokybę, ***sudėti***, saugą ar kitus svarbius aspektus, ***kilmės šalį, įskaitant sąlygas, kuriomis tos prekės ir produktai yra gaminami ar kuriomis teikiamos tos paslaugos***, kai tokie klausimai susiję su visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatu ar naudojimusi pagrindinėmis teisėmis. Visiškai individualus vartotojo ir gamintojo ar paslaugų teikėjo ginčas dėl prekės, produkto ar paslaugos turėtų būti įtraukiamas tik tada, kai klausimas susijęs su viešojo intereso elementu, pavyzdžiui, dėl aplinkos apsaugos ar saugos standartų neatitinkančio produkto ar paslaugos, ***darbo teisių, vartotojų teisių arba žmogaus teisių, įskaitant nediskriminavimo principą, laikantis atitinkamų tose srityse taikomų teisės aktų***;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl direktyvos 20 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(20) piktnaudžiaujant teismo procesais paprastai naudojama nesąžininga bylinėjimosi taktika, pavyzdžiui, vilkinamas procesas, todėl atsakovas

Pakeitimas

(20) piktnaudžiaujant teismo procesais paprastai naudojama nesąžininga bylinėjimosi taktika, pavyzdžiui, ***perdėti ar pernelyg dideli reikalavimai atlyginti žalą***,

patiria neproporcingų išlaidų procese arba ieškoma palankesnio teisinio reglamentavimo. **Šia taktika ieškovas naudojasi kitais nei teisės kreiptis į teismą tikslais. Tokia taktika dažnai, nors ir ne visada, derinama** su įvairių formų bauginimu, priekabiavimu ar grasinimais;

prašymai taikyti neproporcingas išankstinio apribojimo priemones, vilkinamas procesas, todėl atsakovas patiria neproporcingų išlaidų procese arba ieškoma palankesnio teisinio reglamentavimo. **Tokiais atvejais, kai ieškovo padėtis yra daug įtakingesnė nei atsakovo, kuris veikia viešojo intereso srityje, galima manyti, kad ieškovas pirmiausia nesiekia pasinaudoti savo pagrindine teise kreiptis į teismą. Tokie procesai gali būti derinami** su įvairių formų bauginimu, priekabiavimu ar grasinimais. **Šiomis aplinkybėmis taip pat reikėtų atkreipti dėmesį į priekabiavimą dėl lyties, kuris yra ypač išliekantis piktnaudžiavimo rodiklis ir (arba) forma;**

Pakeitimas 16

Pasiūlymas dėl direktyvos 22 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(22) byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių, nebent abiejų šalių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra toje pačioje valstybėje narėje, kurioje yra bylą nagrinėjantis teismas. Net jei abiejų šalių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra toje pačioje valstybėje narėje kaip ir bylą nagrinėjantis teismas, byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių dviem kitais atvejais. Pirmasis atvejis – kai konkretus visuomenės dalyvavimo veiksmas, susijęs su viešojo intereso reikalu, yra svarbus daugiau nei vienai valstybei narei. Tai apima, pavyzdžiui, visuomenės dalyvavimą Sąjungos institucijų organizuojamuose renginiuose, **pavyzdžiui, pasirodymus** viešuosiuose svarstymuose arba pareiškimus ar veiklą klausimais, **kurie** yra **ypač** svarbūs daugiau nei vienai valstybei narei, pavyzdžiui, dėl tarpvalstybinės taršos arba dėl įtarimų pinigų plovimu, kai tokioje veikloje gali būti dalyvaujama tarpvalstybiniu mastu. Antrasis atvejis, kai

Pakeitimas

(22) byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių, nebent abiejų šalių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra toje pačioje valstybėje narėje, kurioje yra bylą nagrinėjantis teismas. Net jei abiejų šalių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra toje pačioje valstybėje narėje kaip ir bylą nagrinėjantis teismas, byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių dviem kitais atvejais. Pirmasis atvejis – kai konkretus visuomenės dalyvavimo veiksmas, susijęs su viešojo intereso reikalu, yra svarbus daugiau nei vienai valstybei narei **arba yra prieinamas, be kita ko, internetu, daugiau nei vienoje valstybėje narėje.** Tai apima, pavyzdžiui, **veiksmus, kurie yra tarpvalstybinio pobūdžio ar masto, pavyzdžiui,** visuomenės dalyvavimą Sąjungos institucijų organizuojamuose renginiuose, **kaip antai pasirodymai** viešuosiuose svarstymuose, arba **plačiai platinamus leidinius, taip pat ir skaitmeninėje aplinkoje. Tai taip pat apima** pareiškimus

byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių, yra atvejis, kai ieškovas arba susiję subjektai kitoje valstybėje narėje yra pradėję lygiagretų arba ankstesnį teismo procesą prieš tuos pačius arba susijusius atsakovus. Šiais dviem atvejais atsižvelgiama į specifinį SLAPP kontekstą;

ar veiklą, **įskaitant socialinės žiniasklaidos kampanijas ir žiniasklaidos aprėptį internete**, klausimais, **kuriomis teisėtai gali domėtis daugiau nei vienos valstybės narės visuomenė, ir todėl jie yra arba gali tapti** svarbūs daugiau nei vienai valstybei narei, pavyzdžiui, dėl tarpvalstybinės **ekonominės ar politinės veiklos, dėl tarpvalstybinės taršos, dėl tarpvalstybinio naudojimosi arba piktnaudžiavimo pagrindinėmis teisėmis ar laisvėmis pagal ES teisę**, dėl įtarimų pinigų plovimu, kai tokioje veikloje gali būti dalyvaujama tarpvalstybiniu mastu. Antrasis atvejis, kai byla turėtų būti laikoma turinčia tarpvalstybinių pasekmių, yra atvejis, kai ieškovas arba susiję subjektai kitoje valstybėje narėje yra pradėję lygiagretų arba ankstesnį teismo procesą prieš tuos pačius arba susijusius atsakovus. Šiais dviem atvejais atsižvelgiama į specifinį SLAPP kontekstą;

Pakeitimas 17

Pasiūlymas dėl direktyvos 24 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(24a) subjektai, dalyvaujantys ginant asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, teises, turi galimybę dalyvauti procese, kad paremtų atsakovus;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos 26 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(26) siekiant suteikti atsakovui papildomą apsaugos priemonę, turėtų būti numatyta galimybė suteikti jam užtikrinimo priemonę **procesinėms išlaidoms** ir (arba) **žalai** padengti, kai

(26) siekiant suteikti atsakovui papildomą apsaugos priemonę, turėtų būti numatyta galimybė suteikti jam užtikrinimo priemonę **išlaidoms, įskaitant procesines išlaidas, teisinio atstovavimo**

teismas mano, kad, net jei ieškinys nėra akivaizdžiai nepagrįstas, yra elementų, rodančių piktnaudžiavimą procedūra, ir tikimybė, kad pagrindinė byla bus sėkminga, yra menka. Užtikrinimo priemonė reiškia ne sprendimą dėl bylos esmės, o apsaugos priemonę – ja užtikrinamas galutinio sprendimo, kuriuo konstatuojamas piktnaudžiavimas procedūra, poveikis. ***Valstybės narės turėtų pačios nuspręsti, ar pateikti užtikrinimo priemonę teismas turėtų nurodyti savo iniciatyva, ar atsakovo prašymu;***

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos 30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(30) jeigu atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas pagrindinėje byloje turi skubos tvarka įrodyti, kad ieškinys nėra akivaizdžiai nepagrįstas. Tai nereiškia teisės kreiptis į teismą apribojimo, atsižvelgiant į tai, kad ieškovui tenka prievolė įrodyti dėl to reikalavimo pagrindinėje byloje ir jis turi tik atitikti daug žemesnę ribą, t. y. įrodyti, kad reikalavimas nėra ***akivaizdžiai*** nepagrįstas, – tada procesas nebus nutraukiamas anksčiau laiko;

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl direktyvos 31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(31) išlaidos turėtų apimti visas proceso išlaidas, įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, nebent tokios išlaidos būtų pernelyg didelės. Teisinio atstovavimo išlaidos, viršijančios teisės aktais nustatytų mokesčių lentelėse

išlaidas ir (arba) ***žalą***, padengti, kai teismas mano, kad, net jei ieškinys nėra akivaizdžiai nepagrįstas, yra elementų, rodančių piktnaudžiavimą procedūra, ir tikimybė, kad pagrindinė byla bus sėkminga, yra menka. Užtikrinimo priemonė reiškia ne sprendimą dėl bylos esmės, o apsaugos priemonę – ja užtikrinamas galutinio sprendimo, kuriuo konstatuojamas piktnaudžiavimas procedūra, poveikis.

Pakeitimas

(30) jeigu atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas pagrindinėje byloje turi skubos tvarka įrodyti, kad ieškinys nėra akivaizdžiai nepagrįstas. Tai nereiškia teisės kreiptis į teismą apribojimo, atsižvelgiant į tai, kad ieškovui tenka prievolė įrodyti dėl to reikalavimo pagrindinėje byloje ir jis turi tik atitikti daug žemesnę ribą, t. y. įrodyti, kad reikalavimas nėra nepagrįstas ***ir nėra piktnaudžiaujamojo pobūdžio***, – tada procesas nebus nutraukiamas anksčiau laiko;

Pakeitimas

(31) išlaidos turėtų apimti visas proceso išlaidas, įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, nebent tokios išlaidos būtų pernelyg didelės. Teisinio atstovavimo išlaidos, viršijančios teisės aktais nustatytų mokesčių lentelėse

nustatytas sumas, savaime neturėtų būti laikomos pernelyg didelėmis. Visiškas žalos atlyginimas turėtų apimti ir turtinę, ir neturtinę žalą, pavyzdžiui, fizinę ir psichologinę žalą;

nustatytas sumas, savaime neturėtų būti laikomos pernelyg didelėmis. ***Tais atvejais, kai nacionalinėje teisėje neužtikrinamas teisinio atstovavimo išlaidų, viršijančių teisės aktais nustatytų mokesčių lentelėse nustatytas sumas, atlyginimas, teismui turėtų būti suteikta galimybė atlyginti teisės aktais nustatytų mokesčių lentelėse nenumatytas išlaidas priteisiant žalos atlyginimą.*** Visiškas žalos atlyginimas turėtų apimti ir turtinę, ir neturtinę žalą, pavyzdžiui, fizinę ir psichologinę žalą;

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl direktyvos 33 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(33) tarpvalstybinėmis aplinkybėmis taip pat svarbu pripažinti trečiųjų šalių teismuose pareikštų SLAPP, nukreiptų prieš visuomenės gyvenime dalyvaujančius žurnalistus, žmogaus teisių gynėjus ir kitus asmenis, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Europos Sąjungoje, grėsmę. Jie gali būti susiję su pernelyg dideliu žalos atlyginimu, priteisiamu iš **ES** žurnalistų, žmogaus teisių gynėjų ir kitų asmenų. Teismo procesai trečiosiose šalyse SLAPP adresatams yra sudėtingesni ir brangesni. Siekiant apsaugoti demokratiją ir saviraiškos bei informacijos laisvę Europos Sąjungoje ir užtikrinti, kad šioje direktyvoje numatytoms apsaugos priemonėms nebūtų pakenkta kreipiantis į kitų jurisdikcijų teismus, taip pat svarbu užtikrinti apsaugą nuo **akivaizdžiai** nepagrįstų piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų trečiosiose šalyse;

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl direktyvos 34 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Pakeitimas

(33) tarpvalstybinėmis aplinkybėmis taip pat svarbu pripažinti trečiųjų šalių teismuose pareikštų SLAPP, nukreiptų prieš visuomenės gyvenime dalyvaujančius žurnalistus, žmogaus teisių gynėjus ir kitus asmenis, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra Europos Sąjungoje, grėsmę. Jie gali būti susiję su pernelyg dideliu žalos atlyginimu, priteisiamu iš **asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, ypač** žurnalistų, žmogaus teisių gynėjų ir kitų asmenų. Teismo procesai trečiosiose šalyse SLAPP adresatams yra sudėtingesni ir brangesni. Siekiant apsaugoti demokratiją ir saviraiškos bei informacijos laisvę Europos Sąjungoje ir užtikrinti, kad šioje direktyvoje numatytoms apsaugos priemonėms nebūtų pakenkta kreipiantis į kitų jurisdikcijų teismus, taip pat svarbu užtikrinti apsaugą nuo nepagrįstų piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų trečiosiose šalyse;

(34a) įgyvendinant šią direktyvą nuolat stebima žiniasklaidos laisvės, pliuralizmo ir SLAPP padėtis, be kita ko, pasitelkiant mechanizmą „Media Freedom Rapid Response“, kuris yra labai svarbus siekiant pateikti naujausius duomenis ir įspėjimus, kuriais atkreipiamas dėmesys į galimus palankesnio teisinio reglamentavimo ieškojimo tarp valstybių narių atvejus, remiantis duomenimis, kuriuos valstybės narės turi reguliariai teikti ir dėl kurių turi bendradarbiauti. Be to, siekiant plėtoti informuotumą apie SLAPP bylas ir jį didinti, labai svarbu tarpvalstybiniu mastu reguliariai ir tinkamai rinkti duomenis visose valstybėse narėse. Valstybės narės turėtų rinkti duomenis apie SLAPP bylas, pvz., nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, skaičių, atmestų bylų skaičių ir duomenis apie tarpvalstybinius elementus, teisinio pagrindo aprašymą ir skaičius apie visuomenės veiksmus, kuriais siekiama stebėti tokias bylas ir apie jas pranešti visoje ES, kartu imantis priemonių, kad būtų užtikrinta susijusių asmenų, visų pirma nukentėjusių nuo šių teismo procesų, teisių apsauga;

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl direktyvos 35 a konstatuojamoji dalis (nauja)

(35a) valstybės narės, glaudžiai bendradarbiaudamos su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant profesines asociacijas, kitus socialinius partnerius ir pilietinės visuomenės organizacijas, turėtų imtis tinkamų priemonių užtikrinti, kad deontologinėse

taisyklėse, kuriomis reglamentuojamas teisininkų elgesys, ir drausminėse sankcijose už šių taisyklių pažeidimą būtų atsižvelgta į tinkamas priemones, kuriomis būtų atgrasoma nuo piktnaudžiavimo ieškiniais dėl visuomenės dalyvavimo, ir šios priemonės būtų į jas įtrauktos. Siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui tomis priemonėmis ir taisyklėmis, daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama tinkamam teisės specialistų, nagrinėjančių SLAPP bylas, mokymui ir kvalifikacijos kėlimui, visapusiškai atsižvelgiant į nusistovėjusią Europos Žmogaus Teisių Teismo praktiką. Tai gali apimti teisininkų asociacijų savireguliacinio skatinimą ir (arba), kai tai neprieštarauja nacionalinei teisei ir visapusiškai gerbiamas teisininko profesijos nepriklausomumas, iniciatyvų dėl teisėkūros ar bendro reguliacinio teikimo;

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl direktyvos 39 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(39a) žiniasklaidos priemonėms skirtomis SLAPP bylomis gali būti siekiama jas uždaryti. Siekiant užtikrinti žiniasklaidos pliuralizmui palankią sistemą, reikėtų numatyti specialią priemonę, kuria būtų užtikrintas su tokiomis bylomis susiduriančių žiniasklaidos organizacijų ekonominis tvarumas ir jų gebėjimas atlaikyti tokius išpuolius;

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl direktyvos 39 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(39b) duomenys turėtų būti sistemingiau renkami ir stebimi, kad būtų galima tinkamai įvertinti šį reiškinį ir jo raidą laikui bėgant, nustatyti įvairius nustatytus atvejus, analizuoti tendencijas ir reguliariai teikti ataskaitas, skelbti informaciją prieinamais formatais, kartu užtikrinant pagrindinių teisių, įskaitant teisę į privatumą ir į asmens duomenų apsaugą, apsaugą;

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl direktyvos 39 c konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(39c) atsižvelgiant į didelį šių SLAPP bylų poveikį potencialių adresatų gyvybei ir į psichikos sveikatos problemas, kurių gali atsirasti, valstybės narės turėtų pasirūpinti konkrečia jiems teikiama psichologine pagalba;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos 1 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Šioje direktyvoje numatytos apsaugos priemonės nuo **akivaizdžiai** nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų tarpvalstybinių pasekmių turinčiose civilinėse bylose, iškeltose fiziniams ir juridiniams asmenims, visų pirma žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams, **dėl jų visuomeninės veiklos**.

Šioje direktyvoje numatytos apsaugos priemonės nuo nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų tarpvalstybinių pasekmių turinčiose civilinėse bylose, **įskaitant baudžiamuosiuose procesuose pareikštus civilinius ieškinius**, iškeltose fiziniams ir juridiniams asmenims, visų pirma žurnalistams ir žmogaus teisių gynėjams, **vykdantiems visuomeninę veiklą, be kita**

ko, internetu.

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl direktyvos 2 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Ši direktyva taikoma tarpvalstybinių pasekmių **turinčioms civilinėms ar komercinėms byloms**, neatsižvelgiant į teismo pobūdį. **Visų pirma ji netaikoma mokesčių, muitų ar administracinėms byloms arba** valstybės atsakomybei už veiksmus ir neveikimą vykdant valstybės įgaliojimus (*acta iure imperii*).

Pakeitimas

Ši direktyva taikoma tarpvalstybinių pasekmių **turintiems civiliniams ar komerciniams teisiniams procesams, kurios jos įsigaliojimo metu pradamos nagrinėti arba yra tebenagrinėjamos nacionaliniame teisme. Ji taikoma esamiems ir vykstantiems kaltinimams dėl visuomenės dalyvavimo. Direktyva taikoma bet kokio pobūdžio reikalavimams, įskaitant laikinąsias ir prevencines priemones, priešieškinius ar kitokias konkrečias teisių gynimo priemones**, neatsižvelgiant į teismo pobūdį. **Ji apima baudžiamuosiuose procesuose pareikštus civilinius ieškinius. Ji netaikoma ieškiniams, grindžiamiems valstybės atsakomybe** už veiksmus ir neveikimą vykdant valstybės įgaliojimus (*acta iure imperii*).

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

1. visuomenės dalyvavimas – bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, padaromi arba vykdomi naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę viešojo intereso klausimu, ir su tuo tiesiogiai susiję parengiamieji, rėmimo ar paramos veiksmai. **Tai apima skundus, peticijas, administracinius skundus ar teismo ieškinius ir dalyvavimą viešuose svarstymuose;**

Pakeitimas

1. visuomenės dalyvavimas – bet koks fizinio ar juridinio asmens pareiškimas ar veikla, **taip ir skaitmeninėje aplinkoje**, padaromi arba vykdomi naudojantis teise į saviraiškos ir informacijos laisvę viešojo intereso klausimu, ir su tuo tiesiogiai susiję **susietieji**, parengiamieji, rėmimo ar paramos veiksmai, **kurie gali būti susiję su naudojimu kitomis teisėmis ir laisvėmis, įskaitant akademinę laisvę, mokslo laisvę, meninę laisvę, kultūros laisvę. Tai, be kita ko, gali apimti 16 konstatuojamojoje**

dalyje nurodytą veiklą.

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos 2 punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. viešojo intereso klausimas – bet koks klausimas, kuris daro tokį poveikį visuomenei, kad visuomenė gali teisėtai juo domėtis tokiose srityse kaip:

[kompromisą įtrauktas nepakeistas tekstas

2. viešojo intereso klausimas – bet koks klausimas, kuris daro tokį poveikį visuomenei, kad visuomenė gali teisėtai juo domėtis tokiose srityse kaip:

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos 2 punkto a papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

a) visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatas **arba** naudojimasis pagrindinėmis teisėmis;

Pakeitimas

a) visuomenės sveikata, sauga, aplinka, klimatas, **kultūrinė ir visuomeninė įvairovė, vartotojų ar darbuotojų teisės, švietimas, kultūra ar naudojimasis pagrindinėmis teisėmis, tokiomis kaip saviraiškos ir informacijos laisvė, meninė laisvė, žiniasklaidos laisvė ir pliuralizmas, nediskriminavimas, lyčių lygybė ir apsauga nuo smurto prieš moteris;**

Pakeitimas 32 Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos 2 punkto d papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

d) įtarimai korupcija, sukčiavimu ar kitais nusikaltimais;

Pakeitimas

d) įtarimai korupcija, sukčiavimu, **mokesčių slėpimu, piktnaudžiavimu valdžia** ar kitais nusikaltimais;

Pakeitimas 33 Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos 2 punkto e papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

e) veikla, kuria siekiama kovoti su dezinformacija;

Pakeitimas

e) **meninė, kultūrinė, mokslinė ir tiriamoji veikla ir** veikla, kuria siekiama kovoti su dezinformacija;

Pakeitimas 34 Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto e a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ea) valstybės ar ES subjektų piktnaudžiavimas valdžia arba įgaliojimais.

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto a a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) nepalanki tikslo padėtis, kurią lemia finansinių ir teisinių išteklių disbalansas;

Pakeitimas 36 Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto b a papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) ieškovo taikoma bylinėjimosi taktika, įskaitant jurisdikcijos pasirinkimą ir vilkinimo taktiką;

Pakeitimas 37 Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto b b papunktis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) nesąžiningai naudojama bylinėjimosi taktika siekiant apriboti saviraiškos ir informacijos laisvę, kad būtų nutildyta arba apribota viešoji kontrolė teisėto viešojo intereso klausimu;

Pakeitimas 38 Pasiūlymas dėl direktyvos 3 straipsnio 1 pastraipos 3 punkto c papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

c) ieškovo ar jo atstovų bauginimas, priekabiavimas prie jų ar grasinimai jiems.

c) ieškovo ar jo atstovų bauginimas, priekabiavimas prie jų ar grasinimai jiems *ryšium su ieškinio dalyku.*

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl direktyvos 4 straipsnio 2 dalies a punktą

Komisijos siūlomas tekstas

a) su viešojo intereso klausimu susijusi visuomeninė veikla, dėl kurios pradedamas teismo procesas, yra aktuali daugiau nei vienai valstybei narei, **arba**

Pakeitimas

a) su viešojo intereso klausimu susijusi visuomeninė veikla, dėl kurios pradedamas teismo procesas, yra aktuali daugiau nei vienai valstybei narei **dėl paties veiksmo tarpvalstybinio pobūdžio ar masto arba dėl interesų, kuriuos skirtingų valstybių narių visuomenė gali turėti dėl su veiksmu susijusio klausimo; arba**

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos 5 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės **gali numatyti**, kad procesinių apsaugos priemonių pagal III ir IV skyrius *ex officio* gali imtis bylą nagrinėjantis teismas.

Pakeitimas

3. Valstybės narės **numato**, kad procesinių apsaugos priemonių pagal III ir IV skyrius *ex officio* gali imtis bylą nagrinėjantis teismas.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad bylą nagrinėjantis teismas, kuriame pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų sutikti, kad **nevyriausybinių organizacijų, ginančios** ar **skatinančios** visuomenine veikla užsiimančių asmenų teises, galėtų dalyvauti tokiaame procese, **palaikydamos** atsakovą arba **teikdamos** informaciją.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad bylą nagrinėjantis teismas, kuriame pradėtas teismo procesas dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų sutikti, kad **subjektai, ginantys ar skatinantys** visuomenine veikla užsiimančių asmenų teises, **pavyzdžiui, nevyriausybinių organizacijų, profesinės ir atstovaujamosios asociacijos, profesinės sąjungos ir kiti kolektyviniai organai, veikiantys atsakovo interesais**, galėtų dalyvauti tokiaame procese, **palaikydami**

atsakovą arba *teikdami* informaciją *ar nuomonę. Ši nuostata nedaro poveikio esamoms atstovavimo ir įsikišimo teisėms, kurios garantuojamos kitomis Sąjungos ar nacionalinėmis taisyklėmis.*

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl direktyvos 8 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nagrinėjantis teismas procese dėl visuomenės dalyvavimo turėtų įgaliojimus reikalauti, kad ieškovas pateiktų *procesinių* išlaidų *arba procesinių išlaidų* ir žalos atlyginimo užtikrinimo priemonę, jei mano, kad tokia užtikrinimo priemonė yra tinkama atsižvelgiant į tai, kad yra elementų, rodančių piktnaudžiavimą teismo procesu.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nagrinėjantis teismas procese dėl visuomenės dalyvavimo turėtų įgaliojimus reikalauti, kad ieškovas pateiktų išlaidų, *įskaitant procesines, teisinio atstovavimo ir susijusias išlaidas*, ir žalos atlyginimo užtikrinimo priemonę, jei mano, kad tokia užtikrinimo priemonė yra tinkama atsižvelgiant į tai, kad yra elementų, rodančių piktnaudžiavimą teismo procesu.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos III skyriaus antraštė

Komisijos siūlomas tekstas

Akivaizdžiai nepagrįsto teismo proceso nutraukimas anksčiau laiko

Pakeitimas

Nepagrįsto teismo proceso nutraukimas anksčiau laiko

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės įgalioja teismus anksčiau laiko priimti sprendimą visiškai arba iš dalies *nutraukti teismo procesą* dėl visuomenės dalyvavimo *kaip akivaizdžiai nepagrįstą*.

Pakeitimas

1. Valstybės narės įgalioja teismus anksčiau laiko priimti sprendimą visiškai arba iš dalies *atmesti nepagrįstus ieškinius* dėl visuomenės dalyvavimo.

Pakeitimas 459 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės ***gali nustatyti*** terminus, iki kurių galima ***įgyvendinti teisę*** pateikti prašymą dėl teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko. Terminai turi būti proporcingi ir dėl jų ***toks teisės įgyvendinimas*** neturi tapti neįmanomas arba pernelyg sudėtingas.

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl direktyvos 12 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas turi įrodyti, kad ieškinys nėra akivaizdžiai nepagrįstas.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl direktyvos 14 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad ieškovui, kuris piktnaudžiauja teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo, būtų ***galima nurodyti*** padengti visas proceso išlaidas, įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, išskyrus atvejus, kai tokios išlaidos yra pernelyg didelės.

Pakeitimas

2. Valstybės narės ***nustato*** terminus, iki kurių galima ***pasinaudoti teise*** pateikti prašymą dėl teismo proceso nutraukimo anksčiau laiko. Terminai turi būti proporcingi ir dėl jų ***pasinaudojimas šia teise*** neturi tapti neįmanomas arba pernelyg sudėtingas.

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad tais atvejais, kai atsakovas pateikė prašymą nutraukti procesą anksčiau laiko, ieškovas turi įrodyti, kad ieškinys nėra nepagrįstas.

Pagal 1 dalį teismas atsisako anksčiau laiko nutraukti procesą tik tuo atveju, jei ieškovas pateikė prima facie argumentus dėl kiekvieno esminio ieškinio pagrindo elemento ir kai ieškinys neturi piktnaudžiavimo požymių.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi priemonių, būtinų siekiant užtikrinti, kad ieškovui, kuris piktnaudžiauja teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo, būtų ***nurodyta*** padengti visas proceso išlaidas, įskaitant visas atsakovo patirtas teisinio atstovavimo išlaidas, išskyrus atvejus, kai tokios išlaidos yra pernelyg didelės. ***Šis bylinėjimosi išlaidų priteisimas turėtų būti automatinis teismo sprendimas toje pačioje byloje, susijusioje su atitinkamu***

piktnaudžiaujamojo pobūdžio ieškiniu. Tais atvejais, kai nacionalinėje teisėje neužtikrinamas teisinio atstovavimo išlaidų, viršijančių teisės aktais nustatytų mokesčių lentelėse nustatytas sumas, atlyginimas, teismui turėtų būti suteikta galimybė atlyginti teisės aktais nustatytų mokesčių lentelėse nenumatytas išlaidas kompensuojant žalą pagal 15 straipsnį.

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl direktyvos 15 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad fizinis ar juridinis asmuo, patyręs žalą dėl piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų reikalauti atlyginti visą minėtą žalą ir ta žala jam būtų atlyginama.

Pakeitimas

Valstybės narės imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad fizinis ar juridinis asmuo, patyręs žalą – **nesvarbu, ar fizinę, ar psichologinę** – dėl piktnaudžiavimo teismo procesu dėl visuomenės dalyvavimo, galėtų reikalauti atlyginti visą minėtą žalą ir ta žala, **įskaitant pajamų, reputacijos ar galimybių praradimą**, jam būtų atlyginama. **Siekiant užtikrinti, kad tokia kompensacija nebūtų našta nukentėjusiesiems, ir išvengti nuolatinio neigiamo SLAPP poveikio nukentėjusiesiems, dėl šios kompensacijos neturėtų būti reikalaujama, kad atsakovas pateiktų atskirą oficialų ieškinį, o tai turėtų būti automatinė proceso dalis.**

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl direktyvos 17 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad būtų atsisakyta pripažinti ir vykdyti trečiosios šalies teismo sprendimą teismo procese dėl fizinio ar juridinio asmens, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra valstybėje narėje, visuomeninės

Pakeitimas

Valstybės narės įpareigojamos užtikrinti, kad būtų atsisakyta pripažinti ir vykdyti trečiosios šalies teismo sprendimą teismo procese dėl fizinio ar juridinio asmens, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta (buveinė) yra valstybėje narėje, visuomeninės

veiklos, kaip akivaizdžiai prieštaraujanti viešajai tvarkai (*ordre public*), jeigu tas procesas būtų pripažintas **akivaizdžiai** nepagrįstu arba piktnaudžiaujamojo pobūdžio, jei jis būtų pradėtas valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti arba vykdyti sprendimą, teismuose ir tie teismai būtų taikę savo teisę.

veiklos, kaip akivaizdžiai prieštaraujanti viešajai tvarkai (*ordre public*), jeigu tas procesas būtų pripažintas nepagrįstu arba piktnaudžiaujamojo pobūdžio, jei jis būtų pradėtas valstybės narės, kurioje prašoma pripažinti arba vykdyti sprendimą, teismuose ir tie teismai būtų taikę savo teisę.

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl direktyvos 21 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės ne vėliau kaip [2 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Pakeitimas

Valstybės narės ne vėliau kaip [1 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] priima įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

21 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Valstybės narės remia informuotumo didinimo kampanijas nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų, nukreiptų prieš visuomenės dalyvavimą, klausimais, kurias, be kita ko, organizuoja nacionaliniai subjektai, įskaitant nacionalines žmogaus teisių institucijas ir pilietinės visuomenės organizacijas.

Pakeitimas 52 Pasiūlymas dėl direktyvos 21 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Valstybės narės, atsižvelgdamos į savo institucinius susitarimus dėl teismų statistikos, paveda vienai ar daugiau institucijų, visapusiškai laikantis teisės į

privatų gyvenimą ir duomenų apsaugos, rinkti ir apibendrinti duomenis apie jų jurisdikcijos nacionaliniuose teismuose pradėtus nepagrįstus ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesus, nukreiptus prieš visuomenės dalyvavimą. Valstybės narės turėtų patikėti vienai iš šių institucijų pareigą koordinuoti informaciją ir nuo kadencijos pabaigos kasmet teikti Komisijai nacionaliniu lygmeniu surinktus apibendrintus duomenis visiškai laikantis duomenų apsaugos reikalavimų.

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsauga nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo)
Nuorodos	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	JURI 5.5.2022
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	CULT 15.12.2022
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Stelios Kouloglou 2.5.2023
Svarstymas komitete	1.3.2023
Priėmimo data	25.5.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 22 –: 2 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Asim Ademov, Andrea Bocskor, Ilana Cicurel, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Martina Michels, Niklas Nienab, Peter Pollák, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Sabine Verheyen, Milan Zver
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Isabella Adinolfi, João Albuquerque, Marcel Kolaja, Salima Yenbou
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Alexander Alexandrov Yordanov, Karen Melchior, Eleni Stavrou

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

22	+
PPE	Asim Ademov, Isabella Adinolfi, Alexander Alexandrov Yordanov, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Eleni Stavrou, Sabine Verheyen, Milan Zver
Renew	Ilana Cicurel, Karen Melchior, Salima Yenbou
S&D	João Albuquerque, Sylvie Guillaume, Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matic, Massimiliano Smeriglio
The Left	Niyazi Kizilyürek, Martina Michels
Verts/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja, Niklas Nienab

2	-
ECR	Andrey Slabakov
NI	Andrea Bocskor

0	0

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

ATSAKINGO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Asmenų, užsiimančių visuomenine veikla, apsauga nuo akivaizdžiai nepagrįstų ar piktnaudžiaujamojo pobūdžio teismo procesų (strateginių ieškinių dėl visuomenės dalyvavimo)		
Nuorodos	COM(2022)0177 – C9-0161/2022 – 2022/0117(COD)		
Pateikimo EP data	28.4.2022		
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	JURI 5.5.2022		
Nuomonę teikiantys komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	CULT 15.12.2022	LIBE 5.5.2022	FEMM 15.9.2022
Nuomonė nepareikšta Sprendimo data	FEMM 8.9.2022		
Susiję komitetai Paskelbimo plenariniame posėdyje data	LIBE 15.12.2022		
Pranešėjai Paskyrimo data	Timo Wölken 17.5.2022		
Svarstymas komitete	27.2.2023	21.3.2023	
Priėmimo data	27.6.2023		
Galutinio balsavimo rezultatai	+: –: 0:	15 1 1	
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Ilana Cicurel, Angel Dzhambazki, Pierre Karleskind, Sergey Lagodinsky, Gilles Lebreton, Karen Melchior, Raffaele Stancanelli, Adrián Vázquez Lázara, Marion Walsmann, Timo Wölken, Lara Wolters, Javier Zarzalejos		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Emil Radev, René Repasi		
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	François Alfonsi, Isabel Carvalhais, Luděk Niedermayer		
Pateikimo data	29.6.2023		

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

15	+
ECR	Raffaele Stancanelli
PPE	Luděk Niedermayer, Emil Radev, Marion Walsmann, Javier Zarzalejos
Renew	Ilana Cicurel, Pierre Karleskind, Karen Melchior, Adrián Vázquez Lázara
S&D	Isabel Carvalhais, René Repasi, Tiemo Wölken, Lara Wolters
Verts/ALE	François Alfonsi, Sergey Lagodinsky

1	-
ID	Gilles Lebreton

1	0
ECR	Angel Dzhambazki

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė